

025.177
0 474 ๗
๙.3

ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง ของอาจารย์และนิสิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ปริญญานิพนธ์

ของ

อัศรเดช อุดมชัชวาล

15 ต.ค. 2539

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา

กุมภาพันธ์ 2539

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง ของคณาจารย์และนิสิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

บทคัดย่อ
ของ
อัครเดช อุดมชัชวาล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา
กุมภาพันธ์ 2539

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาปัจจัยและปัญหาที่ทำให้เกิดการใช้และไม่ใช้สื่อโซเชียลในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์และนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย คณาจารย์ 204 คน นิสิต 501 คน ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยสรุปว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโซเชียลในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์และนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีปัจจัยมาจากการบริหารงานในหน่วยงาน เช่น ด้านเทคโนโลยีอุปกรณ์และโซเชียลเน็ตเวิร์ค ด้านบุคลากร ด้านบริการและด้านการประชาสัมพันธ์ สำหรับคณาจารย์ มีปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโซเชียลในสำนักหอสมุดกลาง ด้านประชาสัมพันธ์สูงสุด ส่วนนิสิต มีปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโซเชียลในสำนักหอสมุดกลาง ด้านบุคคลสูงสุด

นอกจากปัจจัยของการบริหารหน่วยงานดังกล่าวแล้ว ยังมีปัจจัยที่เกี่ยวกับผู้ใช้บริการเอง เช่น เพศ อายุ ประสบการณ์ และคณะกรรมการศึกษา ก็เป็นปัจจัยส่วนหนึ่งที่มีผลต่อการใช้สื่อโซเชียลในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์และนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร อีกด้วย

**THE FACTORS RELATED TO THE AUDIO-VISUAL MEDIA USAGE IN
THE CENTRAL LIBRARY OF SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY
PRASARNMITR LECTURERS AND STUDENTS**

**AN ABSTRACT
BY
AKRADECH UDOMCHATCHAWAL**

**Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master
of Education degree in Educational Technology
at Srinakharinwirot University
February 1996**

The purpose of this research was to study factors and problems related to the use of audio-visual media of the Central Library by lecturers and students of Srinakharinwirot University Prasarnmitr.

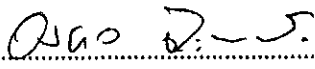
Questionnaires were administered to 204 lecturers and 501 University students which were the subjects of the study. Data were analyzed through percentage, mean and standard deviation.

The findings indicated factors related to the use of audio-visual media of the Central Library by lecturers and students. These factors were related to the department administration in terms of audio-visual equipment and materials, personnel, services and public relations. The factor which had affected the lecturers most was that regarding public relations whereas the one which had affected the students most was the personnel factor.

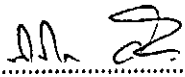
Beside the aforementioned factors, the subjects' demographic factors such as sex, age, experiences and faculty also had affected their use of audio-visual media of the Central Library.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

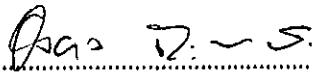
..........ประธาน

(ผศ.องอาจ จิยะจันทร์)

..........กรรมการ

(ผศ.พนิต วณโณ)

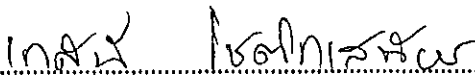
คณะกรรมการสอบ

..........ประธาน

(ผศ.องอาจ จิยะจันทร์)

..........กรรมการ

(ผศ.พนิต วณโณ)

..........กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผศ.เกศินี ไชติกเสถียร)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..........คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 19 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2539

ประกาศอนุญาต

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความเมตตาจากบุคคลหลายท่าน โดยเฉพาะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อ่องอาจ จิยะจันทร์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พนิต วัฒนโธ ประธาน และกรรมการ ที่ปรึกษาควบคุมปริญญานิพนธ์ ซึ่งได้สละเวลาอันมีค่ามาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะในการแก้ไข ปรับปรุง ขอบกพร่องต่าง ๆ ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ พร้อมทั้งให้กำลังใจในการทำปริญญานิพนธ์มาตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ และจะขอจารึกไว้ตลอดไป

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์เกศินี โชติกเสถียร ที่ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยความเคารพอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำวิธีการทางสถิติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.ไพโรจน์ เบาลู่ ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย อาจารย์ดร.วิระ สุภากิจ ที่กรุณาเป็นทั้งผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ให้การสนับสนุน ให้กำลังใจ วิเคราะห์สถิติในการวิจัยและช่วยตรวจสอบแก้ไขในการจัดทำบทความภาษาอังกฤษ อาจารย์ณงนวล พงษ์ไพบูลย์ ที่ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจตลอดมา คณาจารย์ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี และคณาจารย์ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษาและคณาจารย์ภาควิชาพื้นฐาน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาทั้งหมด มา ณ ที่นี้ด้วยความเคารพยิ่ง

ขอขอบคุณเลขานุการคณะทุกท่านที่กรุณาแจกแบบสอบถามให้ด้วยความยินดีและนิสิตทุกท่านที่ได้ตอบแบบสอบถามให้เป็นอย่างดี

อนึ่งคุณความดีและประโยชน์อันพึงมีของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณแก่บุพการี ผู้ให้กำเนิดอบรมเลี้ยงดู ส่งเสริมการศึกษา สนับสนุนและให้กำลังใจผู้วิจัยจนได้มีโอกาสดังระดับนี้ด้วยความเทิดทูนอันหาที่สุดมิได้

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณ คุณวราพันธ์ อุคมชัชวาล และคุณอัครพันธ์ อุคมชัชวาล และญาติพี่น้องที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจในการศึกษาและการทำวิจัยมาตลอด

อัครเดช อุคมชัชวาล

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ความหมายของโสตทัศนศึกษา	8
ประเภทของโสตทัศนวัสดุ	11
คุณค่าของโสตทัศนวัสดุ	16
การเลือกสื่อโสตทัศน	18
การดำเนินงานของฝ่ายโสตทัศนศึกษา	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29
งานวิจัยในต่างประเทศ	35
3 วิธีดำเนินการวิจัย	37
การเลือกกลุ่มประชากร	37
การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	38
การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูล	39
วิธีสร้างแบบสอบถาม	39
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	40
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
จำนวนแบบสอบถามของคณาจารย์ที่ได้รับคืน	41
สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคณาจารย์	42
ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนของคณาจารย์	44

บทที่	หน้า
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อโสตทัศนของคณาจารย์	61
จำนวนแบบสอบถามของนิสิตที่ได้รับคืน	62
สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิต	62
ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนของนิสิต	64
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อโสตทัศนของนิสิต	79
5 สรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ	80
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	80
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	80
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	80
วิธีดำเนินการวิจัย	81
การวิเคราะห์ข้อมูล	82
สรุปผลการวิจัย	83
สำหรับคณาจารย์	83
สำหรับนิสิต	85
อภิปรายผล	86
ข้อเสนอแนะของคณาจารย์	88
ข้อเสนอแนะของนิสิต	89
ข้อเสนอแนะทั่วไป	89
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	90
บรรณานุกรม	91
ภาคผนวก	98
ประวัติย่อของผู้วิจัย	119

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	38
2 แสดงจำนวนแบบสอบถามของคณาจารย์	42
3 แสดงจำนวนคณาจารย์แยกตามเพศ	43
4 แสดงจำนวนคณาจารย์แยกตามอายุ	43
5 แสดงจำนวนคณาจารย์แยกตามประสบการณ์การทำงาน	43
6 แสดงจำนวนคณาจารย์แยกตามระดับการศึกษา	44
7 แสดงผลของการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ สถาบัน/ สำนักและคณะต่าง ๆ.....	44
8 แสดงปัจจัยที่ทำให้เกิดการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ อยู่เสมอ ๆ.....	45
9 แสดงปัจจัยที่ทำให้เกิดการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ เป็นครั้งคราว	45
10 แสดงปัจจัยที่ทำให้เกิดการ ไม่มาใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของ คณาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	46
11 แสดงปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดการ ไม่มาใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง ของคณาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	46
12 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศน ในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	47
13 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการ ไม่มาใช้ สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	50
14 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านโสตทัศนอุปกรณ์และ โสตทัศนวัสดุที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของ คณาจารย์ โดยจำแนกตามเพศ	51

[illegible]

26	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์ที่มีผลต่อ การใช้สื่อโซเชียลในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ โดยจำแนก ตามเพศ	57
27	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์ที่มีผลต่อ การใช้สื่อโซเชียลในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ โดยจำแนก ตามอายุ	58
28	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์ที่มีผลต่อ การใช้สื่อโซเชียลในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ โดยจำแนก ตามวุฒิทางการศึกษา	58
29	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์ที่มีผลต่อ การใช้สื่อโซเชียลในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ โดยจำแนก ตามคณะ	59
30	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านต่าง ๆ ในการใช้ สื่อโซเชียลในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์	60
31	แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อโซเชียล ในการเรียนการสอน	61
32	แสดงจำนวนแบบสอบถามของนิสิตในระดับต่าง ๆ	62
33	แสดงจำนวนนิสิตแยกตามเพศ	63
34	แสดงจำนวนนิสิตแยกตามอายุ	63
35	แสดงจำนวนนิสิตแยกตามระดับการศึกษา	63
36	แสดงจำนวนการใช้สื่อโซเชียลในสำนักหอสมุดกลางของนิสิตคณะต่าง ๆ	64
37	แสดงปัจจัยที่ทำให้เกิดการใช้สื่อโซเชียลในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต อยู่เสมอ ๆ	64
38	แสดงปัจจัยที่ทำให้เกิดการใช้สื่อโซเชียลในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต เป็นครั้งคราว	65
39	แสดงปัจจัยที่ทำให้เกิดการไม่มาใช้สื่อโซเชียลในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	65
40	แสดงปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดการไม่มาใช้สื่อโซเชียลในสำนักหอสมุดกลาง ของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	66

41	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการใช้อีโสตทัศน ในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	66
42	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการไม่มาใช้ อีโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	69
43	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านไอศทัศนูปกรณ์และ ไอศทัศนวัสดุที่มีผลต่อการใช้อีโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต โดยจำแนกตามเพศ	70
44	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านไอศทัศนูปกรณ์และ ไอศทัศนวัสดุที่มีผลต่อการใช้อีโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต โดยจำแนกตามอายุ	70
45	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านไอศทัศนูปกรณ์และ ไอศทัศนวัสดุที่มีผลต่อการใช้อีโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต โดยจำแนกตามระดับการศึกษา	71
46	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านไอศทัศนูปกรณ์และ ไอศทัศนวัสดุที่มีผลต่อการใช้อีโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต โดยจำแนกตามคณะ	72
47	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านบุคคลที่มีผลต่อการใช้อี โสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต โดยจำแนกตามเพศ	72
48	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านบุคคลที่มีผลต่อการใช้อี โสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต โดยจำแนกตามอายุ	73
49	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านบุคคลที่มีผลต่อการใช้อี โสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต โดยจำแนกตาม ระดับการศึกษา	73
50	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านบุคคลที่มีผลต่อการใช้อี โสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต โดยจำแนกตามคณะ	74
51	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านบริการที่มีผลต่อการใช้อี โสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต โดยจำแนกตามเพศ ..	74

52	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านบริการที่มีผลต่อการใช้ สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต โดยจำแนกตามอายุ	75
53	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านบริการที่มีผลต่อการใช้ สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต โดยจำแนกตาม ระดับการศึกษา	75
54	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านบริการที่มีผลต่อการใช้ สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต โดยจำแนกตามคณะที่สังกัด	76
55	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์ที่มีผลต่อ การใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต โดยจำแนกตามเพศ	76
56	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์ที่มีผลต่อ การใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต โดยจำแนกตามอายุ	77
57	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์ที่มีผลต่อ การใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต โดยจำแนกตาม ระดับการศึกษา	77
58	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์ที่มีผลต่อ การใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต โดยจำแนกตามคณะ	78
59	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านต่าง ๆ ในการใช้ สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต	78
60	แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อโสตทัศนในการเรียน ของนิสิต	79

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในยุคโลกาภิวัตน์ การศึกษาเป็นสิ่งจำเป็น และเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งของมนุษย์ในการที่จะพัฒนาตนเอง และพัฒนาประเทศ เพราะการศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่ง สำหรับการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และแก้ไขปัญหา เพื่อให้ประเทศเจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ด้าน ดังนั้นการวางรากฐานการศึกษาของประเทศ นับเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องคำนึงถึงคุณภาพ และระยะเวลาในการศึกษาเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่จะนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข เพราะการศึกษาช่วยให้ประชากรของประเทศมีความรู้ความสามารถ มีคุณภาพ และมีจำนวนมากพอกับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอุดมศึกษาซึ่งทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตออกไปรับใช้สังคม

ฉะนั้นการพัฒนาการศึกษาจะต้องพัฒนาควบคู่ไปพร้อมกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ จึงจะทำให้ระบบการเรียนการสอนเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่ว่าห้องสมุดเป็นศูนย์กลางของความรู้เรื่องการใช้และการอ่านหนังสือเป็นส่วนใหญ่นั้นค่อย ๆ เปลี่ยนไป เครื่องมือเครื่องใช้ที่เกิดขึ้นเนื่องจากพัฒนาการของเทคโนโลยีใหม่ ๆ มีบทบาทเป็นแหล่งความรู้มากขึ้น (เฉลิมศักดิ์ ชูปวา. 2525 : 8) ทำให้หนังสือไม่ใช่แนวทางเดียวที่จะใช้บันทึก และเผยแพร่ความรู้หรือข้อสนเทศต่าง ๆ ของมนุษย์ (Thompson, 1974 : 124) แต่ยังมีวัสดุอื่น ๆ ที่บันทึกความรู้และข้อสนเทศไว้ในรูปแบบอื่น ๆ เช่น วัสดุย่อส่วน เทปบันทึกเสียง คอมพิวเตอร์ และสไลด์ทัศนวัสดุต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ใช้ได้ขยายขอบเขต และศึกษาค้นคว้าออกไปให้ กว้างขวางยิ่งขึ้น เพราะนอกจากหนังสือจะช่วยจินตนาการและความรอบรู้ให้แก่ผู้อ่านแล้ว ยังมีวัสดุอุปกรณ์อื่น ๆ ที่ผู้เรียนจะได้สัมผัสกับภาพตามมิติอันจะช่วยให้เกิดความเข้าใจใน เรื่องที่ค้นคว้านั้น ได้ชัดเจนลึกซึ้ง และรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่ว ๆ ไป แล้วว่าในกระบวนการเรียนรู้นั้น ถ้าผู้เรียนมีโอกาสได้ใช้ประสาทสัมผัสต่าง ๆ ได้มากที่สุด เท่าใด ไม่ว่าจะเป็นการฟัง การได้ยิน การได้เห็น การได้สัมผัส การได้สัมผัสหรือแม้กระทั่งการได้ดมกลิ่น ผลหรือความรู้ที่ได้ย่อมมีมากขึ้นเพียงนั้น และถ้านำเอาความรู้สึกและอารมณ์ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้เช่นเดียวกับที่ใช้ความรู้ด้านปัญญา ผู้เรียนก็จะได้รับความสำเร็จ อย่างสมบูรณ์ในการเรียนอย่างแน่นอน แต่ผู้สอนจะต้องเน้นในเรื่องการวางแผนการสอน การเลือก และการใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ให้มีระบบ (เปรี๊อง ภูมิท. 2518 : 5) การนำสื่อการเรียนการสอนมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องใช้สื่อการสอน (Wituch and Schuller, 1957 . 572) แต่อาจารย์ในมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ จะมอง

ข้ามความสำคัญของการสอนไป เพราะเห็นว่าผู้เรียนโตแล้ว สอนวิธีการบรรยาย ค้นคว้า และรายงานก็คงเพียงพอแล้วในการเรียนรู้ ซึ่งความจริงแล้วการสอนสามารถช่วยการศึกษาได้ทุกระดับชั้น ทุกสาขาวิชา ตั้งแต่ระดับประถม มัธยม วิทยาลัย มหาวิทยาลัย ตลอดจนการศึกษาศึกษาพิเศษ (Noel. 1951 : 14) ซึ่งแม้ในปัจจุบันการเรียนการสอนใน มหาวิทยาลัยของไทยส่วนมาก ก็ยังคงใช้การเรียนการสอนแบบบรรยาย (Lecture) เป็นหลัก เพราะการรับอาจารย์ใหม่เข้าบรรจุในมหาวิทยาลัยก็เน้นเฉพาะความเป็นเลิศทางวิชาการ ถึงแม้จะมีอาจารย์บางท่านหาเทคนิคการสอน ร่วมกับการใช้สื่อการสอนอยู่บ้างก็ยังนับว่า น้อยอยู่มาก เมื่อเทียบกับอาจารย์ ที่ยังนึกที่จะบอก เนื้อหาหรืออ่านโน้ตเก่าให้มันติดฟังกอยู่ (ยาใจ พงษ์บริบูรณ์. 2526 : 30) การสอนแบบบรรยาย อย่างเดียวตลอดเวลา 50 นาที นั้นเป็นวิธีที่แย่ที่สุดในการเรียนรู้ การสอนเช่นนี้พบว่า ความจำของนิสิตจะลดลงเร็วมาก (ลูกจันทร์ ภักษ์พันธ์. 2528 : 89)

ปัญหาดังกล่าวนี้นี้เป็นปัญหาที่มหาวิทยาลัยควรคำนึงถึงเป็นอย่างยิ่งเพราะการสอนเป็นหน้าที่ และอยู่ในความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้สอนทุกท่าน การค้นคว้าหาความรู้ และการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาพัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงนับเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับอาจารย์ผู้สอนที่จะได้ช่วยพัฒนาเยาวชนให้พัฒนาชาติบ้านเมืองให้เจริญก้าวหน้าต่อไป ดังพระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ที่พระราชทานแก่นิสิต นักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2510 มีความตอนหนึ่งว่า"...ความเจริญหรือความเสื่อมของชาตินั้น ย่อมขึ้นอยู่กับ การศึกษาของประชาชน ผลการอบรมเยาวชนของท่าน ถือได้ว่าเป็นเครื่องกำหนดอนาคตของบ้านเมืองโดยแท้ เมื่อท่านได้เลือกหน้าที่ของท่านเช่นนี้แล้ว ท่านต้องพยายามทำทั้งด้วยกาย และด้วยใจโดยเต็มกำลัง เพื่อให้สำเร็จผลโดยสมบูรณ์ให้สมกับมีหน้าที่อันสำคัญ..." (พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพล-อดุลยเดช. 2510 : 50) เป็นการบ่งชี้ให้มหาวิทยาลัย และสถาบันเป็นหน่วยรวมแหล่งวิชาการ การค้นคว้า คิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ ๆ และเป็น ผู้ถ่ายทอดเทคโนโลยี ไปสู่สังคม และประชาชน (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2535-2539 : 1) โดยเน้นให้ครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา เร่งรัดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการวิจัย และพัฒนาสื่อการเรียนการสอน รวมทั้งเทคโนโลยีทางการศึกษา และดำเนินการให้ครู ได้นำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการเรียนการสอนอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535-2539 : 36) เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเล็งเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาในทุกระดับด้วยการให้มีวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน ครุภัณฑ์ และอาคารสถานที่ ที่เหมาะสม และเพียงพอต่อการเรียนการสอนและฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษา ในแต่ละสาขาวิชา เพื่อเสริมสร้างคุณภาพทางการศึกษา แต่ผู้ใช้มักไม่ค่อยสนใจที่จะใช้สื่อโสตทัศนศึกษาในการเรียนการสอนเท่าที่ควร

จะเป็นด้วยเหตุผลที่ว่า ไม่มีวัสดุอุปกรณ์หรือมีสื่อไม่ตรงตามจุดมุ่งหมาย บ้างก็ว่า ห้องเรียนไม่เหมาะสม ไม่มีม่านปิดให้มีเวลาฉายภาพยนตร์หรือสไลด์ หรือบ้างก็ว่า ห้องโสตทัศนศึกษาควรติดเครื่องปรับอากาศ เพื่อส่งเสริมต่อการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ซึ่งได้ตระหนักถึงความสำคัญของสื่อโสตทัศนวัสดุ ได้เริ่มดำเนินการในลักษณะศูนย์สื่อการศึกษามาตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2493 กล่าวคือ โดยเริ่มจากที่โรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงซึ่งตั้งขึ้นเมื่อ 28 เมษายน 2492 ต่อมากระทรวงศึกษาธิการ ได้ยกฐานะโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ณ บริเวณที่ตั้งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในปัจจุบัน เป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2496 โดยมีห้องสมุดซึ่งมีฐานะเป็นแผนกห้องสมุดขึ้นอยู่กับสำนักงานอธิการบดี ที่ตั้งของห้องสมุดอยู่ที่ชั้น 3 ตึก 3 ซึ่งเป็นคณะศึกษาศาสตร์ในขณะนั้น ห้องสมุดได้รับความช่วยเหลือจาก USAID ทางด้านวิชาการและการเงินในช่วงปี พ.ศ. 2498-2505 ด้วยการให้ทุนอาจารย์ 3 คน ไปศึกษาต่อปริญญาโทสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ณ มหาวิทยาลัยอินเดียนาเพื่อกลับมาทำงานในห้องสมุด ซึ่งกำลังจัดสร้าง และดำเนินการให้เป็น ห้องสมุดมาตรฐาน เช่นในต่างประเทศ โดยจัดสร้างอาคารห้องสมุดเป็นเอกเทศขึ้น 1 หลัง (ปัจจุบันเป็นที่ทำการของสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์) ด้วยเงินงบประมาณ และเงินอุดหนุนจาก USAID พร้อมทั้งได้รับความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยอินเดียนามาช่วยจัดดำเนินการห้องสมุดในระยะเริ่มแรกโดยจัดให้มีทรัพยากร ประเภทหนังสือ วารสาร โสตทัศนวัสดุและโสตทัศนอุปกรณ์ให้พอเพียงสำหรับการสอนในสาขาวิชาเอก ต่าง ๆ และมีห้องโสตทัศน 1 ห้อง ไว้บริการอาจารย์ ที่ใช้อุปกรณ์การสอน (วีระ สุภากิจ, 2535 : 1-2) ในช่วงก่อนหน้านั้น คือ ปี พ.ศ. 2497 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร) ได้รับความร่วมมือทางด้านโสตทัศนศึกษาจากมหาวิทยาลัยอินเดียนา (Indiana University-Bloomington) และได้เปิดสอนวิชาโสตทัศนศึกษาในระดับปริญญาตรี เป็นแห่งแรกในประเทศไทยพร้อมทั้งตั้งแผนกโสตทัศนศึกษาขึ้น เพื่อฝึกนิสิต และบริการอาจารย์ ตลอดจนเป็นแหล่งจัดการอบรมทางโสตทัศนศึกษาให้แก่ครูอาจารย์ของกรมต่าง ๆ (วีระ ไทยพานิช, 2528 : 18)

ในปี พ.ศ. 2514 วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้รับงบประมาณก่อสร้างอาคารห้องสมุด 4 ชั้น เพิ่มเติมอีก 1 หลัง (ปัจจุบันเป็นที่ทำการกองกิจการนิสิต สำนักทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา และโครงการสำนักคอมพิวเตอร์) เชื่อมต่อกับอาคารหลังเดิม ทำให้มีห้องบริการโสตทัศนขึ้นอีก 2 ห้อง รวมเป็น 3 ห้อง

วันที่ 29 มิถุนายน 2517 วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัย โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามว่า "มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ" ทำให้ห้องสมุดได้รับการยกฐานะเทียบเท่าคณะหนึ่งของมหาวิทยาลัยชื่อว่า "สำนักหอสมุดกลาง"

ต้นปีการศึกษา 2532 สำนักหอสมุดกลาง ได้ย้ายที่ทำการใหม่ไปยังอาคาร "สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ" ซึ่งเป็นอาคารคอนกรีต 7 ชั้น ขนาด 42.50x34.00 ตารางเมตร คิดเป็นเนื้อที่ประมาณ 10,200 ตารางเมตร ฝ่ายโสตทัศนศึกษาอยู่ชั้น 1 ของ อาคาร มีห้องโสตทัศนศึกษา เครื่องปรับอากาศ จำนวน 5 ห้อง ให้บริการพร้อมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน เช่น โทรทัศน์ วีดิทัศน์ ภาพยนตร์ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องขยายเสียง สไลด์ เป็นต้น เพื่อให้อาจารย์และนิสิตในคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย เช่น คณะพลศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์และคณะศิลปกรรมศาสตร์ ได้ใช้บริการในการเรียนการสอน ซึ่งฝ่ายโสตทัศนศึกษาในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีห้องบริการโสตทัศนศึกษา จำนวน 5 ห้อง ซึ่งสามารถให้บริการได้วันละ 20 ครั้ง รวมแต่ละปีจะสามารถให้บริการได้ประมาณ 4,000 ครั้ง แต่เท่าที่ผ่านมามีสถิติการใช้ดังนี้

1. ปี พ.ศ. 2534 มีอาจารย์ไปขอใช้บริการ จำนวน 1,251 ครั้ง
2. ปี พ.ศ. 2535 มีอาจารย์ไปขอใช้บริการ จำนวน 2,272 ครั้ง
3. ปี พ.ศ. 2536 มีอาจารย์ไปขอใช้บริการ จำนวน 879 ครั้ง

จากที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่างานบริการด้านโสตทัศนศึกษาของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ดำเนินการให้บริการมาหลายสิบปีแล้ว แต่เท่าที่ผ่านมา ยังไม่มีผู้ใดได้ศึกษาการใช้และปัจจัยที่มีผลต่อการใช้โสตทัศนศึกษา ในสำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ของคณาจารย์และนิสิตในมหาวิทยาลัย (วีระ สุภากิจ 2535 : 2-22)

ดังนั้น เพื่อให้ฝ่ายโสตทัศนศึกษา สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ประสบความสำเร็จตามหลักการ และนโยบายของสำนักหอสมุดกลาง และมหาวิทยาลัย ในการที่จะส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าสนองตอบความสนใจและความต้องการของผู้ใช้บริการให้มากที่สุด ตลอดจนเพื่อพัฒนางานโสตทัศนศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นบุคลากรในฝ่ายโสตทัศนศึกษาของสำนักหอสมุดกลาง จึงสนใจที่จะศึกษาความต้องการและปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนศึกษาในสำนักหอสมุดกลางของอาจารย์และนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ว่าผู้ใช้มีปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนศึกษาอย่างไร รวมทั้ง

ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดบริการด้านสื่อโสตทัศน เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการดำเนินงานบริการสื่อโสตทัศนของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ให้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าและสามารถให้บริการแก่ผู้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพรวมทั้งเป็นแนวทางในการปรับปรุงศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาของมหาวิทยาลัย ซึ่งได้เริ่มดำเนินการให้มีรูปแบบที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์และนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนของผู้ใช้บริการโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะ ซึ่งจะได้นำมาปรับปรุงงานฝ่ายโสตทัศนศึกษา ในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษครั้งนี้ ทำการศึกษาจากอาจารย์และนิสิต ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในปีการศึกษา 2538

1. กลุ่มประชากร กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้มี 2 กลุ่ม
 - 1.1 คณาจารย์ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 772 คน
 - 1.2 นิสิตทุกชั้นปี และทุกระดับ ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 4,988 คน

2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นอาจารย์ และนิสิต ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในปีการศึกษา 2538 โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) แบ่งกลุ่มประชากรแต่ละกลุ่ม โดยใช้เกณฑ์ของ Krejcie and Morgan

2.1 กลุ่มประชากรที่เป็นอาจารย์สุ่มกลุ่มตัวอย่างมา 30% ของแต่ละคณะ

2.2 กลุ่มประชากรที่เป็นนิสิตสุ่มกลุ่มตัวอย่างมา 10% ของแต่ละคณะ

(บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 38; อ้างอิงมาจาก Krejcie and Morgan. n.d.)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้อีสื่อโสตทัศน

3.1.1 สถานภาพของผู้ตอบ จำแนกเป็น

3.1.1.1 คณาจารย์

3.1.1.2 นิสิตนักศึกษา

3.1.2 ทรัพยากรของฝ่ายโสตทัศนศึกษา จำแนกเป็น

3.1.2.1 บุคลากร

3.1.2.2 โสตทัศนวัสดุ

3.1.2.3 โสตทัศนอุปกรณ์

3.1.2.4 สถานที่

3.1.3 ระบบงานของฝ่ายโสตทัศนศึกษา จำแนกเป็น

3.1.3.1 งานพัฒนาทรัพยากร

3.1.3.2 งานเทคนิค

3.1.3.3 งานบริการ

3.1.3.4 งานประชาสัมพันธ์

3.2 ตัวแปรตาม ความคิดเห็นและปริมาณการใช้อีสื่อโสตทัศนของฝ่าย

โสตทัศนศึกษา สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัจจัย คือ เหตุอันเป็นทางให้เกิดการใช้นหรือไม่ใช้อีสื่อโสตทัศน ซึ่งประกอบด้วยสื่อโสตทัศนวัสดุ สื่อโสตทัศนอุปกรณ์ บุคลากร สถานที่ การบริการ และการบริหาร เช่น งานพัฒนาทรัพยากร งานเทคนิค งานประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

2. สื่อโสตทัศน หมายถึง สื่อการเรียนการสอนที่เป็นสื่อเชิงวัสดุ (software) สื่อเชิงอุปกรณ์ (hardware) ซึ่งเป็นสื่อที่สามารถใช้สื่อความหมายด้วยตัวของมันเองและหรือใช้ควบคู่กันเพื่อเป็นสื่อกลางนำความรู้ไปสู่ผู้เรียน และทำให้การเรียนการสอนนั้น เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ที่วางไว้

3. คณาจารย์ หมายถึง ผู้ที่ทำการสอนนิสิต ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

4. นิสิต หมายถึง นิสิตนักศึกษาทุกชั้นปีและทุกระดับ เช่น ปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

5. บุคลากร หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติงานอยู่ในฝ่ายโสตทัศนศึกษา สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

6. โสตทัศนวัสดุ หมายถึง สื่อการสอนที่เป็นสื่อเชิงวัสดุ (Software) ที่ช่วยให้ครู ถ่ายทอดความรู้และสิ่งต่าง ๆ แก่ผู้เรียน สามารถสื่อความหมายด้วยตัวของมันเอง และบางชนิด ต้องใช้ร่วมกับโสตทัศนอุปกรณ์

7. โสตทัศนอุปกรณ์ หมายถึง สื่อการสอนที่เป็นสื่อเชิงอุปกรณ์ (Hardware) เป็น เครื่องมือที่ต้องใช้ร่วมกับโสตทัศนวัสดุในการถ่ายทอดความรู้และสิ่งต่าง ๆ แก่ผู้เรียน

8. สถานที่ หมายถึง ฝ่ายโสตทัศนศึกษา สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร อยู่ในชั้นที่ 1 ของอาคารสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

9. งานบริการ ได้แก่ การตอบคำถามและช่วยค้นคว้า การจ่ายและการรับคืนวัสดุ และ บริการเลือกเผยแพร่ข้อสนเทศ บริการห้องโสตทัศนฯ บริการโสตทัศนวัสดุ บริการ โสตทัศนอุปกรณ์ เป็นต้น

10. งานประชาสัมพันธ์ ได้แก่ การเสนอข่าวสารและกิจกรรมของฝ่ายโสตทัศนศึกษา สำนักหอสมุดกลาง ไปยังคณาจารย์ นิสิตนักศึกษา และหน่วยงานในมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

11. งานพัฒนาทรัพยากร ได้แก่ การจัดหา จัดซื้อ โสตทัศนวัสดุและโสตทัศนอุปกรณ์

12. งานเทคนิค ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อให้หัวข้อเรื่องในการทำบัตรรายการและ คู่มือการค้นคว้า การเตรียมวัสดุสำหรับให้บริการ และการจัดเก็บวัสดุ เป็นต้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนศึกษา ในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ผู้วิจัยได้แบ่งสาระและองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กันในการใช้สื่อโสตทัศนศึกษา ตามลำดับต่อไปนี้

ความหมายของโสตทัศนศึกษา

ประเภทของโสตทัศนวัสดุ

คุณค่าของโสตทัศนวัสดุ

การดำเนินงานของฝ่ายโสตทัศนศึกษา

ความหมายของโสตทัศนศึกษา

โสตทัศนศึกษา (Audio Visual Education) เป็นสาขาวิชาหนึ่งที่ว่าด้วย การศึกษาที่กล่าวถึงเทคนิคการสอน โดยใช้โสตทัศนวัสดุอุปกรณ์ ประกอบบทเรียน ของครู ในภาษาอังกฤษ คำว่าโสตทัศนศึกษา หรือ Audio Visual Education นี้ มีผู้ใช้คำอื่น ๆ อีกหลายคำ เช่น Audio Visual Media, Instructional Media, Educational Technology, Educational Media โสตทัศนวัสดุอุปกรณ์ (Audio Visual Material and Equipment) คือ วัสดุหรืออุปกรณ์ที่ช่วยให้นักเรียน ได้ยิน ได้เห็นจริงในบทเรียนที่ครูสอนให้มีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น วัสดุอุปกรณ์เหล่านี้ เป็นผลงานจากแนวคิดประดิษฐ์ของเหล่า นักวิทยาศาสตร์ วิศวกร นักจิตวิทยา นักปรัชญา นักการศึกษาที่ได้นำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ คำนึงประดิษฐ์แล้วนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อวงการการศึกษา เช่น รูปภาพ หนังสือ แผนที่ หุ่นจำลอง แผ่นเสียง เครื่องขยายเสียง เครื่องบันทึกเสียง วิดีโอ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ สไลด์ फिल्मสตริป เทปวีดิทัศน์ คอมพิวเตอร์ เป็นต้น (เกื้อกูล คุปรัตน์และคนอื่น ๆ. 2 : 2518)

โสตทัศนวัสดุ (Audio Visual Material) มีความหมายในแนวเดียวกันหลายคำด้วยกัน เช่น วัสดุการเรียนการสอน (Instructional Materials) สื่อการศึกษา (Educational Media) สื่อการเรียนการสอน (Instructional Media) และบางแห่งใช้คำว่าแหล่งการเรียนรู้ (Learning Resources) ซึ่งมีความหมายถึงวัสดุที่สามารถนำมาใช้ได้ในการเรียนการสอนของครูและนักเรียน (นิพนธ์ สุขปรีดี. 2528 : 7) นักการศึกษาต่างได้ให้ความหมายของโสตทัศนวัสดุไว้ดังนี้

ฮาส และแพคเกอร์ (Haas and Packer. 1955 : 18) ให้ความหมายของโสตทัศนวัสดุว่า โสตทัศนวัสดุหรืออุปกรณ์การสอนเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่ช่วยให้ครูถ่ายทอดสิ่งต่าง ๆ

ที่เป็นจริง ให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีทัศนคติและความซาบซึ้ง โดยแยกอธิบายไว้ว่า โสตวัตถุเป็นเครื่องมือประกอบการสอน ที่ผู้เรียนสามารถมองเห็นแต่ไม่ได้ยินเสียง โสตวัตถุ จึงเป็นเครื่องมือประกอบการสอนที่เราสามารถได้ยินเสียง และมองเห็นได้ดีเท่า ๆ กัน

อีริคสัน (Brickson. 1959 : 132) ให้ความหมายของคำว่า โสตทัศนวัตถุว่า เป็นคำที่ใช้เรียกอุปกรณ์การสอนทั่ว ๆ ไป ที่ใช้ช่วยในการถ่ายทอดความหมายโดยมิต้องอาศัยคำพูดหรือ ภาษาใด ๆ ซึ่งได้แก่การศึกษานอกสถานที่ นาฏการ การพิมพ์ แผนภูมิ ภาพถ่าย และนิทรรศการ เป็นต้น

คินเดอร์ (Kinder. 1965 : 6) ให้ความหมายของคำโสตทัศนวัตถุว่า โสตทัศนวัตถุ (Audio Visual Materials) และเทคนิค (Techniques) เป็นการประสมประสานของประสบการณ์ โรงเรียน เด็กไปโรงเรียนเพื่อธุรกิจแห่งการเรียนรู้ เพื่อรับความรู้ เพื่อฝึกฝนทักษะ เพื่อพัฒนา อารมณ์ เพื่อให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และเป็นที่ยอมรับของสังคม โสตทัศนวัตถุ เป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้

บราวน์และคนอื่น ๆ (Brown and others. 1969 : 589) ให้คำนิยามของ โสตทัศน (AudioVisual) ว่า คือที่มาของประสบการณ์ เครื่องมือและวัสดุที่ใช้สำหรับการสื่อความหมาย ในการเรียนการสอน รวมถึงวิธีการที่ใช้ในการศึกษาและการอบรม

สำหรับการเรียนการสอนนั้น มาจากคำว่า สื่อ (Media) ซึ่งหมายถึงตัวกลาง และการเรียนการสอน (Instruction) อันหมายถึงขบวนการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด และทัศนคติ ระหว่างครูกับนักเรียน เมื่อนำมารวมกันแล้วจึงหมายถึงตัวกลาง ที่ใช้ในขบวนการเรียนการสอน เพื่อให้ครูและนักเรียนเข้าใจสิ่งที่ถ่ายทอดซึ่งกันและกัน ได้ผลดีตรงตามจุดมุ่งหมาย ของ การเรียนการสอน

วิททิช และคนอื่น ๆ (Wittich and Schuller. 1973 : 3) ได้กล่าวว่าความสำเร็จในการลงบนดวงจันทร์ครั้งแรกของมนุษย์เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2512 นั้น องค์การนาซา (NASA) ได้ทำให้ประชาชนหลายพันล้านคนรู้จักตัวกลางหรือสื่อ (Media) ที่ทำให้พวกเขาได้ยิน และได้เห็นภาพการลงบนดวงจันทร์ครั้งสำคัญนั้น อันมีผลทำให้บรรดาครูทั้งหลายมีความคิดริเริ่มที่จะใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาต่อไป ซึ่งสื่อที่กล่าวถึง ได้แก่ อุปกรณ์การเรียนการสอน เช่น ตัวอย่างสิ่งของต่าง ๆ รูปภาพ แผนภูมิ แผนภาพ แผนที่ เป็นต้น

จากคำนิยามดังกล่าวจะเห็นได้ว่า โสตทัศนศึกษาเป็นการศึกษาที่ครอบคลุมถึงการเลือกการผลิตวัสดุในการเรียนการสอน การควบคุมโสตทัศนวัตถุการเรียนการสอน และ การใช้โสตทัศนวัตถุในกระบวนการเรียนการสอนนั่นเอง ในปัจจุบันมีคำใหม่ที่เกี่ยวข้องกับ

โสตทัศนศึกษาอีกคำหนึ่ง คือ "เทคโนโลยีการศึกษา" (Educational Technology) ซึ่งมีความหมายในลักษณะเดียวกัน แต่เทคโนโลยีการศึกษาเป็นการขยายแนวคิด ของโสตทัศนศึกษาให้กว้างออกไป โดยไม่ได้จำกัดอยู่แค่การเลือก และใช้วัสดุอุปกรณ์เท่านั้น แต่รวมไปถึงการนำวิธีการ เทคนิคใหม่ ๆ มาใช้ เพื่อให้ได้ผลตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาด้วย โดยมีเป้าหมายเพื่อขยายแหล่งทรัพยากรในการเรียนรู้ให้กว้างขึ้น เน้นการเรียนรู้แบบเอกัตบุคคล และใช้วิธีวิเคราะห์ระบบในกระบวนการเรียนการสอน เกี่ยวกับคำนิยามของคำว่าเทคโนโลยีการศึกษานี้มีผู้ให้ความหมายไว้อย่างกว้าง ๆ เช่น

กูค (นิพนธ์ ศุภปรีดี. 2528 : 8; อ้างอิงมาจาก Good. 1963 : 592) ให้คำนิยามว่า หมายถึง การประยุกต์หลักการทางวิทยาศาสตร์และเครื่องมือของระบบการสอนเพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอนสมาคมเทคโนโลยีและการสื่อสารการศึกษาแห่งสหรัฐอเมริกา (ABCT. 1977) ได้ให้นิยาม เทคโนโลยีการศึกษาไว้ว่า เทคโนโลยีการศึกษาเป็นสิ่งที่ซับซ้อนเป็นกระบวนการบูรณาการที่เกี่ยวกับมนุษย์ วิธีดำเนินการ แนวความคิด เครื่องมือและองค์กร เพื่อการวิเคราะห์ปัญหา การคิดหาวิธีการ การนำไปใช้ การประเมิน และการจัดแนวทางการแก้ปัญหาในส่วนที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ทั้งมวลของมนุษย์

วิจิตร ศรีธำณ (2516 : 99) ได้ให้ความหมายของเทคโนโลยีการศึกษาว่า หมายถึง การประยุกต์เอาเทคนิค วิธีการ แนวความคิด อุปกรณ์ และเครื่องมือใหม่ ๆ มาใช้เพื่อช่วยแก้ปัญหาทางการศึกษา ทั้งด้านการขยายงานและด้านการปรับปรุงคุณภาพการเรียน การสอน ดังนั้นเทคโนโลยีมีขอบข่ายถึงเรื่องสำคัญ 3 ประการ คือ

1. การนำเอาเครื่องมือ และอุปกรณ์ใหม่ ๆ มาใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งได้แก่การนำเครื่องกลไกทั้งหลายมาใช้เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอน เช่น เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายภาพยนตร์ เทปบันทึกเสียง วิทยุ และโทรทัศน์ เป็นต้น
2. การผลิตวัสดุการสอนแนวใหม่ ได้แก่ การนำวัสดุการสอน เช่น แผนภูมิ รูปภาพ ภาพโฆษณา มาใช้ ตลอดจนการผลิตคำร้อง แบบเรียน เอกสาร วัสดุ สิ่งพิมพ์อื่น ๆ และแบบเรียนสำเร็จรูป เป็นต้น
3. การใช้เทคนิคและวิธีการใหม่นอกจากการใช้เครื่องมือและวัสดุดังกล่าวแล้ว เทคโนโลยียังมีขอบข่ายครอบคลุมถึงการใช้เทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ ในการเรียนการสอนด้วย เช่น ชุดการเรียนการสอน ศูนย์การเรียน การเรียนการสอนแบบไม่แบ่งชั้น การสอนเป็นคณะ การจัดตารางสอนแบบยืดหยุ่น เป็นต้น

เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต (2528 : 202) ให้ความหมายของสื่อการเรียนการสอนไว้ว่า สื่อการสอน หมายถึง วัสดุ เครื่องมือ และหรือวิธีการที่จะนำหรือถ่ายทอดไปยังผู้รับ

กล่าวโดยสรุป เทคโนโลยีทางการศึกษาตามขอบข่ายดังกล่าวก็คือ การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา อันเนื่องมาจากการนำเอาโสตทัศนวัสดุอุปกรณ์ และวิธีการใหม่มาใช้ในการเรียนการสอนนั่นเอง

ประเภทของโสตทัศนวัสดุ

การจัดประเภทของโสตทัศนวัสดุนั้นทำได้หลายทาง ซึ่งโคเฟอร์ และ คอคซ์แรน (นิพนธ์ สุขปริณี 2528 : 10; อ้างอิงมาจาก Kieffer and Coehran. 1962 : 152-169) ได้แบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. วัสดุประเภทที่ใช้สอนโดยไม่ใช้เครื่องฉาย (Non Projected Teaching Materials) ได้แก่ กระดานขอลัก รูปภาพ แผนภูมิ สถิติ ของจริง หุ่นจำลอง ของตัวอย่าง ลูกโลก แผ่นป้าย การสาธิต แผนที่ และกิจกรรมต่าง ๆ
2. วัสดุประเภทที่ใช้สอนโดยใช้เครื่องฉาย (Projected Teaching Materials) ได้แก่ फिल्मสตริป फिल्मสไลด์ फिल्मภาพยนตร์ วัสดุโปร่งใสซึ่งต้องใช้ควบคู่กับเครื่องฉาย เช่น เครื่องฉาย फिल्मสตริป เครื่องฉายภาพยนตร์ และเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องฉายสไลด์ เป็นต้น
3. โสตทัศนวัสดุและเครื่องมือ ซึ่งรวมทั้งโทรทัศน์ (Audio Materials and Equipment Including Television) ได้แก่ เครื่องเล่นแผ่นเสียง เครื่องบันทึกเสียง วิทยุ และโทรทัศน์ คินเดอร์ (Kinder. 1965 : 8-10) แบ่งประเภทของโสตทัศนวัสดุออกเป็นดังนี้
 1. วัสดุประเภทรูปภาพ ได้แก่
 - 1.1 รูปภาพที่ไม่ต้องฉาย เช่น ภาพแบน และภาพถ่าย
 - 1.2 รูปภาพที่ต้องฉาย เช่น फिल्मสตริป फिल्मภาพยนตร์ สไลด์ เป็นต้น
 2. โสตวัสดุการสอน ได้แก่ แผ่นเสียง เทปบันทึกเสียง วิทยุ และระบบเสียง
 3. วัสดุการสอนลายเส้น ได้แก่ แผนภูมิ แผนสถิติ แผนภาพ ภาพโครงร่าง ภาพโฆษณา การ์ตูน แผนที่ และลูกโลก
4. แหล่งชุมชนที่เป็นวัสดุการเรียนรู้ ได้แก่ การศึกษานอกสถานที่ แหล่งวิทยากร การตั้งค่าย ชุมชนที่ใช้เพื่อเป็นห้องปฏิบัติการทางการศึกษา
5. วัสดุการสอนได้เปล่าและราคาเขา ได้แก่ หุ่น รูปภาพ ชุดการสอน ตัวอย่าง สิ่งของ
6. วัสดุการสอนทั่วไป คือ

6.1 ป้ายจัดแสดงและป้ายเฉพาะกิจ ได้แก่ กระดานขอลูก แผ่นป้ายผ้าลาลี ป้ายไฟฟ้า ป้ายแม่เหล็ก ป้ายนิเทศ เป็นต้น

6.2 เทคนิคการแสดง และวัสดุ ได้แก่ การสาธิต นาฏการ

6.3 วัสดุตามมิติ ได้แก่ ของตัวอย่าง ของจริง หุ่นจำลอง นิทรรศการ ชุดอุปกรณ์ วัตถุ เป็นต้น

นอกจากนี้ คินเคอร์ ยังได้จำแนกโสตทัศนวัสดุต่อไปนี้ออกเป็น

1. โทรทัศน์ ได้แก่ โทรทัศน์เพื่อการค้า โทรทัศน์เพื่อการศึกษา และโทรทัศน์ การสอน โทรทัศน์การสอนทางอากาศ
2. ห้องปฏิบัติการทางภาษา
3. การเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป
4. ระบบการเรียนการสอน

เคล (Dale, 1969 : 107) ได้แบ่งประเภทของโสตทัศนวัสดุในการเรียนการสอน ออกเป็นประเภทต่าง ๆ โดยจัดเรียงตามลำดับประสบการณ์ ที่ได้รับจากวัสดุนั้น ๆ โดยเริ่มจาก ประสบการณ์ตรง และมีความมุ่งหมายซึ่งถือว่าเป็นรูปธรรมมากที่สุดไปยังประสบการณ์ที่เป็น นามธรรม รวม 10 ประเภทด้วยกันคือ

1. ประสบการณ์ตรง (Direct Purposeful Experience) เป็นประสบการณ์ ที่มีรากฐาน ของประสบการณ์ทั้งปวง เพราะผู้เรียนได้ จากสถานการณ์จริง ได้เห็น ได้ยินเสียง ได้สัมผัสด้วย ตนเอง เช่น การเรียนจากของจริง (Real Object) ได้ร่วมกิจกรรมการเรียนด้วยการลงมือกระทำ เป็นต้น

2. ประสบการณ์จำลอง (Contrived Experience) ในการเรียนการสอน เราไม่สามารถ จัดประสบการณ์ตรง ให้ผู้เรียนได้เสมอไป เพราะมีข้อจำกัดหลายประการ เช่น ของจริงนั้น อาจ มีขนาดใหญ่ หรือเล็กเกินไป มีความซับซ้อน อยู่ใกล้ หรือไกลเกินกว่าจะนำมาศึกษาได้ ดังนั้นจึงต้องจำลองสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นให้มีลักษณะใกล้เคียงกับของจริงมากที่สุดและให้ง่าย สะดวกต่อการนำมาศึกษาอย่างใกล้ชิด ซึ่งได้แก่ประสบการณ์ ที่ได้รับจากการใช้ หุ่นจำลอง (Model) ของตัวอย่าง (Specimen) ตู้อินทรทัศน์ (Diorama) เป็นต้น

3. ประสบการณ์นาฏการ (Dramatized Experience) เป็นประสบการณ์ที่จัด ขึ้นแทน ประสบการณ์จริงที่เป็นอดีตไปแล้วหรือเป็นนามธรรมซึ่งยากเกินกว่าที่จะเข้าใจ และไม่สามารถ ใช้ประสบการณ์จำลองได้ จึงต้องใช้การแสดงแทน ได้แก่ การแสดงบทบาท การแสดงละคร หุ่น และการละเล่น เช่นการละเล่นพื้นเมือง ประเพณีต่าง ๆ เป็นต้น

4. การสาธิต (Demonstration) คือการอธิบายข้อเท็จจริง ความจริง และกระบวนการที่สำคัญด้วยการแสดงให้เห็นเป็นลำดับขั้น นอกจากนี้อาจใช้ภาพยนตร์ สไลด์ และฟิล์มสตริป

5. การศึกษานอกสถานที่ (Field Trip) คือการพานักเรียนไปศึกษาแหล่ง แหล่งความรู้ นอกห้องเรียน เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ ในการเรียนรู้หลาย ๆ ด้าน เช่น การศึกษาลักษณะของใบไม้ นอกห้องเรียนในวิชาวิทยาศาสตร์ พาไปศึกษาหาความรู้จากสถานที่ที่สำคัญ เช่น สถานที่ราชการ โบราณสถาน และโรงงานอุตสาหกรรม

6. นิทรรศการ (Exhibition) คือการจัดแสดงสิ่งต่าง ๆ รวมทั้งมีการสาธิต และฉายภาพยนตร์ประกอบ เพื่อให้ประสบการณ์การเรียนรู้แก่นักเรียนหลายด้าน เช่น การจัดป้ายนิเทศ การจัดแสดงผลงานของนักเรียน

7. ภาพยนตร์และโทรทัศน์ (Motion Picture and Television) ประสบการณ์นี้เป็นประสบการณ์ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนด้วยการเห็นและได้ยินเสียงเหตุการณ์ และเรื่องราวต่าง ๆ คือได้มองเห็นภาพในลักษณะแสดงการเคลื่อนไหวเหมือนจริงและได้ยินเสียงไปพร้อม ๆ กัน ทำให้เข้าใจสิ่งต่างๆ ได้ดีขึ้น โทรทัศน์ยังสามารถถ่ายทอด เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะนั้นให้เห็นและได้ยินเสียงเหมือนกับอยู่ในสถานการณ์จริง ทั้งยัง ดีกว่าในแง่ที่สามารถถ่ายภาพสำคัญ ๆ ให้เห็นได้ชัดเจนด้วยการใช้กล้องถ่ายภาพในระยะใกล้ได้ นอกจากนี้ยังใช้เทปบันทึกภาพ และเสียง บันทึกการบรรยายไว้ศึกษาภายหลังได้อีกด้วย เช่นเดียวกับภาพยนตร์ จึงใช้เป็นสื่อกลางในการสาธิตได้เป็นอย่างดี

8. การบันทึกเสียง วิทยุ และภาพนิ่ง (Recording, Radio and Still Picture) การบันทึกเสียง ได้แก่ เทปบันทึกเสียง แผ่นเสียง วิทยุ ซึ่งต้องอาศัยเรื่อง การขยายเสียง ส่วนภาพนิ่ง ได้แก่ รูปภาพทั้งชนิดโปรเจกต์ที่ใช้กับเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ (Overhead Projector) และภาพทึบแสงที่ใช้กับเครื่องฉายภาพทึบแสง (Opaque Projector)

9. ทศณสัญลักษณ์ (Visual Symbol) ประสบการณ์ขั้นนี้ มีความเป็นนามธรรม มากขึ้น จำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงประสบการณ์ ของผู้เรียนเป็นพื้นฐานในการเลือกนำไปใช้สื่อที่จัดอยู่ในประสบการณ์ขั้นนี้ ได้แก่ แผนภูมิ แผนสถิติ ภาพโฆษณา การ์ตูน แผนที่ และสัญลักษณ์ต่าง ๆ

10. วจนสัญลักษณ์ (Verbal Symbol) เป็นประสบการณ์ขั้นสุดท้าย ซึ่งเป็นนามธรรมที่สุด ไม่มีความคล้ายคลึงกันระหว่างวจนสัญลักษณ์กับของจริง ได้แก่ การใช้ตัว หนังสือแทนคำพูดการใช้ประสบการณ์ขั้นนี้ จำเป็นต้องคำนึงถึงประสบการณ์ของผู้เรียนเป็นพื้นฐาน เช่นกัน

เกอร์ลาช และคนอื่น ๆ (นิพนธ์ สุขปรีดี. 2528 : 14; อ้างอิงมาจาก Gerlach and others. 1980 : 247-249) ได้แบ่งประเภทของสื่อทัศนวัสดุออกเป็น 6 ประเภท คือ

1 ภาพนิ่ง ได้แก่ รูปภาพจากตำราเรียน วัสดุจัดป้ายนิเทศ สไลด์ फिल्मสตริป แผ่นภาพโปรงใส ภาพนิ่ง ซึ่งเป็นภาพถ่ายหรือถ่ายซ้ำจากของจริงหรือเหตุการณ์ซึ่งอาจใหญ่กว่าหรือเล็กกว่าวัตถุจริง ๆ ทั้งภาพสีหรือขาวดำ

2 การบันทึกเสียง ได้แก่ การบันทึกเสียงบนเทปบันทึกเสียง แผ่นเสียงหรือบนแถบเสียงของภาพยนตร์ ซึ่งเสียงเหล่านี้จะแสดงถึงการกระทำเหตุการณ์หรือเสียงประกอบ ซึ่งจัดว่าเป็นวจนวัสดุ (Verbal Materials)

3. ภาพเคลื่อนไหว ได้แก่ फिल्मภาพยนตร์ ทั้ง 8 ม.ม. 16 ม.ม. และเทปโทรทัศน์

4 โทรทัศน์ สื่อประเภทนี้รวมระบบอิเล็กทรอนิกส์ ภาพ และเสียงทุกชนิด ซึ่งจะปรากฏสัญญาณภาพที่หลอด (เครื่องรับโทรทัศน์) แม้จะมีแหล่งของภาพอยู่ที่ห้องส่ง หรือจากเทปโทรทัศน์หรือฟิล์มภาพยนตร์ก็ตามแต่สัญญาณต่าง ๆ จะแสดงให้เห็นโดยเครื่องรับโทรทัศน์

5. ของจริง สถานการณ์จำลองและหุ่นจำลอง ได้แก่ บุคลากร เหตุการณ์ วัตถุ และการสาธิต ซึ่งแตกต่างกับสื่ออื่น ๆ ตลอดจนการศึกษานอกสถานที่

6. บทเรียนสำเร็จรูปและคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

นิพนธ์ สุขปริศี (2528 : 15) ได้กล่าวไว้ว่า ในความหมายของเทคโนโลยีทางการศึกษานั้น แบ่งประเภทของสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

1. วัสดุ (Material or Software) ได้แก่ วัสดุที่ทำหน้าที่เก็บความรู้ในลักษณะของภาพ เสียง และอักษรในรูปแบบต่าง ๆ ที่ผู้เรียนสามารถใช้เป็นแหล่งหาประสบการณ์หรือศึกษาได้อย่างแท้จริงและกว้างขวาง แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1 วัสดุที่เสนอความรู้ได้จากตัวมันเอง ได้แก่ หนังสือเรียน หรือตำรา ของจริง หุ่นจำลอง รูปภาพ แผนภูมิ แผนที่ ป้ายนิเทศ

1.2 วัสดุที่ต้องอาศัยสื่อประเภทเครื่องกลไกเป็นตัวนำเสนอความรู้ ได้แก่ แผ่นสไลด์ फिल्मภาพยนตร์ फिल्मสตริป แผ่นเทปบันทึกเสียง รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์

2. เครื่องมือหรือโสตทัศนูปกรณ์ (Device or Hardware) ได้แก่ อุปกรณ์ที่เป็นตัวกลางหรือทางผ่านของความรู้ ซึ่งสามารถทำให้ความรู้ที่ส่งผ่านมีการเคลื่อนไหว หรือไปสู่นักเรียนจำนวนมากหรือไปได้ไกล ๆ รวดเร็ว ได้แก่ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องเล่นแผ่นเสียง เครื่องบันทึกเสียง เครื่องรับวิทยุ เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องฉายภาพนิ่งทั้งหลาย

3 เทคนิคหรือวิธีการต่าง ๆ (Technique or Method) ได้แก่ ประสบการณ์ต่าง ๆ เช่น การสาธิต การแสดงบทบาท การแสดงละครและหุ่น การศึกษานอกสถานที่ การจัดแสดง และนิทรรศการ ตลอดจนเทคนิคในการเสนอบทเรียน ด้วยสื่อประเภทวัสดุและเครื่องมือ

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2526 : 141) ได้แบ่งประเภทสื่อการสอนตามลักษณะรูปร่างของสื่อ เป็น 4 ประเภท คือ

1. สื่อประเภทเครื่องมือ เป็นสื่อที่ได้มาจากความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์แขนงวิศวกรรมไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ เช่น เครื่องฉาย เครื่องเสียงวิทยุ และโทรทัศน์รวมทั้งแผ่นป้ายต่าง ๆ

2. สื่อประเภทวัสดุ หมายถึง สื่อที่เป็นผลิตผลมาจากวิทยาศาสตร์ เป็นวัสดุที่มีการผูกพัน สัมพันธ์ได้ง่าย เช่น แผนที่ แผนภูมิ ภาพโฆษณา รูปภาพ หุ่นจำลอง ของจริง และอื่น ๆ

3. สื่อประเภทวิธีการ หมายถึง สื่อประเภทเทคนิค ระบบ กระบวนการต่าง ๆ เช่น การสาธิต การศึกษานอกสถานที่ การทดลอง การแสดงละคร นิทรรศการ เป็นต้น

4. สื่อประสม, หมายถึง การนำสื่อประเภทต่าง ๆ ทั้งที่เป็นเครื่องมือ วัสดุและวิธีการมาใช้ร่วมกันอย่างสัมพันธ์กันในลักษณะที่สื่อแต่ละอย่างส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกัน เช่น บทเรียนโปรแกรม ชุดการสอน โมดูล การจัดการเรียนแบบศูนย์การเรียน เป็นต้น

สุรชัย สิกขำบัณฑิต (2528 : 8) ได้จำแนกประเภทของวัสดุเทคโนโลยีทางการศึกษาออกเป็น 3 ประเภทดังนี้

1. วัสดุสามมิติ (Three - Dimension) ได้แก่ ของจริง ของจำลอง ของตัวอย่าง หุ่นแยกส่วน เป็นต้น

2. วัสดุสองมิติ (Two - Dimension) แบ่งออกได้ 3 ประเภทย่อย ได้แก่

2.1 วัสดุสองมิติทึบแสง ได้แก่ ภาพวาด ภาพถ่าย แผนภูมิ แผนภาพ ภาพพลิก แผนสถิติ แผนที่ ภาพโฆษณา การ์ตูน การ์ตูนเรื่อง แผ่นป้ายผ้าสาธิต แผ่นป้ายแม่เหล็ก และวัสดุตีพิมพ์อื่น ๆ

2.2 วัสดุสองมิติโปร่งแสง ได้แก่ สไลด์ फिल्मสตริป แผ่นภาพโปร่งใส

2.3 วัสดุสองมิติเคลื่อนไหวโปร่งแสง ได้แก่ ภาพยนตร์ ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ภาพยนตร์ 16 มม. 8 มม หรือฟิล์มลูป

3. วัสดุอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ วัสดุเทคโนโลยีทางการศึกษา ที่ใช้กับเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เช่น เทปเสียง เทปโทรทัศน์ (Video-Tape) วัสดุโปรแกรม คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

คุณค่าของโตดทัศนวัสดุ

คินเดอร์ (Kinder 1959 42-45) มีความเห็นเกี่ยวกับคุณค่าของโตดทัศนวัสดุว่า

1. โตดทัศนวัสดุการสอนสามารถเอาชนะข้อจำกัด เรื่องความแตกต่างกันของประสบการณ์ดั้งเดิมของผู้เรียน คือเมื่อใช้สื่อการเรียนการสอนแล้ว จะช่วยให้เด็กซึ่งมีประสบการณ์เดิมต่างกัน เข้าใจได้ใกล้เคียงกัน

2. ขจัดปัญหาเกี่ยวกับเรื่องสถานที่ ประสบการณ์ตรงบางอย่าง หรือการเรียนรู้

3. ทำให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงจากสิ่งแวดล้อมและสังคม

4. สื่อการเรียนการสอนทำให้เด็กมีความคิดรวบยอดเป็นอย่างเดียวกัน

5. ทำให้เด็กมีมโนภาพเริ่มแรกอย่างถูกต้องและสมบูรณ์

6. ทำให้เด็กมีความสนใจและต้องการเรียนในเรื่องต่าง ๆ มากขึ้น เช่น การอ่าน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา ความซาบซึ้งในคุณค่า จินตนาการ และทัศนคติ

7. เป็นการสร้างแรงจูงใจและเร้าความสนใจ

8. ช่วยให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์จากรูปธรรมสู่นามธรรม

เดล (นิพนธ์ สุขปริศี. 2528 : 20; อ้างอิงมาจาก Dale. 1959 : 65-71) ได้สรุปคุณค่าของโตดทัศนวัสดุไว้ ดังนี้

1. ช่วยให้เกิดพื้นฐานที่เป็นรูปธรรมในการสร้างความคิดรวบยอด

2. สร้างความสนใจให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดีสูง

3. ทำให้การเรียนมีความคงทนถาวร

4. ให้ประสบการณ์ที่เป็นจริงซึ่งจะนำไปสู่การกระตุ้นให้นักเรียนกระทำกิจกรรม

5. พัฒนาต่อเนื่องของความคิดโดยเฉพาะสื่อภาพยนตร์

6. ช่วยในการพัฒนาความหมายของศัพท์ต่าง ๆ

7. ให้ประสบการณ์ซึ่งไม่สามารถรับได้โดยวิธีอื่น ๆ จึงช่วยให้การเรียนรู้มี

ประสิทธิภาพ และช่วยให้วิธีการเรียนการสอนไม่ซ้ำซากน่าเบื่อหน่าย

อีริคสัน (นิพนธ์ สุขปริศี. 2528 : 20; อ้างอิงมาจาก Erickson. 1959 : 55 - 57) ได้กล่าวถึงบทบาทของโตดทัศนวัสดุไว้ 6 ประการด้วยกัน คือ

1. เป็นช่องทางในการเพิ่มพูนประสบการณ์

2. ทำหน้าที่เป็นแหล่งข่าวสารที่มีความหมาย

3. เป็นเครื่องมือที่ช่วยกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมการเรียนต่าง ๆ ได้มาก

4. เป็นเครื่องมือสำหรับครูในการวิจัยและสอนซ่อมเสริม

5. ช่วยขจัดปัญหาเรื่องระยะทางในการเสนอเรื่องราวแก่นักเรียน
6. เป็นแหล่งสำคัญที่ช่วยให้ครูและนักเรียนร่วมกันผลิตขึ้นตามวัตถุประสงค์ของ

นักเรียน

เปรี๊ยะ กุมท (2519 : 4) ได้สรุปผลการวิจัย สื่อการเรียนการสอนชนิดต่าง ๆ โดยมีได้จำกัดเฉพาะชนิดใดชนิดหนึ่งมีคุณค่าต่อการเรียนการสอน ดังนี้

1. ช่วยให้คุณภาพการเรียนรู้ดีขึ้น เพราะมีความจริงจังและมีความหมายชัดเจนต่อผู้เรียน

2. ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ในปริมาณมากขึ้นในเวลาที่กำหนดไว้จำนวนหนึ่ง
3. ช่วยให้ผู้เรียนสนใจและมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในกระบวนการเรียนการสอน
4. ช่วยให้ผู้เรียนจำ ประทับความรู้สึกละทำอะไรเป็นเร็วและดีขึ้น
5. ช่วยส่งเสริมการคิดและการแก้ปัญหาในกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน
6. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ในสิ่งที่เรียนได้ลำบากโดยการช่วยแก้ปัญหาหรือข้อจำกัด

ต่าง ๆ ได้ดังนี้

- 6.1 ทำสิ่งที่ซับซ้อนให้ง่ายขึ้น
- 6.2 ทำนามธรรมให้เป็นรูปธรรมขึ้น
- 6.3 ทำสิ่งที่เคลื่อนไหวเร็วได้ช้าลง
- 6.4 ทำสิ่งที่เคลื่อนไหวหรือเปลี่ยนแปลงช้าให้เร็วขึ้น
- 6.5 ทำสิ่งที่ใหญ่มากให้ย่อขนาดลง
- 6.6 ทำสิ่งที่เล็กมากให้ขยายขนาดขึ้น
- 6.7 นำอดีตมาให้ศึกษาได้
- 6.8 นำสิ่งที่อยู่ไกลหรือลึกลับมาศึกษาได้
7. ช่วยให้นักเรียนเรียนสำเร็จง่ายขึ้น สอบได้มากขึ้น

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523 : 113) กล่าวว่า สื่อการสอนมีความจำเป็นต่อการเรียน-การสอนในฐานะตัวกลางที่จะช่วยในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

1. การเพิ่มจำนวนนักเรียน สื่อการสอนมีความสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการสอน เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน
2. สื่อการสอนช่วยแก้ปัญหาพื้นฐานหรือภูมิหลังของนักเรียนที่แตกต่างกัน
3. สื่อการสอนช่วยทำให้ครูสอนได้ดีขึ้น และช่วยทำให้การสอนของครูบรรลุ

เป้าหมาย

4. สื่อการสอนสำเร็จรูปช่วยให้นักเรียนที่อยู่ในสภาพเสียเปรียบหรือผู้ยากไร้ สามารถเรียนได้ทัดเทียมผู้ที่มีฐานะดีกว่า

อีริคสัน (วาสนา ชาวหา. 2533 : 17; อ้างอิงมาจาก Erickson. n.d.) ได้สรุปบทบาทและความสำคัญของสื่อการสอนไว้ดังนี้

1. ช่วยจัดและเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ของนักเรียน
2. ช่วยครูสอนเนื้อหาวิชาที่มีความหมายต่อชีวิตของเด็ก
3. ช่วยครูแนะนำ และกำกับนักเรียนให้มีปฏิริยาสัมพันธ์ ในทางที่พึงปรารถนา โดยใช้สื่อต่าง ๆ
4. ช่วยให้สามารถสอนได้รวดเร็วและถูกต้องมากขึ้น

การเลือกสื่อโสตทัศน

ในการพัฒนาทรัพยากรย่อมต้องคำนึงถึงนโยบายการจัดหาของหน่วยงาน ผู้ใช้ และประเภทโสตทัศนวัสดุที่ควรจัดหา เพื่อให้การพัฒนานั้นสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาการเรียนการสอนในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้วยวิธีการต่าง ๆ

1 การจัดหาโสตทัศนวัสดุ ต้องคำนึงถึง หลักสูตรการเรียนการสอน การค้นคว้าวิจัย และนโยบายของหน่วยงาน รวมทั้งโสตทัศนวัสดุที่มีเนื้อหา เสริมสร้างสติปัญญาและวัฒนธรรม อันดีแก่ นิสิต นักศึกษา ข้าราชการและอาจารย์ของหน่วยงานนั้น ๆ

2 ผู้มีสิทธิ์เสนอรายชื่อโสตทัศนวัสดุเพื่อการจัดหา

- 2.1 อาจารย์ในมหาวิทยาลัย
- 2.2 นิสิต และข้าราชการในมหาวิทยาลัย
- 2.3 บุคคลอื่น ๆ ที่มีสิทธิ์ใช้ห้องสมุด

การพิจารณาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการ โสตทัศนวัสดุ และดำเนินการจัดหา ถ้าสามารถกระทำได้ด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งดังกล่าวมาแล้ว เมื่อได้ วัสดุมาแล้วและหรือไม่สามารถหา มาได้ด้วยเหตุใดก็ตามจะต้อง แจ้งให้ผู้เสนอแนะทราบทุกครั้ง

3 หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกโสตทัศนวัสดุ

3.1 เนื้อหา และภาพ ไม่เป็นสิ่งที่ต้องห้ามตามกฎหมาย และไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดี

3.2 เป็นโสตทัศนวัสดุที่มีคุณค่าต่อการเรียนการสอน กล่าวคือ สามารถนำมาใช้ เพื่อนำเข้าสู่หน่วย หรือประกอบคำอธิบาย หรือใช้เป็นกิจกรรมการเรียนหรือใช้เพื่อสรุปบทเรียน ได้ (สมบูรณ์ สงวนญาติ. 2534 : 49) และมีคุณค่าเหมาะสม สำหรับการศึกษาด้วยตนเอง

3.2 เป็นโสตทัศนวัสดุ ที่ส่งเสริมสติปัญญาความรู้ และพัฒนาการทางอารมณ์และจิตใจ

3.3 เป็นสื่อที่น่าสนใจ โดยพิจารณาในด้านรูปแบบ เนื้อหา สีสรร และความประณีตในการจัดทำ

3.4 ควรมีคู่มือการใช้ และข้อเสนอแนะวิธีใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

3.5 สะดวกต่อการใช้และการเก็บรักษา

ในการเลือกใช้สื่อโสตทัศนวัสดุในการเรียนการสอน และการค้นคว้าด้วยตนเอง คือ การที่สามารถหาสื่อที่ตรงกับความต้องการในขณะนั้นได้หรือไม่ อย่างไรก็ตามในการจัดหาสื่อทุกรูปแบบ ควรพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (Brickson and Curl, 1972 : 166-167)

1. เนื้อหามีประโยชน์และสำคัญต่อผู้เรียนหรือไม่
2. นักเรียนจะสนใจหรือไม่
3. มีความสัมพันธ์โดยตรงกับวัตถุประสงค์เฉพาะ หรือกิจกรรมแก้ปัญหาหรือไม่
4. รูปแบบของสื่อและการนำเสนอ จะมีผลต่อการจัดและลำดับกิจกรรมการเรียนต่าง ๆ อย่างไร
5. วัสดุนั้นเชื่อถือได้ เป็นแบบฉบับ และทันสมัยหรือไม่
6. ได้มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงและแนวคิดต่าง ๆ (Concepts) เพื่อความถูกต้องหรือไม่ ผู้ผลิตเป็นผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชาหรือได้ว่าจ้างที่ปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ หรือไม่
7. เนื้อหา และการเสนอได้มาตรฐานตามที่ดี ร่วมสมัยหรือไม่
8. ถ้าเนื้อหาเป็นเชิงขัดแย้งกัน มีการเน้นที่เท่าเทียมกัน ทั้งสองด้านหรือไม่ควรมีการเน้นดังกล่าวหรือไม่
9. มีความลำเอียง (Bias) หรือโฆษณาชวนเชื่อ ปรากฏชัดเจนหรือไม่ ถ้ามี นักเรียนควรจัดการกับมันอย่างไร
10. คุณภาพด้านเทคนิคเป็นที่น่าพอใจหรือไม่ ภาพคมชัดหรือไม่ การบรรยาย หรือบทสนทนาเข้าใจได้หรือไม่ สี การเคลื่อนไหว และการใช้เทคนิคพิเศษ (Special effects) แสดงให้เห็นจริงและอย่างสร้างสรรค์หรือไม่
11. เนื้อหาและโครงสร้างแสดงให้เห็นว่าผู้ผลิตได้วางแผนอย่างรอบคอบหรือไม่
12. ได้มีการทดสอบวัสดุนั้นกับผู้เรียนจริง ๆ หรือไม่ ถ้ามีใครเป็นผู้ประเมินผลดังกล่าว ภายใต้สถานการณ์อะไรบ้าง คุณลักษณะของนักเรียนมีอะไรบ้าง ประสบผลสำเร็จอย่างไรบ้าง

ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงศ์ (2522 : 74) กล่าวถึงหลักการในการจัดหา โสตทัศนวัสดุสรุปได้ว่า

1. จัดหาตามลำดับความสำคัญ ความต้องการ และความสนใจของผู้ใช้ กล่าวคือ พิจารณาวัสดุว่า เหมาะสมกับวัย และระดับความรู้ของผู้ใช้ มีเนื้อหาตรงตามหลักสูตรของวิชาที่จัดสอนในสถาบัน เนื้อเรื่องถูกต้อง น่าสนใจ และทันสมัย

2. พิจารณาในด้านคุณภาพและประโยชน์ใช้สอย ความยากง่ายในการใช้ ความคุ้มกับราคา ความคงทนถาวร ศิลปะและความประณีตในการผลิต หออะไหล่ซ่อมแซมได้ไม่ยาก

3. สถานที่ที่จะจัดเก็บรักษา

4. กำลังเงินที่จะใช้จัดซื้อ

นงลักษณ์ สุวรรณกิจ (2529 : 1-2) ได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดซื้อ โสตทัศนวัสดุในด้านเนื้อหา ชนิด คุณภาพ และราคา ของสื่อดังต่อไปนี้

1. จัดซื้อวัสดุที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย ผู้รับผิดชอบในการจัดหาวัสดุ ย่อมต้องศึกษาหลักสูตรของมหาวิทยาลัยทุกกระบวนวิชา เพื่อจะได้จัดหาวัสดุ ซึ่งสามารถให้ประโยชน์ในการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่

2. พิจารณานิตยของสื่อว่าเหมาะสมกับเนื้อหาที่ต้องการให้เรียนรู้หรือไม่ เพราะการใช้สื่อผิดประเภท ทำให้เนื้อหาที่ต้องการนำเสนอไม่น่าสนใจเท่าที่ควร เช่น ภาพที่ต้องการให้ผู้เรียนดูนาน ๆ น่าจะเป็นสไลด์มากกว่าภาพยนตร์ ไม่ควรใช้ภาพนิ่ง ถ้าเป็นเรื่องที่มีความเคลื่อนไหวเป็นขั้นตอน เพราะอาจไม่น่าสนใจหรือผู้ดูไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาได้คือพอ

3. พิจารณาคุณภาพของวัสดุ กล่าวคือ ควรมีโอกาสได้ดู หรือได้ฟังโสตทัศนวัสดุทุกชิ้นก่อนซื้อ หากเป็นไปได้ อาจพิจารณาปัจจัยอื่นประกอบ เช่น สอบถามจากผู้รู้ หรือพิจารณาบริษัทที่ผลิตว่าเชื่อถือได้มากน้อยแค่ไหน ข้อที่ควรพิจารณาเกี่ยวกับคุณภาพของวัสดุมีหลายประการ เช่น

3.1 เนื้อหามีคุณภาพพอที่จะใช้ประกอบการสอนได้หรือไม่

3.2 การนำเสนอเรื่องน่าสนใจเพียงไร หากผู้ชมดูแล้วเกิดความเบื่อหน่าย แม้ว่าจะมีเนื้อหาที่น่าสนใจ แต่ผู้ใช้ไม่อยากจะ ก็ไม่อาจจัดเป็นสื่อที่ดีได้

3.3 การถ่ายทำได้มาตรฐานหรือไม่ เช่น ภาพสไลด์ไม่ชัด เทปบันทึกเสียงที่มีเสียงรบกวน หรือเทปโทรทัศน์ที่มีภาพไม่ชัดเจน ไม่ควรเลือกมาใช้ให้บริการ

4. พิจารณาด้านราคาว่าประโยชน์ที่ได้รับ คุ้มกับเงินที่เสียไปหรือไม่ โสตทัศนวัสดุบางรายการราคาสูงมาก เช่น โสตทัศนวัสดุสำเร็จรูปที่ผลิตจากต่างประเทศ ประโยชน์ที่จะได้จากการเรียนรู้อาจไม่แตกต่างกับวัสดุสำเร็จรูปที่ผลิตในประเทศ ซึ่งมีราคาถูกกว่า อย่างไรก็ตาม

โสตทัศนวัสดุที่ผลิตในประเทศ ซึ่งมีเนื้อหาเฉพาะบางสาขาวิชาก็ยังมีไม่มากนัก เมื่อจำเป็นต้องจัดซื้อโสตทัศนวัสดุสำเร็จรูปที่ผลิตจากต่างประเทศที่ราคาสูงมาก ก็ย่อมต้องพิจารณาอย่างรอบคอบถึงความคุ้มค่าของวัสดุ การสั่งซื้อวัสดุจากต่างประเทศ อาจสั่งซื้อโดยตรง หรือส่งผ่านบริษัทตัวแทนในประเทศไทย วิธีหลังเป็นวิธีที่สะดวกกว่า และอาจมี โอกาสได้วัสดุก่อนซื้อ หากรายการนั้นเป็นรายการที่บริษัทส่งเข้ามาจำหน่ายอยู่แล้ว

การดำเนินงานของฝ่ายโสตทัศนศึกษา

คงได้กล่าวข้างต้นแล้วว่า สื่อโสตทัศนศึกษามีความสำคัญต่อการเรียนการสอน การศึกษาค้นคว้า ห้องสมุดในฐานะที่เป็นสถาบันบริการทางวิชาการจึงต้องดำเนินการ จัดหาจัดเก็บ ซ่อมบำรุงรักษา ให้บริการแก่ผู้ใช้เพื่อให้ผู้ใช้ได้รับประโยชน์ จากสื่อโสตทัศนศึกษามากที่สุด แม้จะมีการดำเนินงานมานาน และได้ปรับปรุงเรื่อยมา ก็ยังประสบปัญหาต่าง ๆ หลายด้าน จากองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการใช้สื่อโสตทัศนศึกษาในด้านการดำเนินงาน ของฝ่ายโสตทัศนศึกษา ซึ่งฝ่ายโสตทัศนศึกษา สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีระบบการดำเนินงานสื่อโสตทัศนศึกษา ดังนี้

1. งานพัฒนาทรัพยากรโสตทัศนวัสดุ

งานพัฒนาทรัพยากรโสตทัศนวัสดุ หมายถึงการจัดหาโสตทัศนวัสดุด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ซื้อ ขอบริจาค แลกเปลี่ยน ถ่ายสำเนา ผลิตเอง หรือขอยืมจากหน่วยงานภายนอก

1.1 การจัดหาโสตทัศนวัสดุโดยการจัดซื้อ

1.2 การจัดหาโสตทัศนวัสดุโดยการขอบริจาค และขอยืม จากหน่วยงานอื่นและ

หรือแหล่งวัสดุได้เปล่า

1.3 การจัดหาโสตทัศนวัสดุโดยการขอยืมจากหน่วยงานอื่น เช่น สถานทูต

เป็นต้น และหรือห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่มีการร่วมมือกันในการยืมวัสดุระหว่างห้องสมุด

2. งานเทคนิค

งานเทคนิค เป็นงานที่จะต้องทำหลังจากที่ได้รับโสตทัศนวัสดุเข้ามาใหม่ ได้แก่ การตรวจและบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับโสตทัศนวัสดุ การลงทะเบียน การจัดหมวดหมู่ การเตรียมวัสดุก่อนบริการ เป็นต้น

2.1 การตรวจและบันทึกข้อมูล โสตทัศนวัสดุบางอย่างที่จัดหามาไม่มีเอกสารประกอบ จึงจำเป็นต้องดูหรือฟังเสียก่อนว่ามีเนื้อหาอะไรบ้าง แล้วบันทึกข้อมูลไว้เพื่อเป็นประโยชน์ในเวลากำหนดหัวเรื่อง การลงทะเบียน และลงรายการโสตทัศนวัสดุใหม่ในหนังสือคู่มือสำหรับผู้ใช้งานให้ผู้ใช้มีข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ เพราะฝ่ายโสตทัศนศึกษาเก็บวัสดุ

บางอย่างไว้ในชั้นปิด และโดยธรรมชาติของโสตทัศนวัสดุบางอย่าง ผู้ใช้ไม่สามารถพลิกดูได้เหมือนสิ่งพิมพ์

2.2 การลงทะเบียน หมายถึง การลงรายการเกี่ยวกับโสตทัศนวัสดุที่ได้รับเข้ามาใหม่ในสมุดทะเบียน ฝ่ายโสตทัศนศึกษา ลงทะเบียนแยกวัสดุ ตามประเภท ของวัสดุ การลงทะเบียนมีจุดประสงค์ เพื่อจัดทำหลักฐานการได้มาของโสตทัศนวัสดุ แต่ละประเภท แต่ละรายการ และบันทึกข้อมูลโดยสังเขป ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์โสตทัศนวัสดุ ในด้าน ปริมาณการจัดหา และการสำรวจวัสดุประจำปี เป็นต้น

2.3 การจัดหมวดหมู่ เป็นการนำโสตทัศนวัสดุ ที่จัดหามาแล้ว มาจัดเข้าเป็นหมวดหมู่ โดยฝ่ายโสตทัศนศึกษาจะใช้รหัสของวัสดุนั้น ๆ แล้วตามด้วยเลขทะเบียน กำกับ ให้เป็นเลขหมู่ของวัสดุชิ้นนั้น

2.4 การเตรียมโสตทัศนวัสดุ โสตทัศนวัสดุเมื่อลงทะเบียนแล้วต้องมีการเตรียมโสตทัศนวัสดุให้พร้อมก่อนที่จะให้บริการแก่ผู้ใช้ วัตถุประสงค์ของการเตรียมดังกล่าวก็เพื่อให้มีความสะดวกและคล่องตัวในการบริการและการจัดเก็บ เนื่องจากโสตทัศนวัสดุมีลักษณะแตกต่างกัน ดังนั้นการเตรียมโสตทัศนวัสดุแต่ละประเภทย่อมแตกต่างกัน แต่มีการเตรียมที่เหมือนกัน เช่น การประทับตราห้องสมุดและตราฝ่ายโสตทัศนศึกษา การเขียนเลขเรียกวัสดุ ในตำแหน่งที่กำหนดไว้

3. งานบริการ

งานบริการ ของฝ่ายโสตทัศนศึกษา ต้องการให้ผู้ใช้อทุกคนมีโอกาส เข้าถึงทรัพยากรที่จัดไว้โดยเสรี ถ้ามีข้อจำกัด เช่น เป็นวัสดุที่หายาก ชำรุดง่าย หรือ ต้องการที่เก็บรักษาเป็นพิเศษ ห้องสมุดก็ยังคงหาทางอำนวยความสะดวกแก่ผู้ต้องการใช้วัสดุเป็นกรณีไป การให้บริการของฝ่ายโสตทัศนศึกษา จำแนกได้ดังต่อไปนี้

3.1 ให้บริการใช้ภายในห้องสมุด

3.1.1 ในระบบชั้นเปิด คือให้ผู้ใช้บริการเข้าถึงทรัพยากรต่าง ๆ ได้นั่นเอง ผู้ใช้บริการสามารถค้นหาสื่อโสตทัศนศึกษาได้ด้วยตนเอง เช่น แผนที่ ภาพโปสเตอร์ ภาพนิ่ง เป็นต้น

3.1.2 ในระบบชั้นปิด ผู้ใช้บริการต้องติดต่อกับเจ้าหน้าที่ โดยกรอก แบบฟอร์ม การยืมพร้อมด้วยรหัสของสื่อโสตทัศน ที่ต้องการ เจ้าหน้าที่ก็จะหยิบมาให้และเมื่อใช้เสร็จแล้วต้องนำไปคืนกับเจ้าหน้าที่ที่โต๊ะยืมคืน เพื่อเจ้าหน้าที่จะนำไปจัดเก็บต่อไป

การให้บริการภายในห้องสมุด ผู้ใช้บริการสามารถขอยืมโสตทัศนวัสดุ เพื่อดูหรือฟังในห้องสมุด ได้ทุกประเภทตามข้อกำหนดบางอย่าง ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามระยะเวลา ถ้าเป็นวัสดุที่ใช้กับเครื่องมือ ผู้ให้บริการต้องจัดเตรียมอุปกรณ์ด้วย และต้องแนะนำวิธีใช้โสตทัศนวัสดุและโสตทัศนอุปกรณ์ให้ผู้รู้จักใช้

3.2. บริการให้ยืมออกนอกห้องสมุด

การให้ยืมโสตทัศนวัสดุออกภายนอกห้องสมุดมีขั้นตอนคล้ายกับการให้ยืม วัสดุภายใน แต่ผู้ยืมจะต้องลงทะเบียนวัสดุในบัตรสมาชิกห้องสมุด พร้อมกรอกแบบฟอร์มการยืมโสตทัศนวัสดุออกใช้ภายนอกด้วย นอกจากนี้การบริการให้ยืมโสตทัศนวัสดุที่ฝ่ายโสตทัศนศึกษามีอยู่ใน Collections แล้วยังบริการยืมโสตทัศนวัสดุจากภายนอก โดยติดต่อขอยืมโสตทัศนวัสดุจากสถานทูต หน่วยงานราชการและห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย เพื่อให้อาจารย์ที่ต้องการใช้ในการสอน

3.3 บริการศึกษาเทปวีดิทัศน์ โดยจัดโปรแกรมทั้งประเภทบันเทิงและสารคดี ณ บริเวณห้องโถง หรือในห้องโสตทัศน มีวัตถุประสงค์ เพื่อบริการผู้ใช้ในการศึกษากลุ่มย่อยผู้ใช้สามารถขอใช้บริการนี้ เพื่อศึกษาเรื่องที่อาจารย์มอบหมาย หรือศึกษารายการที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ทางวิชาการ โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

3.3.1 ผู้ใช้บริการต้องเป็นกลุ่มอย่างน้อย 3 คน

3.3.2 เลือกเรื่องที่ต้องการศึกษาจากหนังสือรายชื่อเทปวีดิทัศน์ บริการทุกเรื่องยกเว้นภาพยนตร์บันเทิงพากย์ไทย (ถ้าเป็นภาษาอังกฤษ ขอดูได้ เพื่อฝึกฝนภาษา)

3.4 บริการโทรทัศน์จากรายการสื่อสารดาวเทียมตามที่ผู้ใช้ร้องขอเป็นการบริการเพื่อให้ผู้ใช้บริการได้ติดตามทันต่อสถานการณ์โลกปัจจุบัน และรายการที่น่าสนใจ ซึ่งเป็นการฝึกภาษาไปด้วย โดยผู้ขอใช้บริการทุกคนสามารถขอใช้บริการ ได้ตลอดเวลาที่เปิดบริการ และไม่จำกัดจำนวนผู้ขอใช้บริการ

3.5 บริการแนะนำ ส่งเสริม และให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการใช้ สื่อโสตทัศน รวมทั้งบริการห้องและอุปกรณ์ สำหรับ preview โสตทัศนวัสดุ บริการถ่ายสำเนาเทปเสียงเทปวีดิทัศน์ สไลด์ บริการรายชื่อสื่อโสตทัศนของหน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น

3.6 บริการสถานที่ ได้แก่ การจัดเตรียมห้องโสตทัศน 5 ห้อง ซึ่งจุ 20, 30, 40, 50 และ 60 คน โดยการจัดอำนวยความสะดวกต่าง ๆ รวมทั้งโสตทัศนวัสดุและ โสตทัศนอุปกรณ์ตามที่ผู้ใช้องการ โดยมีหลักปฏิบัติดังนี้

3.6.1 ผู้มีสิทธิ์ขอใช้ห้อง คือ คณาจารย์

3.6.2 ให้ใช้ห้องในกรณีที่ต้องการใช้สื่อประกอบการสอน เช่น ฉายสไลด์

ภาพยนตร์ วิทัศน์ เป็นต้น

3.6.3 ถ้าใช้เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะแทนกระดานดำ ไม่ถือว่าเป็นการใช้สื่อโสตทัศนศึกษาเพื่อการสอน

3.6.4 ขอบของห้องได้ไม่เกิน 2 ครั้ง ติดต่อกัน

3.7 บริการของโสตทัศนวัสดุ ฝ่ายโสตทัศนศึกษา รับของโสตทัศนวัสดุ เพื่อประกันว่า ผู้ใช้จะได้โสตทัศนวัสดุตามวันและเวลาที่ต้องการ โดยของของไว้ก่อนและหรือของของใช้โสตทัศนวัสดุต่อจากผู้อื่น

3.8 บริการด้านอื่น ๆ

3.8.1 บริการให้ยืม

3.8.1.1 กำหนดระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการให้ยืม

3.8.1.2 ดูแลและควบคุมระบบการให้ยืม

3.8.1.3 ให้บริการยืมโสตทัศนวัสดุ จาก collection ที่มีอยู่ใช้ภายในและภายนอกห้องสมุด

3.8.1.4 ขอยืมโสตทัศนวัสดุจากหน่วยงานอื่นมาให้อาจารย์ ใช้ประกอบการสอน

3.8.1.5 จัดทำแบบฟอร์มการยืม

3.8.1.6 ทวงถามวัสดุค้างส่งและเรียกเก็บค่าปรับ

3.8.1.7 เก็บสถิติ และวิเคราะห์การยืม

3.8.1.8 ให้ยืมโสตทัศนอุปกรณ์ใช้ภายใน และภายนอกห้องสมุด

3.8.2 บริการสื่อโสตทัศนเพื่อการเรียนการสอน

3.8.2.1 จัดฉายภาพยนตร์ เทปวิทัศน์ และสไลด์ในห้องโสตทัศนศึกษาตามความต้องการของอาจารย์

3.8.2.2 บริการโสตทัศนอุปกรณ์และห้องประชุม ในการประชุมและสัมมนา

3.8.2.3 ถ่ายสำเนาโสตทัศนวัสดุ สำหรับผู้ต้องการใช้ประโยชน์ทางการศึกษาภายในขอบเขตของกฎหมายลิขสิทธิ์

3.8.2.4 จัดบริการเสียงสำหรับผู้ต้องการฟังโปรแกรมดนตรี โปรแกรมฝึกและพัฒนาทักษะภาษาที่สอง โปรแกรมการอภิปราย บรรยาย ให้ผู้ใช้เลือกฟังและศึกษาตามความต้องการของแต่ละบุคคล

3.8.2.5 จัดบริการ เทปวีดิทัศน์ สำหรับผู้ต้องการดู โปรแกรมดนตรี โปรแกรมฝึกทักษะภาษาที่สอง โปรแกรมสารคดี ให้กลุ่มผู้ใช้เลือกชมและศึกษาตาม ความต้องการ

3.8.2.6 บริการโทรทัศน์ถ่ายทอดสดเหตุการณ์สำคัญหรือรายการที่น่าสนใจ

3.8.2.7 บริการรายการโทรทัศน์จากดาวเทียม และ IBC

3.8.2.8 จัดฉายภาพยนตร์และวีดิทัศน์ที่เป็นสารคดีและบันเทิง

3.8.3 บริการชุมชน

3.8.3.1 ถ่ายสำเนาโสตทัศนวัสดุในขอบข่ายของกฎหมาย ลิขสิทธิ์ตาม นโยบายของสำนักหอสมุด รวมทั้งให้คำแนะนำแหล่ง และวิธีใช้โสตทัศนวัสดุและ โสตทัศนอุปกรณ์

3.8.3.2 ให้บริการยืมโสตทัศนวัสดุแก่หน่วยงานอื่น ๆ ซึ่งมี หนังสือ ติดต่อขอมา และสมาชิกสมทบ ตามนโยบายของสำนักหอสมุดกลาง

3.8.3.3 ให้คำแนะนำแหล่งและวิธีใช้โสตทัศนวัสดุและ โสตทัศนอุปกรณ์แก่ผู้สนใจทั่วไป

3.8.3.4 ให้ความรู้แก่ผู้สนใจ ผู้เยี่ยมชมเกี่ยวกับกิจกรรมของ ฝ่ายวิธีการดำเนินงาน วิธีใช้โสตทัศนวัสดุและโสตทัศนอุปกรณ์ตามความประสงค์ของกลุ่มนั้น ๆ

3.9 งานส่งเสริมการใช้บริการสื่อโสตทัศน์

3.9.1 ส่งเสริมให้คณาจารย์ใช้โสตทัศนวัสดุในการเรียนการสอน โดยช่วยเหลือในการจัดเตรียมสถานที่ โสตทัศนอุปกรณ์และโสตทัศนวัสดุทั้งจาก collection ที่มีอยู่ และ โดยขอยืมจากหน่วยงานภายนอก

3.9.2 ปรับปรุงคู่มือสืบค้นให้เป็นปัจจุบัน โดยเพิ่มเติมรายการวัสดุที่ได้รับเข้ามาใหม่ ตามประเภทของวัสดุ เป็นระยะ

3.9.3 จัดหา รวบรวมรายชื่อโสตทัศนวัสดุจากสถาบัน หน่วยงานอื่น เพื่อให้ คณาจารย์ นิสิตและผู้สนใจใช้ตรวจสอบรายชื่อ

3.9.4 ให้คำปรึกษาแนะนำ ช่วยเลือกโสตทัศนวัสดุประกอบการสอนจาก รายชื่อที่รวบรวมไว้

3.9.5 ร่วมมือกับห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาอื่นในการจัดและพัฒนาบริการ สื่อโสตทัศน์

4. ทรัพยากรของฝ่ายโสตทัศนศึกษา

ทรัพยากรเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะทำให้งานในฝ่ายโสตทัศนศึกษาดำเนินไปตามจุดประสงค์และเป็นปัจจัยที่เกื้อหนุนซึ่งกันและกันที่สามารถนำมาพิจารณาจุดอ่อนและจุดแข็งของหน่วยงานโดยเฉพาะส่วนที่เป็นสื่อโสตทัศน ซึ่งจำแนกตามประเภทได้ดังนี้

4.1 สื่อโสตทัศนวัสดุมีรายการดังต่อไปนี้

ประเภทวัสดุ	จำนวน	
1. CT/ทปคาสเซต	3,061	ตลับ
2. F/ภาพยนตร์	195	ม้วน
3. FS/ฟิล์มสตริป	1,238	ม้วน
4. MA/ลูกโลก	4	ลูก
5. MA/แผ่นที่	351	แผ่น
6. MIC/ไมโครฟิล์ม	462	ม้วน
7. MIR/ไมโครฟิช	1,393	แผ่น
8. PR/PR ภาพนิ่ง/ภาพโปรเตอร์	7,950	ภาพ
9. PD/แผ่นเสียง	943	แผ่น
10. PT/ทปม้วน	530	ม้วน
11. S/สไลด์	304	ชุด
12. TR/แผ่นภาพโปร่งใส	194	แผ่น
13. VC/เทปวีดิทัศน์แบบ VHS	1,940	ตลับ
14. VCU/เทปวีดิทัศน์แบบ U-matic	520	ตลับ
15. ภาพโปรเตอร์/นิ่ง	7,950	แผ่น
16. แผ่น Video Disk	108	แผ่น

4.2 สื่อโสตทัศนวัสดุมีรายการดังต่อไปนี้

โสตทัศนอุปกรณ์	จำนวน
1 เครื่องขยายเสียง	7 เครื่อง
2. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	4 เครื่อง
3. เครื่องฉายภาพยนตร์	2 เครื่อง
4. เครื่องฉายสไลด์(รวมเครื่องฉายสไลด์มัลติวิชั่น 1 ชุด)	8 เครื่อง
5. เครื่องคูฟิล์มสตริป	4 เครื่อง
6 เครื่องรับโทรทัศน์	12 เครื่อง
7. เครื่องเล่น/บันทึกเทปวีดิทัศน์	14 เครื่อง
8. เครื่องสำเนาภาพยนตร์/สไลด์ ลงเทปวีดิทัศน์(Telecine system)	1 ชุด
9. เครื่องเล่น/บันทึกเสียง	32 เครื่อง
10. เครื่องเล่นแผ่นเสียง	2 เครื่อง
11. เครื่องอ่านไมโครฟิล์ม	3 เครื่อง
12. เครื่องอ่านไมโครฟิช	3 เครื่อง
13. วิเทียเทปกระเป๋าคู่	2 เครื่อง
14. กล้องถ่ายภาพวีดิทัศน์	1 ชุด
15. กล้องถ่ายภาพ	1 ชุด
16. เครื่อง Compact disk	1 เครื่อง
17. เครื่อง Video disk	1 เครื่อง

จากวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีในฝ่ายโสตทัศนศึกษา สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร นั้นส่วนใหญ่ได้มาจากเงินงบประมาณ ซึ่งจำกัดในเรื่องราคาที่ถูกกำหนดไว้ จึงทำให้วัสดุอุปกรณ์ที่ได้บางครั้งมีคุณภาพต่ำ เป็นเหตุให้ผลผลิตออกมาขาดคุณภาพไปบ้าง และไม่ทันต่อการพัฒนาด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา ทำให้สื่อโสตทัศนศึกษาบางอย่างที่ใช้ในการเรียนการสอนขาดคุณภาพไป

5. บุคลากร

บุคลากรเป็นทรัพยากรอย่างหนึ่งที่เป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะทำให้งานในฝ่ายโสตทัศนศึกษาดำเนินไปได้ตามจุดประสงค์ เพราะบุคลากรเป็นผู้ทำหน้าที่ในการปฏิบัติงาน คำนึงงาน และควบคุมงานทั้งในด้านบริหาร บริการ สรรหาวัสดุอุปกรณ์ที่อาจารย์และนิสิต

ต้องการใช้ ใ้บริการ พร้อมทั้งจัดกิจกรรมต่างๆ เป็นการดึงดูดความสนใจให้ผู้มาใช้ ห้องสื่อทัศนศึกษาและพัฒนาสร้างสรรค์ห้องสมุด ด้วยการแบ่งงานกันทำตามความสามารถของแต่ละบุคคล เช่น งานจัดซื้อ จัดหาจากการขอบริจาค งานเทคนิค งานบริการและงานประชาสัมพันธ์ เป็นต้น ซึ่งโดยรวมแล้วฝ่ายทัศนศึกษาจะช่วยกันทำงาน กล่าวคือทุกคนจะเรียนรู้งานอื่นนอกเหนือจากงานที่ตนรับผิดชอบ

6 สถานที่

สถานที่ที่เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการใช้สื่อทัศนศึกษา ฝ่ายทัศนศึกษามีสถานที่ทำงานและบริการผู้ใช้อยู่ชั้นที่ 1 ในสำนักหอสมุดกลาง ของอาคารสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ โดยติดเครื่องปรับอากาศทั้งชั้นและมีห้องทัศนศึกษาให้บริการในการใช้สื่อทัศนศึกษา จำนวน 5 ห้อง พร้อมทั้งทัศนศึกษาวัสดุและทัศนศึกษาอุปกรณ์ดังกล่าวแล้วข้างต้น

7. งานประชาสัมพันธ์

งานประชาสัมพันธ์ เป็นงานอีกอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญ และถือเป็นส่วนหนึ่งของงานฝ่ายทัศนศึกษา โดยการประชาสัมพันธ์สื่อทัศนศึกษาที่มีอยู่ ให้คณาจารย์ นิสิตได้ทราบ ด้วยการจัดทำรายชื่อสื่อทัศนศึกษาที่ได้รับเข้ามาใหม่และคู่มือค้นวัสดุทุกประเภท ซึ่งจัดทำเป็นรูปเล่ม ไปยัง คณะ ภาควิชา และแลกเปลี่ยนระหว่างห้องสมุด

การประชาสัมพันธ์ของฝ่ายทัศนศึกษาได้จัดทำร่วมกับฝ่ายอื่น ๆ ของสำนักหอสมุดกลาง ในนามสำนักหอสมุดกลาง ได้แก่

1. ประชาสัมพันธ์ในรูปแบบข่าวสาร โดยใช้ชื่อว่า สารสนเทศหอสมุด เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ภายในมหาวิทยาลัย ด้วยการส่งไปตาม คณะ ภาควิชา และหน่วยงานต่าง ๆ เป็นประจำทุกเดือน เพื่อให้คณาจารย์ได้ทราบความเคลื่อนไหว และการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานของฝ่ายต่าง ๆ ในสำนักหอสมุดกลางรวมทั้งฝ่ายทัศนศึกษาด้วย

2. ประชาสัมพันธ์ในรูปแบบแผ่นพับ (Folder) เป็นการประชาสัมพันธ์งานในแต่ละฝ่ายของสำนักหอสมุดกลางให้ผู้ใช้บริการได้ทราบ โดยเฉพาะนิสิตที่เข้ามาศึกษาใหม่ ซึ่งจะจัดทำทุกครั้งเมื่อเริ่มปีการศึกษาใหม่

3. ประชาสัมพันธ์ในรูปแบบโปสเตอร์ (Poster) เป็นการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ทั้งกิจกรรมทางวิชาการ และกิจกรรมเฉพาะของฝ่ายทัศนศึกษาที่ได้จัดขึ้นเพื่อให้คณาจารย์ นิสิต ข้าราชการ และสมาชิกที่สนใจได้ทราบ

4. ประชาสัมพันธ์ในรูปแบบเสียงตามสาย เป็นการประชาสัมพันธ์เฉพาะกิจ หรือในกรณีฉุกเฉิน ให้ผู้ที่มาใช้บริการห้องสมุดได้ทราบเป็นกรณี ๆ ไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

คมสัน โพธิ์สุวรรณ (2530 : 125-128) ได้วิจัย เรื่องการศึกษาความพร้อมในการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. ผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอนเห็นด้วยว่า งานเทคโนโลยีทางการศึกษาช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ
2. อาจารย์ผู้สอนส่วนมาก ใช้บริการเทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นครั้งคราว เนื่องจากสภาพห้องเรียนไม่เหมาะสมในการใช้เครื่องมือ
3. งานโสตทัศนศึกษาประชาสัมพันธ์และการประสานงาน
4. ในการจัดโครงสร้างศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ต้องให้ความสำคัญเรื่องบุคลากร ความต้องการและด้านบริการจัดหา ส่วนการผลิตเป็นอันดับรอง

ทูลาติ แสงประทีปทอง (2530 : 85) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. อาจารย์ส่วนมากมีความเห็นว่า สื่อการสอนมีความสำคัญต่อการเรียนการสอน
2. อาจารย์มีการเลือกสื่อการสอนและเตรียมก่อนนำไปใช้
3. อาจารย์มีวัตถุประสงค์ในการใช้สื่อการสอน
4. อาจารย์ใช้เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ กระดานดำ เครื่องอัดสำเนา เครื่องฉายเอกสาร ซอล์กสกี เครื่องปรุกระดาษไข กระดาษขาว ตามลำดับ
5. อาจารย์ใช้สื่อการสอนจากภายในคณะหรือภาควิชามากที่สุด
6. ปัญหาในการใช้สื่อการสอน
 - 6.1 ยุ่งยากและเสียเวลาในการติดต่อขยืม
 - 6.2 ไม่ทราบแหล่งบริการสื่อการสอนนอกมหาวิทยาลัย
 - 6.3 ขาดผู้แนะนำในการทำสื่อการสอน
 - 6.4 อาจารย์บางคนไม่ชอบใช้สื่อการสอนทั้ง ๆ ที่รู้ว่าจำเป็น
 - 6.5 อาจารย์บางคนไม่รู้จักวิธีนำสื่อการสอนเข้าไปใช้ประกอบการสอนหรือใช้เครื่องมือไม่เป็นเกรงว่าจะชำรุดเสียหาย

7. อาจารย์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็น ในเรื่องการดำเนินงานของงานบริการสื่อการสอนว่า ควรจัดให้มีทั้งในคณะต่าง ๆ และมีหน่วยงานกลางคอยประสานงานและช่วยในการผลิต

8. ปัญหาในการดำเนินงานด้านบริการสื่อการสอน ขาดการประชาสัมพันธ์

9. จำนวนสื่อการสอนที่มีอยู่ไม่สมดุล กับความต้องการของอาจารย์

10. ความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานบริการสื่อการสอน

10.1 ผู้ให้บริการ มีความเห็นว่า ต้องการให้มีหน่วยงานอิสระ

10.2 ผู้รับบริการ มีความเห็นว่า ควรจัดให้มีทั้งในคณะต่าง ๆ และมีหน่วยงาน

กลางคอยประสานงานช่วยในการผลิต

พุทธิพงศ์ พูนเกษตรวัฒนา (2531 : 52-53) ได้ศึกษา ปัญหาการเลือก การผลิตและการใช้สื่อการสอนของอาจารย์กลุ่มวิชาสถาปัตย์กรรม และศิลปกรรม ผลการวิจัย ปรากฏว่า

1. ฝ่ายโสตทัศนศึกษามีสื่อการสอน ประเภทเครื่องมืออุปกรณ์ แต่ขาดสื่อเชิงวัสดุ
2. ความไม่เหมาะสมของห้องเรียนในการใช้สื่อ
3. ผู้ใช้สื่อมีความวิตกกังวลว่า เมื่อนำสื่อการสอนไปใช้อาจเกิดการชำรุดหรือเสียหาย

ขึ้นได้

4. สื่อการสอนที่มีอยู่มักจะเก่า ชำรุด และไม่ทันสมัย
5. สภาพความคงทนของสื่อที่นำมาใช้
6. ทักษะในการใช้สื่อการสอนประเภทเชิงเครื่องมือหรืออุปกรณ์
7. คำนผู้ให้คำแนะนำ และให้บริการ ซึ่งเกี่ยวกับความยุ่งยาก ซับซ้อนของการใช้

สื่อการสอนในแต่ละประเภท

8. การใช้สื่อการสอนให้ตรงจุดมุ่งหมายของเนื้อหาวิชาที่จะสอน
9. ความมั่นใจในการใช้สื่อการสอนแต่ละประเภท
10. การใช้สื่อการสอนให้เหมาะสมกับระดับอายุ สติปัญญา ประสบการณ์ของนัก

ศึกษา

11. เมื่อใช้สื่อการสอนแล้วจะได้เนื้อหาน้อย และสอนไม่ทันเวลา
12. ปัญหาเกี่ยวกับปฏิกิริยาของนักศึกษาที่มีต่อการใช้สื่อการสอน
13. ทักษะในการใช้สื่อการสอนประเภทสื่อเชิงวัสดุ

วิบูลย์ ตามสัญญา (2531 : 3) ได้ทำการศึกษาปัญหา และความต้องการของผู้บริหาร และอาจารย์ในด้านสื่อการเรียนการสอน ในวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารทุกสาขาวิชามีปัญหามากที่สุด ในด้านการเลือกและการใช้สื่อในเรื่องเดียวกัน คือ ไม่มีหน่วยงานที่ให้การฝึกอบรม ทางเทคโนโลยีทางการศึกษา สำหรับครู-อาจารย์ที่มีปัญหา มากที่สุดในเรื่องต่อไปนี้

1. เสียเวลาและยุ่งยากในการติดต่อขยืมสื่อ
2. การใช้สื่อการเรียนการสอน ผู้ใช้ ใช้เครื่องมือไม่เป็นเกรงว่าจะชำรุดเสียหาย

3 ผู้ใช้ ไม่มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็น ในการเลือก การชม การจัดซื้อ และการประเมินค่าสื่อการเรียนการสอน

ทรงชัย ลิ้มพศกัญ (2532 : 109-111) ได้ศึกษาทำการวิจัยเรื่อง โครงการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาของสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ปรากฏ ผลการวิจัยดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ผู้สอนเห็นด้วยว่า งานเทคโนโลยีทางการศึกษามีประโยชน์มาก เพราะทำให้ประหยัดเวลาในการสอน ทำให้ผู้เรียนสนใจบทเรียนและเข้าใจดีขึ้น
2. อาจารย์ผู้สอนส่วนมากใช้โสตทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนบ้างเป็นครั้งคราว เนื่องจากไม่มีเวลาพอที่จะเตรียมอุปกรณ์ได้ทุกครั้งที่มีชั่วโมงสอน
3. ครูโสตทัศนศึกษาเห็นว่าปัญหาเกี่ยวกับการบริการงานเทคโนโลยีทางการศึกษา คือ

3.1 ขาดงบประมาณ

3.2 สถานที่

4. อาจารย์ส่วนใหญ่ผลิตสื่อการสอนใช้เอง
5. ผู้ที่ทำหน้าที่บริหารงานศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ หรือ

ประสบการณ์ด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นอันดับแรก

พวงเพชร รื่นเรง ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้บริการวัสดุไม่ตีพิมพ์ ของ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง (2532 : 81-85) พบว่า

1. สาเหตุของการไม่ใช้วัสดุไม่ตีพิมพ์ เพราะ
 - 1.1 อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่มีความจำเป็นต้องใช้
 - 1.2 นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ทราบว่าวัสดุตีพิมพ์ที่ให้บริการมีประเภทใดบ้าง
2. วิธีที่จะช่วยให้ผู้ที่ไม่ใช้บริการวัสดุไม่ตีพิมพ์สามารถใช้บริการวัสดุไม่ตีพิมพ์ได้ ควรจัดทำแผ่นป้าย แสดงให้ทราบว่า ฝ่ายวัสดุไม่ตีพิมพ์ให้บริการอะไรบ้าง ให้บริการวัสดุประเภทใดและเกี่ยวข้องกับวิชาใด
3. วัตถุประสงค์ในการใช้บริการวัสดุไม่ตีพิมพ์
 - 3.1 อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้บริการเพื่อนำข้อมูลมาใช้ประกอบการสอน
 - 3.2 นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้บริการเพื่อหาข้อมูลประกอบวิชาที่กำลังศึกษา
4. วิธีใช้บริการวัสดุไม่ตีพิมพ์

ในการใช้สื่อการเรียนการสอนทั้งอาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่ต้องขอคำแนะนำการใช้วัสดุไม่ตีพิมพ์จากเจ้าหน้าที่ เพราะการใช้บริการวัสดุไม่ตีพิมพ์ เป็นเรื่องที่ยากยุ่งยาก สำหรับผู้ที่ไม่เคยใช้และวัสดุไม่ตีพิมพ์ มีหลายประเภท แต่ละประเภทมีวิธีการใช้ที่แตกต่างกัน ออกไป

5. ประเภทของวัสดุไม่ตีพิมพ์ ที่ใช้กับอุปกรณ์

5.1 อาจารย์ใช้ ไมโครฟิล์ม สไลด์ และแถบบันทึกภาพ

5.2 นักศึกษาใช้ เทปบันทึกเสียง

6. ประเภทของบริการที่ใช้

ทั้งอาจารย์ และนักศึกษา ใช้บริการศึกษาค้นคว้า ภายในสถานที่ อยู่ในระดับ ปานกลาง ในขณะที่ใช้บริการประเภทอื่น คือ ยืมออกนอกสถานที่ ยืมจากแหล่งอื่น ๆ บริการผลิตให้ยืม และบริการผลิตให้ อยู่ในระดับน้อย

7. ความต้องการในการใช้บริการวัสดุไม่ตีพิมพ์

7.1 ให้เพิ่มวัสดุไม่ตีพิมพ์และอุปกรณ์

7.1.1 อาจารย์มีความต้องการให้เพิ่ม ไมโครฟิล์ม สไลด์ เทปบันทึกเสียง พร้อมเครื่อง และเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ อยู่ในระดับมาก

7.1.2 นักศึกษาต้องการให้เพิ่มเทปบันทึกเสียงและเครื่องบันทึกเสียงอยู่ในระดับมาก

7.2 ความต้องการด้านอื่น ๆ

7.2.1 ประชาสัมพันธ์ บริการวัสดุไม่ตีพิมพ์ให้มากขึ้น

7.2.2 เพิ่มเจ้าหน้าที่บริการ

7.2.3 จัดทำรายการวัสดุไม่ตีพิมพ์ไว้ในตู้สหบรรณและให้มีคู่มือการใช้ วัสดุไม่ตีพิมพ์ และอุปกรณ์แต่ละประเภท

7.2.4 ให้มีห้องฟังเสียง

7.2.5 ให้มีห้องฉายภาพยนตร์

7.2.6 ให้มีห้องประชุมหรือห้องศึกษาเป็นรายกลุ่ม

7.2.7 ให้สามารถยืมวัสดุไม่ตีพิมพ์ออกนอกห้องสมุดได้

สุทิน จันทร์ลา (2532 : 40-41) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาการผลิตและการใช้สื่อการสอนของครูผู้สอน สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเพชรบูรณ์ ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

1. ปัญหาในการใช้สื่อการสอน
 - 1.1 สื่อการสอนมีไม่เพียงพอ
 - 1.2 หาสื่อการสอนที่ตรงจุดมุ่งหมายและเนื้อหาได้ยาก
 - 1.3 ขาดผู้แนะนำในการใช้
 - 1.4 เกิดความยุ่งยากในการเตรียมสื่อการสอนที่จะใช้
2. ต้องการให้มีศูนย์บริการ การผลิตสื่อ
3. ต้องการให้มีศูนย์บริการสื่อการสอน

ปรีชา ทัฬหะกุล ณ อุรุยา (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัญหาและความต้องการในการใช้สื่อการเรียนการสอนของครูช่างไฟฟ้ากำลังในวิทยาลัยเทคนิคกรมอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสบปัญหาในการที่ไม่มีการประชาสัมพันธ์ในการบริการ
2. ขาดงบประมาณในการจัดหาสื่อการสอน
3. สื่อการสอนส่วนมากอยู่ในสภาพชำรุด

สวัสดิ์ วันภูงา (2533 : 68-75) ได้ทำการวิจัย เรื่องการสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการในการผลิตและการใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สื่อการสอนที่มีในโรงเรียน เช่น แผนที่ วิทยุ ชุดการสอน
2. สื่อการสอนมีน้อย และสื่อการสอนที่มีส่วนมากไม่ตรงกับจุดมุ่งหมาย หรือเนื้อหาวิชาที่จะสอน

3. ครูต้องการให้มีสื่อการสอนเพียงพอ
4. ควรให้มีศูนย์บริการสื่อการสอนในโรงเรียน

เอกวิทย์ แก้วประคิษฐ์ (2533 : 88-90) ได้ศึกษาค้นคว้าวิจัยเรื่อง ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาที่เหมาะสม สำหรับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

1. อาจารย์ต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดหาพวกวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือโสตทัศนศึกษาที่เป็นพื้นฐานทั่ว ๆ ไป ให้เพียงพอก่อน

2. ปัญหาและอุปสรรค

2.1 มีสื่อการสอนไม่เพียงพอ

2.2 สื่อการสอนที่มีไม่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน

เขาวรินทร์ จันทนัมภฐะ (2534 : 70-80) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของครูในระดับมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของครู คือ

1. ความคิดเห็นต่อผู้บริหาร
 2. สิ่งอำนวยความสะดวกในด้านการเรียนการสอน
 3. บุคลิกภาพส่วนตัวของครู
 4. การส่งเสริมวิทยฐานะ
 5. เจตคติของครูที่มีต่อนักเรียน
 6. สวัสดิการที่ครูได้รับ
 7. การมีจริยธรรมของครู
 8. การที่ครูมีความรับผิดชอบ
 9. รายได้หรือเงินเดือนของครู
 10. อายุของครู
 11. เจตคติต่ออาชีพครู
 12. ขนาดของโรงเรียน
 13. จริยธรรมด้านความมีเหตุผล
 14. จำนวนคาบที่สอน
 15. ส่วนคุณสมบัติทางการศึกษา ไม่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของครู
- เกื้อกูล วิชชจุฑาทกุล และคณะ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความร่วมมือด้านโสตทัศนศึกษาของคณะทำงานฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา (2535 : 57-59) สรุปว่า

1. ด้านบุคคล

บุคคลในคณะทำงานฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา มีวุฒิปริญญาตรี และโทสำเร็จ การศึกษาทางบรรณารักษ์มากที่สุด รองลงมาคือสาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และมีประสบการณ์ในการทำงานโสตทัศนศึกษามาแล้วมากกว่า 10 ปี

2. ด้านหน่วยงาน

- 2.1 มีบุคลากรในหน่วยงานโสตทัศนศึกษาสูงสุด 19 คน มีแห่งเดียว คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 2.2 มีบุคลากรต่ำสุด.1 คน มี 2 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยบูรพา และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ลาดกระบัง
- 2.3 สถาบันที่ไม่มีหน่วยงานโสตทัศนศึกษา คือ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
- 2.4 สื่อโสตทัศนวัสดุที่มีให้บริการส่วนใหญ่จะมีคล้าย ๆ กัน เช่น วีดิทัศน์ สไลด์ फिल्मสตริป फिल्मภาพยนตร์ फिल्मรูป เทปบันทึกเสียง แผ่นเสียง เป็นต้น
- 2.5 การบริการสื่อการศึกษาของแต่ละสถาบันจะมีบริการในห้องสมุด
3. ด้านความร่วมมือที่ให้ประโยชน์มากที่สุด ตามลำดับดังนี้
 - 3.1 การกำหนดรหัสโสตทัศนวัสดุ
 - 3.2 คู่มือการทำบัตรรายการโสตทัศนวัสดุ
 - 3.3 คู่มือบริการโสตทัศนวัสดุ
 - 3.4 การเปลี่ยนแปลงราคาเทปบันทึกเสียง
 - 3.5 รายชื่อโสตทัศนอุปกรณ์ ในห้องสมุดมหาวิทยาลัย
4. ด้านความร่วมมือที่มีความสำคัญที่น่าจะจัดให้มีขึ้น ตามลำดับดังนี้
 - 4.1 การศึกษาฐานเกี่ยวกับเทคโนโลยีทันสมัย
 - 4.2 การฝึกอบรมการลงรายการโสตทัศนวัสดุด้วยคอมพิวเตอร์
 - 4.3 การฝึกอบรมเกี่ยวกับระบบการจัดเก็บโสตทัศนวัสดุ
 - 4.4 การฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำบัตรรายการโสตทัศนวัสดุ
 - 4.5 การเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยายเกี่ยวกับเรื่องโสตทัศนศึกษา

งานวิจัยในต่างประเทศ

ฟูซาโร (Fusaro, 1970 : 40) ได้เขียนบทความลงในวารสาร Junior College Journal ชื่อบทความว่า "Toward Library-College Media Center" โดยกล่าวถึงการจัดบริการโสตทัศนวัสดุว่า ความสำเร็จของงานบริการขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก และเงินงบประมาณ บริการจะดีหรือไม่เพียงใดขึ้นอยู่กับจำนวนบุคลากรและปริมาณของวัสดุที่บริการ

เดวิส (Davis 1971 : 3202-A.) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับสื่อการศึกษา (Instructional Media Equipment) พบว่า การใช้สื่อการศึกษาจะเพิ่มขึ้น ถ้าจัดให้ผู้เข้าใช้สื่อการศึกษาเหล่านั้นได้สะดวก และควรฝึกผู้ใช้ให้รู้จักเลือกใช้ รวมทั้งวิธีการการใช้สื่อการศึกษาทุกประเภท

ยาร์โบร (Yarbro. 1971 : 4398-A) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับโปรแกรมด้านโสตทัศนศึกษา ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา พบว่า ความสำเร็จของการบริการวัสดุไม่ตีพิมพ์หรือโสตทัศนวัสดุในห้องสมุด ขึ้นอยู่กับสถานที่ จำนวนบุคลากร การฝึกอบรม เงินทุนในการดำเนินงาน และความสะดวกในการใช้วัสดุ

สรุปได้ว่า

ปัญหาในเรื่องสื่อโสตทัศนศึกษาประการสำคัญก็คือ ความขาดแคลนสื่อการเรียนการสอน แต่บนความขาดแคลนก็มีปัญหา เรื่องความไม่กล้าลงทุน เช่น ห้องสมุดทุกคนรู้ว่ามีความจำเป็นแต่รัฐบาลไม่ให้งบประมาณ นอกจากนี้ความไม่รู้คุณค่าของสิ่งที่จะต่อสู้ให้ชัดเจน เช่น ในเรื่องวิธีสอนที่ต้องใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ เมื่อไม่เข้าใจแจ่มแจ้งทำให้คนต่อสู้คืนรนลดลงไป ซึ่งบางครั้งทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างผู้บริหารกับผู้สอนและความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจะซ่อนอยู่ในระหว่างผู้เรียนและผู้สอน คือ ผู้สอนก็คิดรูปแบบการสอนบางอย่างที่เรียนมาก็อย่างหนึ่ง แต่ที่เคยนำมาสอนก็อย่างหนึ่ง ที่อยากสอนก็อย่างหนึ่ง เมื่อเอามารวมกันก็เกิดความขัดแย้งขึ้นในตัวผู้สอน ฝ่ายผู้เรียนก็พัฒนามาอีกอย่างหนึ่ง พอมาถึงต้องเรียนแบบนี้ ก็เกิดอุปสรรคในการเรียนการสอนขึ้นและนอกจากนี้ความไม่พร้อมของผู้สอน ผู้เรียน สถานบันและบ้านเมือง สิ่งเหล่านี้ทุกคนต้องเข้าใจตรงกัน บางครั้งต้องใช้เวลา ถ้าจะให้เปลี่ยนต้องเปลี่ยนทั้งระบบจะค้นอยู่จุดใดจุดหนึ่งไม่ได้ ความจริงแล้วสื่อการเรียนการสอนมีหลายชนิดที่ผู้สอนสามารถเลือกให้สอดคล้องกับเนื้อหาและวิธีการซึ่งมันมีศักยภาพในตัวของมันเอง เพียงแต่เราจะสามารถนำมันออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้มากน้อยแค่ไหนนั้นต้องถามความสามารถของตัวผู้สอนเองเป็นเบื้องต้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ มีวิธีการดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การเลือกกลุ่มประชากร และการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. วิธีสร้างแบบสอบถาม
4. การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล

การเลือกกลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มคณาจารย์ และกลุ่มนิสิต ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

1. กลุ่มคณาจารย์ ได้แก่ ผู้ที่ทำการสอนอยู่ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ของปีการศึกษา 2538 ในคณะต่าง ๆ ดังนี้

- 1.1 บัณฑิตวิทยาลัย
- 1.2 คณะพลศึกษา
- 1.3 คณะมนุษยศาสตร์
- 1.4 คณะวิทยาศาสตร์
- 1.5 คณะศิลปกรรมศาสตร์
- 1.6 คณะศึกษาศาสตร์
- 1.7 คณะสังคมศาสตร์
- 1.8 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
- 1.9 สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา

2. กลุ่มนิสิต ได้แก่ ผู้ที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ของปีการศึกษา 2538 ในคณะต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 บัณฑิตวิทยาลัย
- 2.2 คณะพลศึกษา
- 2.3 คณะมนุษยศาสตร์
- 2.4 คณะวิทยาศาสตร์

25 คณะศิลปกรรมศาสตร์

26 คณะศึกษาศาสตร์

27 คณะสังคมศาสตร์

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งกลุ่มประชากรแต่ละกลุ่ม โดยใช้เกณฑ์ของ Krejcie and Morgan ดังนี้

1. กลุ่มประชากรที่เป็นอาจารย์สุ่มกลุ่มตัวอย่างมา 30% ของแต่ละคณะ
2. กลุ่มประชากรที่เป็นนิสิตสุ่มกลุ่มตัวอย่างมา 10% ของแต่ละคณะและแต่ละระดับ

การศึกษา (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 38; อ้างอิงมาจาก Krejcie and Morgan. n.d.)

ตาราง 1 แสดงจำนวนกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

คณะ/สำนัก/สถาบัน	จำนวน อาจารย์ ทั้งหมด	จำนวน อาจารย์ที่ สุ่มมา 30 %	จำนวนนิสิตทั้งหมด			จำนวนนิสิตที่ สุ่มมา 10 %		
			ตรี	โท	เอก	ตรี	โท	เอก
- บัณฑิตวิทยาลัย	9	3	-	1,271	98	-	127	10
- พลศึกษา	90	27	558	-	-	56	-	-
- มนุษยศาสตร์	104	32	637	-	-	64	-	-
- วิทยาศาสตร์	170	51	926	-	-	93	-	-
- ศิลปกรรมศาสตร์	30	9	62	-	-	6	-	-
- ศึกษาศาสตร์	150	45	1,071	-	-	107	-	-
- สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์	16	5	-	-	-	-	-	-
- สังคมศาสตร์	82	25	379	-	-	38	-	-
- สำนักทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา	21	7	-	-	-	-	-	-
รวม	672	204	3,633	1,271	98	364	127	10

การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่

1. แบบสอบถามและสัมภาษณ์ คณาจารย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. แบบสอบถามและสัมภาษณ์ นิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

วิธีสร้างแบบสอบถาม

ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามมีดังนี้

1. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร ตำราต่าง ๆ และจากงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาการดำเนินงานของฝ่ายโสตทัศนศึกษา สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในด้านการพัฒนาทรัพยากรการวิเคราะห์หมวดหมู่ การบริการสถานที่ และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
3. ศึกษาปัญหาการใช้สื่อโสตทัศนศึกษา จากเอกสาร บุคลากรที่เกี่ยวข้อง สอบถามจากผู้ให้บริการและผู้ให้บริการ ของฝ่ายโสตทัศนศึกษา สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
4. กำหนดรูปแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ (Check List) และแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)
5. สร้างแบบสอบถามจากข้อมูลที่ได้ศึกษามา
6. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท เพื่อตรวจแก้ไข ขอบเขตเนื้อหาและการใช้ภาษา เพื่อให้แบบสอบถามแต่ละข้อสอดคล้องและครอบคลุมตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย โดยหาคำดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรม ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนพิจารณาถึงความเห็น และให้คะแนนตามสูตรความเที่ยงตรงดัชนีตามวิธี IC (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2535 : 124)
7. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try Out) กับอาจารย์และนิสิตที่ไม่ได้ถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่าง

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลอง มาแก้ไข ปรับปรุง แล้วนำเสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตร เพื่อพิจารณาตรวจสอบอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้จริง การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำเรื่องถึงบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขอให้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามงานวิจัย จากคณาจารย์และนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

2. นำแบบสอบถามตามจำนวนเปอร์เซ็นต์ที่กำหนดของแต่ละคณะไปติดต่อกขอความอนุเคราะห์ที่สำนักงานเลขานุการของแต่ละคณะในการแจกแบบสอบถามให้คณาจารย์และนิสิต แล้วติดตามเก็บรวบรวมด้วยตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences Person Computer Plus)

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ด้วยการหาความเชื่อมั่น โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา ($\text{Alpha} = \alpha$ - Coefficient) ของ Cronbach

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ค่าร้อยละ

2.2 ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$

2.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลหลังจากที่ได้รวบรวมข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. จำนวนแบบสอบถามของคณาจารย์ที่ได้รับคืน
 - 1.1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคณาจารย์
 - 1.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนของคณาจารย์
 - 1.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อโสตทัศนของคณาจารย์
2. จำนวนแบบสอบถามของนิสิตที่ได้รับคืน
 - 2.1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิต
 - 2.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนของนิสิต
 - 2.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อโสตทัศนของนิสิต
3. เกณฑ์ที่ใช้แปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ย $\bar{X}$

มีปัญหามากที่สุด	4.50 - 5.00
มีปัญหามาก	3.50 - 4.49
มีปัญหาปานกลาง	2.50 - 3.49
ปัญหาน้อย	1.50 - 2.49
ปัญหาน้อยที่สุด	1.00 - 1.49

1. จำนวนแบบสอบถามของคณาจารย์ที่ได้รับคืน

จำนวนแบบสอบถามของคณาจารย์ทั้งหมด 204 ชุด ที่นำไปแจกให้คณาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 7 คณะ 1 สำนักและ 1 สถาบัน ได้รับคืนทั้งสิ้น จำนวน 175 ชุด ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนแบบสอบถามของคณาจารย์

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนแบบสอบถาม		ร้อยละ
	ที่นำส่ง	ที่ได้รับคืน	
- บัณฑิตวิทยาลัย	3	3	100
- พลศึกษา	27	24	88.89
- มนุษยศาสตร์	32	26	81.25
- วิทยาศาสตร์	51	43	84.31
- ศิลปกรรมศาสตร์	9	8	88.89
- ศึกษาศาสตร์	45	37	82.22
- สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์	5	5	100
- สังคมศาสตร์	25	22	88.00
- สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา	7	7	100
รวม	204	175	85.78

จากตาราง 2 จำนวนแบบสอบถามที่ผู้วิจัยนำไปแจกให้กับคณาจารย์ ในสถาบัน สำนักและคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 204 ชุด ได้รับคืน 175 ชุด คิดเป็นร้อยละ 85.78 แบบสอบถามที่นำไปแจกแล้วได้รับคืนมากที่สุด คือแบบสอบถามคณาจารย์ บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์และสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา จากจำนวนแบบสอบถามที่นำไปแจก 3 ชุด 5 ชุด และ 7 ชุด ได้รับคืน 3 ชุด 5 ชุดและ 7 ชุด ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนแบบสอบถามที่นำไปแจกแล้วได้รับคืนน้อยที่สุด คือคณะมนุษยศาสตร์ จากแบบสอบถามที่นำไปแจก 32 ชุด ได้รับคืน 26 ชุด คิดเป็นร้อยละ 81.25

1.1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคณาจารย์ ซึ่งจำแนกตาม เพศ อายุ ประสบการณ์ทำงานและวุฒิการศึกษา ดังตาราง 3 - 6

ตาราง 3 แสดงจำนวนคณาจารย์แยกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	63	36
หญิง	112	64
รวม	175	100

จากตาราง 3 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยคณาจารย์หญิงมากกว่าคณาจารย์ชาย

ตาราง 4 แสดงจำนวนคณาจารย์แยกตามอายุ

อายุ	จำนวนความถี่	ร้อยละ
ต่ำกว่า 25 ปี	-	-
25 - 30 ปี	3	1.7
31 - 35 ปี	7	4.0
36 - 40 ปี	32	18.3
41 ปีขึ้นไป	133	76.0
รวม	175	100

จากตาราง 4 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์ที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไปมีจำนวนมากที่สุด คือ 133 คน คิดเป็นร้อยละ 76.0

ตาราง 5 แสดงจำนวนคณาจารย์แยกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	จำนวนความถี่	ร้อยละ
1- 5 ปี	13	7.4
6 - 10 ปี	12	6.9
11 - 15 ปี	10	5.7
16 - 20 ปี	65	37.1
20 ปีขึ้นไป	75	42.9
รวม	175	100

จากตาราง 5 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นคณาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 20 ปี ขึ้นไป มากที่สุดคือ 75 คน คิดเป็นร้อยละ 42.9

ตาราง 6 แสดงจำนวนคณาจารย์แยกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	จำนวนความถี่	ร้อยละ
ปริญญาตรี	4	2.3
ปริญญาโท	133	76.0
ปริญญาเอก	38	21.7
รวม	175	100

จากตาราง 6 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นคณาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาโทมากที่สุดจำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 76.0

1.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อไอศดทัศน์ของคณาจารย์

ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อไอศดทัศน์และข้อเสนอแนะในการบริหารสื่อไอศดทัศน์ของคณาจารย์ในการบริหารบุคคล การบริการและการประชาสัมพันธ์สื่อไอศดทัศน์ของคณาจารย์ ดังตาราง 7 - 30

ตาราง 7 แสดงผลของการใช้สื่อไอศดทัศน์ในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ สถาบัน/สำนัก และคณะต่าง ๆ

จำนวนการใช้ของคณาจารย์	จำนวนความถี่	คิดเป็นร้อยละ
- ใช้เสมอ ๆ	21	12
- ใช้เป็นครั้งคราว	89	50.86
- ไม่เคยมาใช้	65	37.14
รวม	175	100

จากตาราง 7 แสดงว่ากลุ่มคณาจารย์ที่มาใช้สื่อไอศดทัศน์ในสำนักหอสมุดกลางเป็นครั้งคราวมีมากที่สุด จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 50.86

ตาราง 8 แสดงปัจจัยที่ทำให้เกิดการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์
อยู่เสมอ ๆ

ปัจจัยที่ทำให้เกิดผลการใช้อยู่เสมอ ๆ	ความถี่	ร้อยละ
- ทราบว่าสำนักหอสมุดกลางมีบริการสื่อโสตทัศนที่ต้องการ	19	10.9
- ทราบว่าสำนักหอสมุดกลางมีบริการห้องสื่อโสตทัศน	18	10.3
- ได้รับความสะดวกในการใช้บริการ	16	9.1
- สถานที่เหมาะสมและสะดวกต่อการใช้สื่อโสตทัศน	16	9.1

จากตาราง 8 แสดงว่าคณาจารย์ที่ใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางอยู่เสมอ ๆ
ทราบว่าฝ่ายโสตทัศนศึกษา มีสื่อโสตทัศนที่ต้องการจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 10.9

ตาราง 9 แสดงปัจจัยที่ทำให้เกิดการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์เป็น
ครั้งคราว

ปัจจัยที่ทำให้เกิดผลการใช้เป็นครั้งคราว	ความถี่	ร้อยละ
- ไม่ได้ได้รับความสะดวกในการใช้สื่อโสตทัศน	9	5.1
- ฝ่ายโสตทัศนศึกษา ไม่มีสื่อโสตทัศนที่ต้องการ	36	20.6
- ฝ่ายโสตทัศนศึกษา มีโสตทัศนวัสดุน้อย	11	6.3
- ห้องโสตทัศนไม่เหมาะสมต่อการใช้สื่อโสตทัศน	1	0.6
- การค้นหาโสตทัศนวัสดุ ยากและไม่สะดวก	3	1.7

จากตาราง 9 แสดงว่าคณาจารย์ที่ใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางเป็นครั้งคราว
ทราบว่าฝ่ายโสตทัศนศึกษา ไม่มีสื่อโสตทัศนที่ต้องการจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 20.6

ตาราง 10 แสดงปัจจัยที่ทำให้เกิดการไม่มาใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ปัจจัยที่ทำให้เกิดผลการไม่มาใช้	ความถี่	ร้อยละ
- ไม่ทราบว่าสำนักหอสมุดกลางมีสื่อโสตทัศนไว้บริการ	2	1.1
- ไม่ทราบว่าสำนักหอสมุดกลางมีห้องโสตทัศนไว้บริการ	3	1.7
- ไม่ทราบว่าสำนักหอสมุดกลางมีสื่อโสตทัศนอะไรบ้าง	29	16.6
- ไม่มีโสตทัศนอุปกรณ์ที่ต้องการใช้	10	5.7
- ห้องโสตทัศนไม่เหมาะสมต่อการใช้สื่อโสตทัศน	-	-

จากตาราง 10 แสดงว่าคณาจารย์ที่ไม่มาใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง ไม่ทราบว่าฝ่ายโสตทัศนศึกษามีสื่อโสตอะไรบ้าง จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 16.6

ตาราง 11 แสดงปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดการไม่มาใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ปัจจัยที่มีผลทำให้เกิดการไม่มาใช้	ความถี่	ร้อยละ
- ใช้สื่อโสตทัศนที่ภาควิชาที่คณาจารย์สังกัดอยู่	130	74.3
- ใช้สื่อโสตทัศนที่ภาควิชาอื่น	8	4.6
- ใช้สื่อโสตทัศนที่โครงการสำนักสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาของมหาวิทยาลัย (ตัก 14)	22	12.6
- ไม่เคยใช้สื่อโสตทัศนที่ใดเลย	8	4.6

จากตาราง 11 แสดงว่าปัจจัยที่ทำให้คณาจารย์เกิดการไม่มาใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง เพราะคณาจารย์ใช้สื่อโสตทัศนที่ภาควิชาที่คณาจารย์สังกัดอยู่ จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 74.3

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการใช้อีสื่อทัศนใน
สำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ปัจจัยที่ทำให้เกิดผลต่อการใช้อีสื่อทัศน	$\bar{X}$	SD	แปลความ
ด้านทัศนูปกรณ์และทัศนวัสดุ			
- จำนวนของทัศนูปกรณ์ที่มีให้บริการ	2.94	0.75	ปานกลาง
- จำนวนของทัศนวัสดุที่มีให้บริการ	2.94	0.73	ปานกลาง
- การจัดหาทัศนวัสดุจากภายนอกมาให้บริการแก่ผู้ใช้	3.07	0.83	ปานกลาง
- ความพร้อมของทัศนูปกรณ์ที่จัดไว้ให้ตามที่ผู้ใช้ร้องขอ	2.71	0.86	ปานกลาง
- ความทันสมัยของทัศนูปกรณ์ที่มีไว้ให้บริการ	3.04	0.77	ปานกลาง
- ความสัมพันธ์กันระหว่างทัศนวัสดุกับทัศนูปกรณ์	2.78	0.70	ปานกลาง
- การนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาให้บริการแก่ผู้ใช้	3.24	0.87	ปานกลาง
- คุณภาพของสื่อทัศนที่นำมาให้บริการ	3.00	0.61	ปานกลาง
ด้านบุคคล			
- การจัดบุคลากรในตำแหน่งหน้าที่กับความสามารถ	2.75	0.77	ปานกลาง
- ความเข้าใจในภาระหน้าที่ของบุคลากรในฝ่ายทัศนศึกษา	2.66	0.77	ปานกลาง
- การให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่ต่อผู้ที่มาขอใช้บริการ	2.54	0.79	ปานกลาง
- การให้ความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ในการใช้อีสื่อทัศน	2.53	0.89	ปานกลาง
- การให้ความร่วมมือของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการสื่อทัศน	2.64	0.86	ปานกลาง
- การสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่กับผู้ใช้บริการสื่อทัศน	2.55	0.84	ปานกลาง
- ความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ในการแนะนำการใช้สื่อทัศน	2.77	0.79	ปานกลาง
- การมีมนุษยสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่กับผู้ใช้บริการสื่อทัศน	2.79	0.90	ปานกลาง
- บุคลิกภาพของเจ้าหน้าที่ฝ่ายทัศนศึกษากับการให้บริการ	2.84	0.81	ปานกลาง
ด้านบริการ			
- การมีส่วนร่วมในการเสนอจัดซื้อทัศนูปกรณ์และ ทัศนวัสดุกับฝ่ายทัศนศึกษา	3.17	1.33	ปานกลาง
- การสืบค้นหารายชื่อทัศนวัสดุที่ต้องการ	3.10	0.85	ปานกลาง
- การจัดที่นั่งสำหรับให้บริการสื่อทัศนแต่ละประเภท	2.75	0.79	ปานกลาง

ตาราง 12 (ต่อ)

ปัจจัยที่ทำให้เกิดผลต่อการใช้สื่อไอศดทัศน์	$\bar{X}$	SD	แปลความ
- การจัดมุมวางของสื่อไอศดทัศน์แต่ละประเภท	2.90	0.78	ปานกลาง
- ความสะดวกในการขอใช้ห้องสื่อไอศดทัศน์	2.95	0.89	ปานกลาง
- ขั้นตอน ระเบียบ ข้อกำหนดและวิธีปฏิบัติในการให้บริการสื่อไอศดทัศน์	3.04	0.77	ปานกลาง
- การกำหนดวันเวลาในการให้บริการสื่อไอศดทัศน์	2.91	0.81	ปานกลาง
- การจัดเตรียมไอศดทัศน์อุปกรณ์และไอศดทัศน์วัสดุไว้ล่วงหน้าในการขอใช้ห้องสื่อไอศดทัศน์	2.60	0.76	ปานกลาง
- ความพร้อมในการให้บริการสื่อไอศดทัศน์	2.75	0.81	ปานกลาง
- ช่วงเวลาการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของสำนักหอสมุดกลาง	3.38	0.95	ปานกลาง
- ความสะดวกในการให้บริการสื่อไอศดทัศน์	2.75	0.74	ปานกลาง
- การให้บริการของห้องล่วงหน้า	3.04	0.83	ปานกลาง
- การให้บริการของไอศดทัศน์วัสดุล่วงหน้า	2.75	0.80	ปานกลาง
ด้านประชาสัมพันธ์			
- ความชัดเจนของการประชาสัมพันธ์ในกิจกรรมต่าง ๆ ของฝ่ายไอศดทัศน์ศึกษา	3.11	0.73	ปานกลาง
- การแนะนำเกี่ยวกับการขอใช้สื่อไอศดทัศน์ที่มีไว้บริการ	3.10	0.81	ปานกลาง
- ความทันสมัยของข้อมูลในการประชาสัมพันธ์ของฝ่ายไอศดทัศน์ศึกษา	3.46	0.80	ปานกลาง
- ความต่อเนื่องของข่าวสารสนเทศที่ท่านได้รับ	3.50	1.00	มาก
- ความเป็นปัจจุบันของข่าวสารสนเทศ	3.43	0.94	ปานกลาง
- มุมที่ติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ของสำนักหอสมุดกลาง	2.78	0.70	ปานกลาง
- การเสนอการเคลื่อนไหวทางเทคโนโลยีทางการศึกษาของฝ่ายไอศดทัศน์ศึกษา	3.26	0.86	ปานกลาง
- การแจ้งระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการมาขอใช้บริการสื่อไอศดทัศน์ แก่ผู้ใช้บริการ	3.04	0.74	ปานกลาง
- การประชาสัมพันธ์สื่อใหม่ ๆ แก่ผู้ใช้บริการ	3.37	0.92	ปานกลาง

จากตาราง 12 แสดงว่าปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโทรทัศน์ในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ ปรากฏว่า มีปัจจัยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ

ปัจจัยด้านทัศนูปกรณ์และทัศนวัสดุมี 8 ปัจจัย ซึ่งเมื่อเรียงตามลำดับปัจจัยแล้ว พบว่า ปัจจัยการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาให้บริการแก่ผู้ใช้ เป็นปัจจัยที่มีผลสูงสุดในด้านนี้ ($\bar{X} = 3.27$) ปัจจัยรองลงมา คือปัจจัยเกี่ยวกับการจัดหาทัศนวัสดุจากภายนอกมาให้บริการแก่ผู้ใช้ ($\bar{X} = 3.07$) ส่วนปัจจัยที่มีผลต่ำสุดในด้านนี้ คือปัจจัยเกี่ยวกับความพร้อมของทัศนูปกรณ์ที่จัดไว้ให้ตามที่ผู้ใช้อย่างขอ ($\bar{X} = 2.71$)

ปัจจัยด้านบุคลากรมี 9 ปัจจัย ซึ่งเมื่อเรียงตามลำดับปัจจัยแล้ว พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพของเจ้าหน้าที่ฝ่ายทัศนศึกษากับการให้บริการเป็นปัจจัยที่มีผลสูงสุดในด้านนี้ ($\bar{X} = 2.84$) ปัจจัยรองลงมา คือปัจจัยที่เกี่ยวกับการมีมนุษยสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่กับผู้ใช้บริการสื่อโทรทัศน์ ($\bar{X} = 2.79$) ส่วนปัจจัยที่มีผลต่ำสุดในด้านนี้ คือปัจจัยที่เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ในการใช้สื่อโทรทัศน์ ($\bar{X} = 2.53$)

ปัจจัยด้านบริการมี 13 ปัจจัย ซึ่งเมื่อเรียงตามลำดับปัจจัยแล้ว พบว่า ปัจจัยช่วงเวลาการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของสำนักหอสมุดกลางเป็นปัจจัยที่มีผลสูงสุดในด้านนี้ ($\bar{X} = 3.38$) ปัจจัยรองลงมา คือปัจจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการเสนอจัดซื้อทัศนูปกรณ์และทัศนวัสดุกับฝ่ายทัศนศึกษา ($\bar{X} = 3.17$) ส่วนปัจจัยที่มีผลต่ำสุดในด้านนี้ คือปัจจัยเกี่ยวกับการจัดเตรียมทัศนูปกรณ์และทัศนวัสดุไว้ล่วงหน้าในการขอใช้ห้องสื่อโทรทัศน์ ($\bar{X} = 2.60$)

ปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์มี 9 ปัจจัย ซึ่งเมื่อเรียงตามลำดับปัจจัยแล้ว พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวกับความต่อเนื่องของข่าวสารสนเทศที่ท่านได้รับเป็นปัจจัยที่มีผลสูงสุดในด้านนี้ ($\bar{X} = 3.50$) ปัจจัยรองลงมา คือปัจจัยเกี่ยวกับความทันสมัยของข้อมูลในการประชาสัมพันธ์ของฝ่ายทัศนศึกษา ($\bar{X} = 3.46$) ส่วนปัจจัยที่มีผลต่ำสุดในด้านนี้ คือปัจจัยที่เกี่ยวกับมุมที่ติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ของสำนักหอสมุดกลาง ($\bar{X} = 2.71$)

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการไม่มาใช้สื่อโสตทัศน
ในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ปัจจัยที่ทำให้เกิดผลต่อการไม่มาใช้สื่อโสตทัศน	$\bar{X}$	SD	แปลความ
- ไม่เคยทราบเลยว่าสำนักหอสมุดกลางมีสื่อโสตทัศนไว้บริการ	3.25	1.09	ปานกลาง
- ไม่เคยทราบเลยว่าสำนักหอสมุดกลางมีห้องโสตทัศนไว้บริการ	3.15	1.09	ปานกลาง
- ไม่เคยได้รับข่าวประชาสัมพันธ์การบริการของฝ่ายโสตทัศนศึกษา	3.77	0.96	มาก
- ฝ่ายโสตทัศนศึกษาไม่มีโสตทัศนอุปกรณ์ที่ต้องการจะใช้ในการสอน	3.28	0.98	ปานกลาง
- ไม่ทราบว่าสื่อโสตทัศนที่ให้บริการที่ฝ่ายโสตทัศนศึกษานั้นมีอะไรบ้างและประเภทใดบ้าง	3.95	0.84	มาก
- ห้องโสตทัศนของฝ่ายโสตทัศนศึกษาไม่พอเหมาะกับกลุ่มนิสิตที่สอน	2.55	0.85	ปานกลาง
- ฝ่ายโสตทัศนศึกษามีข้อจำกัดในการให้บริการมากเกินไป	3.05	0.76	ปานกลาง
- ฝ่ายโสตทัศนศึกษาไม่มีโสตทัศนวัสดุที่ตรงกับเนื้อหาวิชาที่สอน	3.49	0.75	มาก
- ฝ่ายโสตทัศนศึกษามีขั้นตอนการให้บริการที่ยุ่งยากซับซ้อน	2.86	0.75	ปานกลาง
- ฝ่ายโสตทัศนศึกษาอยู่ห่างไกลจากห้องเรียนประจำไปมาไม่สะดวก	3.11	0.89	ปานกลาง
- ฝ่ายโสตทัศนศึกษาไม่มีผู้แนะนำในการใช้สื่อโสตทัศน	3.02	0.86	ปานกลาง
- สื่อโสตทัศนของฝ่ายโสตทัศนศึกษาไม่มีคุณภาพ	2.80	0.77	ปานกลาง
- การจองห้องโสตทัศนไม่ได้รับความสะดวก	3.48	0.90	ปานกลาง
- ไม่มีห้องทดลองการใช้สื่อโสตทัศนก่อนสอน	3.46	0.94	ปานกลาง

จากตาราง 13 แสดงว่าปัจจัยที่มีผลต่อการไม่มาใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ ปรากฏว่า มีปัญหาเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ในระดับมาก กล่าวคือ ไม่ทราบว่าสื่อโสตทัศนที่ให้บริการที่ฝ่ายโสตทัศนศึกษานั้นมีอะไรบ้างและประเภทใดบ้างเป็นปัญหาสูงสุด ($\bar{X} = 3.95$) ปัญหารองลงมา คือปัญหาเกี่ยวกับสื่อโสตทัศน คือ ฝ่ายโสตทัศนศึกษาไม่มี

สื่อโสตทัศนที่ีต้องการจะใช้ในการสอน ($\bar{X} = 3.28$)

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านโสตทัศนูปกรณ์และโสตทัศนวัสดุที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ โดยจำแนกตามเพศ

เพศ	$\bar{X}$	SD	แปลความ
ชาย	3.01	0.48	ปานกลาง
หญิง	2.94	0.50	ปานกลาง

จากตาราง 14 แสดงว่าปัจจัยด้านโสตทัศนูปกรณ์และโสตทัศนวัสดุที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ที่มีเพศต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือปัจจัยด้านโสตทัศนูปกรณ์และโสตทัศนวัสดุที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ชายจะมีมากกว่าคณาจารย์หญิง

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านโสตทัศนูปกรณ์และโสตทัศนวัสดุที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ โดยจำแนกตามอายุ

อายุ	$\bar{X}$	SD	แปลความ
31 - 35 ปี	3.40	0.71	ปานกลาง
36 - 40 ปี	2.97	0.63	ปานกลาง
41 ปีขึ้นไป	2.93	0.44	ปานกลาง

จากตาราง 15 แสดงว่าปัจจัยด้านโสตทัศนูปกรณ์และโสตทัศนวัสดุที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ที่มีอายุต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ คณาจารย์ที่มีอายุอยู่ในระดับ 31 - 35 ปี มีปัจจัยด้านโสตทัศนูปกรณ์และโสตทัศนวัสดุ ที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ สูงสุดในค่านี ($\bar{X} = 3.40$) ส่วนคณาจารย์ที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไปมีปัจจัยด้านโสตทัศนูปกรณ์และโสตทัศนวัสดุที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 2.93$)

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านไอศหัทศนุปรกรณและ
ไอศหัทศนวุศทุทมิฬค่อการใ้สือไอศหัทศนในสำนักรหสุมคกลางของคณาจารย์ โดยจำแนก
ตามวุฒิทางการศึกรษา

วุฒิทางการศึกรษา	$\bar{X}$	SD	แปลคความ
ปรึญญาตรี	2.83	0.31	ปานกลาง
ปรึญญาโท	2.97	0.50	ปานกลาง
ปรึญญาเอก	2.96	0.51	ปานกลาง

จากตาราง 16 แสดงว่าปัจจัยด้านไอศหัทศนุปรกรณและไอศหัทศนวุศทุทมิฬค่อการใ้สือไอศหัทศนในสำนักรหสุมคกลางของคณาจารย์ โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือคณาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกรษาปรึญญาโท มีปัจจัยด้านไอศหัทศนุปรกรณและไอศหัทศนวุศทุทมิฬค่อการใ้สือไอศหัทศนในสำนักรหสุมคกลางของคณาจารย์ อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 2.97$) ส่วนคณาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกรษาปรึญญาตรี มีปัจจัยด้านไอศหัทศนุปรกรณและไอศหัทศนวุศทุทมิฬค่อการใ้สือไอศหัทศนในสำนักรหสุมคกลางของคณาจารย์ อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 2.83$)

ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านไอศหัทศนุปรกรณและ
ไอศหัทศนวุศทุทมิฬค่อการใ้สือไอศหัทศนในสำนักรหสุมคกลางของคณาจารย์ โดยจำแนก
ตามคณะ

คณะ/สำนักร/สตาบัน	$\bar{X}$	SD	แปลคความ
- บัณจติวิทยาลัย	3.44	0.62	ปานกลาง
- พลศึกรษา	2.94	0.66	ปานกลาง
- มนุษยศาสตร	2.89	0.33	ปานกลาง
- วิทยาศาสตร	2.81	0.47	ปานกลาง
- ศึลปกรรรมศาสตร	3.09	0.47	ปานกลาง
- ศึกรษาศาสตร	3.10	0.35	ปานกลาง
- สตาบันวิจัยพฤติกรรรมศาสตร	2.50	0.62	ปานกลาง
- สัณคมศาสตร	3.21	0.61	ปานกลาง
- สำนักรคศอบทางการศึกรษาและจิตรวิทยา	3.00	0.65	ปานกลาง

จากตาราง 17 แสดงว่าปัจจัยด้านโสตทัศนูปกรณ์และโสตทัศนวัสดุมีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นการเรียงลำดับในด้านนี้จะมีผลดังต่อไปนี้ กล่าวคือ คณาจารย์บัณฑิตวิทยาลัยมีปัจจัยด้านโสตทัศนูปกรณ์และโสตทัศนวัสดุที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ อยู่ในระดับสูงในด้านนี้ ($\bar{X} = 3.44$) ส่วนคณาจารย์สถาบันวิจัยพฤกษศาสตร์ มีปัจจัยด้านโสตทัศนูปกรณ์และโสตทัศนวัสดุที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 2.50$)

ตาราง 18 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านบุคคลที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ โดยจำแนก ตามเพศ

เพศ	$\bar{X}$	SD	แปลความ
ชาย	2.79	0.80	ปานกลาง
หญิง	2.61	0.61	ปานกลาง

จากตารางที่ 18 แสดงว่าปัจจัยด้านบุคคลมีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ที่มีเพศต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ มีปัจจัยด้านบุคคลที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ชาย สูงกว่าคณาจารย์หญิง

ตาราง 19 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านบุคคลที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ โดยจำแนก ตามอายุ

อายุ	$\bar{X}$	SD	แปลความ
31 - 35 ปี	3.35	1.02	ปานกลาง
36 - 40 ปี	2.38	0.79	น้อย
41 ปีขึ้นไป	2.69	0.60	ปานกลาง

จากตาราง 19 แสดงว่าปัจจัยด้านบุคคลมีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ที่มีอายุต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ คณาจารย์ที่มีอายุระหว่าง 31 - 35 ปี มีปัจจัยด้านบุคคลที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$) ส่วนคณาจารย์ที่มีอายุระหว่าง 36 - 40 ปีมีปัจจัยด้านบุคคลที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 2.38$)

ตาราง 20 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านบุคคลที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ โดยจำแนก ตามวุฒิทางการศึกษา

วุฒิทางการศึกษา	$\bar{X}$	SD	แปลความ
ปริญญาตรี	2.56	0.89	ปานกลาง
ปริญญาโท	2.71	0.70	ปานกลาง
ปริญญาเอก	2.56	0.61	ปานกลาง

จากตาราง 20 แสดงว่าปัจจัยด้านบุคคลมีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ คณาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาปริญญาโทมีปัจจัยด้านบุคคลที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ อยู่ในระดับสูงในด้านนี้ ($\bar{X} = 2.71$) ส่วนคณาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาปริญญาตรีและเอกมีปัจจัยด้านบุคคลที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 2.56$)

ตาราง 21 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านบุคคลที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ โดยจำแนก ตามคณะ

คณะ/สำนัก/สถาบัน	$\bar{X}$	SD	แปลความ
- บัณฑิตวิทยาลัย	3.00	0.00	ปานกลาง
- พลศึกษา	2.67	0.60	ปานกลาง
- มนุษยศาสตร์	2.65	0.52	ปานกลาง
- วิทยาศาสตร์	2.52	0.74	ปานกลาง
- ศิลปกรรมศาสตร์	3.12	0.88	ปานกลาง
- ศึกษาศาสตร์	2.67	0.48	ปานกลาง
- สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์	2.56	0.75	ปานกลาง
- สังคมศาสตร์	2.72	0.89	ปานกลาง
- สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา	3.22	1.13	ปานกลาง

จากตาราง 21 แสดงว่าปัจจัยด้านบุคคลมีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ที่สังกัดคณะต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ คณาจารย์ที่สังกัดสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มีปัจจัยด้านบุคคลที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ อยู่ในระดับสูงในด้านนี้ ($\bar{X} = 3.22$) ส่วนคณาจารย์ที่สังกัดคณะวิทยาศาสตร์มีปัจจัยด้านบุคคลที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 2.52$)

ตาราง 22 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านบริการที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ โดยจำแนก ตามเพศ

เพศ	$\bar{X}$	SD	แปลความ
ชาย	2.92	0.48	ปานกลาง
หญิง	2.94	0.53	ปานกลาง

จากตาราง 22 แสดงว่าปัจจัยด้านบริการมีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ที่มีเพศต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ

คณาจารย์หญิง มีปัจจัยด้านบริการที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง สูงกว่าคณาจารย์ชาย

ตาราง 23 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านบริการที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ โดยจำแนก ตามอายุ

อายุ	$\bar{X}$	SD	แปลความ
31 - 35 ปี	3.23	0.35	ปานกลาง
36 - 40 ปี	2.83	0.52	ปานกลาง
41 ปีขึ้นไป	2.93	0.51	ปานกลาง

จากตาราง 23 แสดงว่าปัจจัยด้านบริการมีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ที่มีอายุต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ คณาจารย์ที่มีอายุระหว่าง 31 - 35 ปี มีปัจจัยด้านบริการที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ อยู่ในระดับสูงในค่านี ($\bar{X} = 3.23$) ส่วนคณาจารย์ที่มีอายุระหว่าง 36 - 40 ปี มีปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 2.83$)

ตาราง 24 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านบริการที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ โดยจำแนก ตามวุฒิทางการศึกษา

วุฒิทางการศึกษา	$\bar{X}$	SD	แปลความ
ปริญญาตรี	3.05	0.25	ปานกลาง
ปริญญาโท	2.95	0.52	ปานกลาง
ปริญญาเอก	2.86	0.51	ปานกลาง

จากตาราง 24 แสดงว่าปัจจัยด้านบริการมีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ คณาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาปริญญาตรีมีปัจจัยด้านบริการที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ อยู่ในระดับสูงในค่านี ($\bar{X} = 3.05$) ส่วน

คณาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาปริญญาเอกมีปัจจัยด้านบุคคลที่มีผลต่อการใช้อีโสตทัศนศึกษาใน
สำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 2.86$)

ตาราง 25 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านบริการที่มีผลต่อการใช้อีโสตทัศนศึกษาในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ โดยจำแนก ตามคณะ

คณะ/สำนัก/สถาบัน	$\bar{X}$	SD	แปลความ
- บัณฑิตวิทยาลัย	3.23	0.11	ปานกลาง
- ผลิตศึกษา	2.91	0.56	ปานกลาง
- มนุษยศาสตร์	2.78	0.36	ปานกลาง
- วิทยาศาสตร์	2.78	0.54	ปานกลาง
- ศิลปกรรมศาสตร์	3.02	0.29	ปานกลาง
- ศึกษาศาสตร์	3.25	0.38	ปานกลาง
- สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์	2.58	0.67	ปานกลาง
- สังคมศาสตร์	3.01	0.62	ปานกลาง
- สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา	2.69	0.61	ปานกลาง

จากตาราง 25 แสดงว่าปัจจัยด้านบริการมีผลต่อการใช้อีโสตทัศนศึกษาในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ที่สังกัดคณะต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือคณาจารย์ที่สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ มีปัจจัยด้านบริการที่มีผลต่อการใช้อีโสตทัศนศึกษาในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ อยู่ในระดับสูงในด้านนี้ ($\bar{X} = 3.25$) ส่วนคณาจารย์ที่สังกัดสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มีปัจจัยด้านบริการที่มีผลต่อการใช้อีโสตทัศนศึกษาในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 2.58$)

ตาราง 26 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์ที่มีผลต่อการใช้อีโสตทัศนศึกษาในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ โดยจำแนก ตามเพศ

เพศ	$\bar{X}$	SD	แปลความ
ชาย	3.17	0.55	ปานกลาง
หญิง	3.26	0.65	ปานกลาง

จากตาราง 26 แสดงว่าปัจจัยด้านประชาสัมพันธน์มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ที่มีเพศต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ คณาจารย์หญิง มีปัจจัยด้านประชาสัมพันธน์ที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางสูงกว่าคณาจารย์ชาย

ตาราง 27 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านประชาสัมพันธน์ที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ โดยจำแนก ตามอายุ

อายุ	$\bar{X}$	SD	แปลความ
31 - 35 ปี	3.48	0.68	ปานกลาง
36 - 40 ปี	3.24	0.54	ปานกลาง
41 ปีขึ้นไป	3.21	0.63	ปานกลาง

จากตาราง 27 แสดงว่าปัจจัยด้านประชาสัมพันธน์มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ที่มีอายุต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ คณาจารย์ที่มีอายุระหว่าง 31 - 35 ปี มีปัจจัยด้านประชาสัมพันธน์ที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ อยู่ในระดับสูงในค่านี ($\bar{X} = 3.48$) ส่วนคณาจารย์ที่มีอายุระหว่าง 41 ปีขึ้นไป มีปัจจัยด้านประชาสัมพันธน์ที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 3.21$)

ตาราง 28 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านประชาสัมพันธน์ที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ โดยจำแนก ตามวุฒิทางการศึกษา

วุฒิทางการศึกษา	$\bar{X}$	SD	แปลความ
ปริญญาตรี	3.11	0.33	ปานกลาง
ปริญญาโท	3.27	0.59	ปานกลาง
ปริญญาเอก	3.11	0.71	ปานกลาง

จากตาราง 28 แสดงว่าปัจจัยด้านประชาสัมพันธน์มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

กล่าวคือ คณาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาปริญญาโทมีปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์ที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ อยู่ในระดับสูงในด้านนี้ ($\bar{X} = 3.27$) ส่วนคณาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาปริญญาตรีและเอกมีปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์ที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 3.11$)

ตาราง 29 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์ที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ โดยจำแนกตามคณะ

คณะ/สำนัก/สถาบัน	$\bar{X}$	SD	แปลความ
- บัณฑิตวิทยาลัย	3.50	0.71	มาก
- พลศึกษา	3.02	0.55	ปานกลาง
- มนุษยศาสตร์	3.39	0.49	ปานกลาง
- วิทยาศาสตร์	2.94	0.54	ปานกลาง
- ศิลปกรรมศาสตร์	3.17	0.38	ปานกลาง
- ศึกษาศาสตร์	3.63	0.55	มาก
- สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์	2.91	1.00	ปานกลาง
- สังคมศาสตร์	3.31	0.65	ปานกลาง
- สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา	2.85	0.74	ปานกลาง

จากตาราง 29 แสดงว่าปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์ที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ที่สังกัดคณะต่างกัน กล่าวคือ คณาจารย์ที่สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ มีปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์ที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ อยู่ในระดับสูงในด้านนี้ ($\bar{X} = 3.63$) คณะรองลงมาคือ บัณฑิตวิทยาลัย ($\bar{X} = 3.50$) ส่วนคณาจารย์ที่สังกัดสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มีปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์ที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.85$)

ตาราง 30 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านต่าง ๆ ในการใช้สื่อโซเชียลใน
สำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์

ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโซเชียล	อาจารย์ (N = 175)		ลำดับที่
	$\bar{X}$	SD	
- ด้านโซเชียลบุคลิกและโซเชียลตัวตน	2.97	0.77	2
- ด้านบุคคล	2.69	0.82	4
- ด้านบริการ	2.93	0.85	3
- ด้านประชาสัมพันธ์	3.23	0.83	1

จากตาราง 30 แสดงว่าปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโซเชียลในสำนักหอสมุดกลางของ
คณาจารย์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์มีผลต่อการใช้
สื่อโซเชียลในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.23$) ส่วนปัจจัย
ด้านบุคคลมีผลต่อการใช้สื่อโซเชียลในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ อยู่ในระดับต่ำ
($\bar{X} = 69$)

1.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อโสตทัศนของคณาจารย์

ตาราง 31 แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อโสตทัศนในการเรียนการสอน

รายการสื่อโสตทัศนตามข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
- วิดีทัศน์	65	37.14
- สไลด์	38	21.71
- เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	39	22.29
- เครื่องขยายเสียงและไมโครโฟน	9	5.14
- วิทยุเทป	5	2.86
- คอมพิวเตอร์	14	8.00
- ภาพยนตร์	1	0.57
- เลเซอร์ดิสก์	2	1.14
- คอมแพ็คดิสก์	1	0.57
- เครื่องฉายภาพทึบแสง	1	0.57
รวม	175	100

จากตาราง 31 แสดงว่าคณาจารย์ต้องการใช้วีดิทัศน์ในการเรียนการสอนมากที่สุด คือจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 37.14 ส่วน ภาพยนตร์ คอมแพ็คดิสก์และเครื่องฉายภาพทึบแสง คณาจารย์ต้องการใช้น้อยที่สุด คือ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.57

2 จำนวนแบบสอบถามของนิสิตที่ได้รับคืน

จำนวนแบบสอบถามของนิสิตทั้งหมด 501 ชุด ที่นำไปแจกให้กับนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 7 คณะ ในระดับปริญญาตรี ปริญญาโทและปริญญาเอก ได้รับคืนทั้งสิ้นจำนวน 433 ชุด ดังตาราง 32

ตาราง 32 แสดงจำนวนแบบสอบถามของนิสิตในระดับต่าง ๆ

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนแบบสอบถาม		ร้อยละ
	ที่นำส่ง	ที่ได้รับคืน	
- บัณฑิตวิทยาลัย	137	112	81.75
- พลศึกษา	56	56	100
- มนุษยศาสตร์	64	59	92.19
- วิทยาศาสตร์	93	77	82.79
- ศิลปกรรมศาสตร์	6	6	100
- ศึกษาศาสตร์	107	86	80.37
- สังคมศาสตร์	38	37	97.37
รวม	501	433	86.43

จากตาราง 32 จำนวนแบบสอบถามที่ผู้วิจัยนำไปแจกให้กับนิสิต ตามคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 501 ชุด ได้รับคืน 433 ชุด คิดเป็นร้อยละ 86.43 แบบสอบถามที่นำไปแจกแล้วได้รับคืนมากที่สุด คือแบบสอบถามของนิสิต คณะศิลปกรรมศาสตร์จากจำนวนแบบสอบถามที่นำไปแจก 6 ชุด ได้รับคืน 6 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนแบบสอบถามที่นำไปแจกแล้วได้รับคืนน้อยที่สุด คือคณะศึกษาศาสตร์ จากแบบสอบถามที่นำไปแจก 107 ชุด ได้รับคืน 86 ชุด คิดเป็นร้อยละ 80.37

2.1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิต

สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิต ซึ่งจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และคณะกรรมการศึกษา ดังตาราง 33 - 35

ตาราง 33 แสดงจำนวนนิสิตแยกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	161	37.2
หญิง	272	62.8
รวม	433	100

จากตาราง 33 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนิสิตหญิงเป็นส่วนมาก

ตาราง 34 แสดงจำนวนนิสิตแยกตามอายุ

อายุ	จำนวนความถี่	ร้อยละ
ต่ำกว่า 21 ปี	203	46.9
21 - 25 ปี	126	29.1
25 - 30 ปี	29	6.7
31 - 35 ปี	36	8.3
36 - 40 ปี	28	6.5
41 ปีขึ้นไป	11	2.5
รวม	433	100

จากตาราง 34 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตที่มีอายุต่ำกว่า 21 ปี มีจำนวนมากที่สุด คือ 203 คนคิดเป็นร้อยละ 46.9

ตาราง 35 แสดงจำนวนนิสิตแยกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวนความถี่	ร้อยละ
ระดับปริญญาตรี	320	73.9
ระดับปริญญาโท	103	23.8
ระดับปริญญาเอก	10	2.3
รวม	433	100

จากตาราง 35 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนิสิตที่อยู่ในระดับการศึกษาปริญญาตรีมากที่สุดจำนวน 320 คน คิดเป็นร้อยละ 73.9

2.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนของนิสิต

ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนของนิสิตและข้อเสนอแนะของนิสิตในการบริหารสื่อโสตทัศน การบริหารบุคคล การบริการและการประชาสัมพันธ์ในสำนักหอสมุดกลาง
 ดังตาราง 36 - 60

ตาราง 36 แสดงจำนวนการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิตคณะต่าง ๆ

จำนวนการใช้ของนิสิต	จำนวนความถี่	ร้อยละ
- ใช้เสมอ ๆ	55	12.7
- ใช้เป็นครั้งคราว	263	60.7
- ไม่เคยมาใช้	115	26.6
รวม	433	100

จากตาราง 36 แสดงว่ากลุ่มนิสิตที่มาใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางเป็นครั้งคราวมีมากที่สุด คือมีจำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 60.7

ตาราง 37 แสดงปัจจัยที่ทำให้เกิดการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิตอยู่เสมอ ๆ

ปัจจัยที่ทำให้เกิดผลการใช้อยู่เสมอ ๆ	ความถี่	ร้อยละ
- ทราบว่าสำนักหอสมุดกลางมีบริการห้องโสตทัศน	34	7.9
- มีสื่อโสตทัศนที่ต้องการใช้	38	8.8
- สถานที่เหมาะสมและสะดวกต่อการใช้สื่อโสตทัศน	20	4.6
- ได้รับความสะดวกในการใช้บริการ	27	6.2
- เพื่อหาข้อมูลในการทำรายงาน/ทำวิจัย	19	4.4

จากตาราง 37 แสดงว่านิสิตที่ใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางอยู่เสมอ ๆ ทราบว่าฝ่ายโสตทัศนศึกษามีสื่อโสตทัศนที่ต้องการใช้ จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8

ตาราง 38 แสดงปัจจัยที่ทำให้เกิดการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิตเป็น
ครั้งคราว

ปัจจัยที่ทำให้เกิดผลการใช้เป็นครั้งคราว	ความถี่	ร้อยละ
- ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้บริการสื่อโสตทัศน	35	8.1
- ฝ่ายโสตทัศนศึกษาไม่มีสื่อโสตทัศนที่ต้องการใช้	60	13.9
- ฝ่ายโสตทัศนศึกษามีโสตทัศนวัสดุน้อย	112	25.9
- ห้องโสตทัศนไม่เหมาะสมต่อการใช้อสื่อโสตทัศน	45	10.4
- การค้นหารายชื่อโสตทัศนวัสดุ หายากและไม่สะดวก	54	12.5

จากตาราง 38 แสดงว่านิสิตที่ใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางเป็นครั้งคราว
ทราบว่าฝ่ายโสตทัศนศึกษา มีโสตทัศนวัสดุน้อย จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 25.9

ตาราง 39 แสดงปัจจัยที่ทำให้เกิดการไม่มาใช้อสื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ปัจจัยที่ทำให้เกิดผลการไม่มาใช้	ความถี่	ร้อยละ
- ไม่ทราบสำนักหอสมุดกลางมีสื่อโสตทัศนไว้บริการ	5	1.2
- ไม่ทราบสำนักหอสมุดกลางมีสื่อโสตทัศนอะไรบ้าง	33	7.6
- ไม่มีเจ้าหน้าที่แนะนำการใช้อสื่อโสตทัศน	20	4.6
- ไม่มีโสตทัศนอุปกรณ์ที่ต้องการใช้	9	2.1

จากตาราง 39 แสดงว่านิสิตที่ไม่มาใช้อสื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง ไม่ทราบ
ว่าฝ่ายโสตทัศนศึกษามีสื่อโสตทัศนอะไรบ้าง จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 7.6

ตาราง 40 แสดงปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดการไม่มาใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง
ของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ปัจจัยที่มีผลทำให้เกิดการไม่มาใช้	ความถี่	ร้อยละ
- ใช้สื่อโสตทัศนที่คณะ/ภาควิชาที่เรียนอยู่	211	48.7
- ใช้สื่อโสตทัศนที่คณะ/ภาควิชาอื่น	67	15.5
- ใช้สื่อโสตทัศนที่โครงการสำนักสื่อและเทคโนโลยีทาง การศึกษาของมหาวิทยาลัย (คึก 14)	43	9.9
- ไม่เคยใช้สื่อโสตทัศนที่ใดเลย	146	33.7

จากตาราง 40 แสดงว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง เพราะใช้สื่อโสตทัศนที่คณะ/ภาควิชาที่เรียนอยู่ จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 48.7

ตาราง 41 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนใน
สำนักหอสมุดกลางของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ปัจจัยที่ทำให้เกิดผลต่อการใช้สื่อโสตทัศน	$\bar{X}$	SD	แปลความ
ด้านโสตทัศนอุปกรณ์และโสตทัศนวัสดุ			
- จำนวนของโสตทัศนอุปกรณ์ที่มีไว้ให้บริการ	3.04	0.82	ปานกลาง
- จำนวนของโสตทัศนวัสดุที่มีไว้ให้บริการ	2.99	0.78	ปานกลาง
- ความพร้อมของโสตทัศนอุปกรณ์ที่จัดไว้บริการแก่ผู้ใช้	2.91	0.78	ปานกลาง
- ความทันสมัยของสื่อโสตทัศนที่มีไว้ให้บริการ	3.02	0.87	ปานกลาง
- ความสัมพันธ์กันระหว่างโสตทัศนวัสดุกับโสตทัศนอุปกรณ์	3.04	0.72	ปานกลาง
- การนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาให้บริการแก่ผู้ใช้	3.06	0.89	ปานกลาง
- คุณภาพของสื่อโสตทัศนที่นำมาให้บริการ	3.05	0.74	ปานกลาง
ด้านบุคคล			
- การจัดบุคลากรในตำแหน่งหน้าที่กับความสามารถ	2.87	0.88	ปานกลาง
- ความเข้าใจในภาระหน้าที่ของบุคลากรในฝ่ายโสตทัศนศึกษา	2.90	0.91	ปานกลาง
- การให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่ต่อผู้ใช้บริการ	2.85	0.98	ปานกลาง
- การให้ความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ในการใช้สื่อโสตทัศน	2.86	0.94	ปานกลาง

ตาราง 41 (ต่อ)

ปัจจัยที่ทำให้เกิดผลต่อการใช้สื่อโสตทัศน	$\bar{X}$	SD	แปลความ
- การขอยืมสื่อโสตทัศนวัสดุจากเจ้าหน้าที่	2.90	0.91	ปานกลาง
- การบริการให้ยืมและคืนสื่อโสตทัศน	2.89	0.91	ปานกลาง
- การสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่กับผู้ใช้บริการสื่อโสตทัศน	2.91	0.93	ปานกลาง
- ความรู้ความสามารถในการแนะนำการใช้สื่อโสตทัศนของเจ้าหน้าที่ในฝ่ายโสตทัศนศึกษา	2.90	0.89	ปานกลาง
- การมีมนุษยสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่กับผู้ใช้บริการสื่อโสตทัศน	2.91	1.08	ปานกลาง
- บุคลิกภาพของบุคลากรในฝ่ายโสตทัศนศึกษากับการให้บริการ	2.96	0.95	ปานกลาง
ด้านบริการ			
- การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดซื้อโสตทัศนอุปกรณ์และโสตทัศนวัสดุกับฝ่ายโสตทัศนศึกษา	3.02	1.26	ปานกลาง
- การค้นหารายชื่อโสตทัศนวัสดุที่ต้องการใช้	3.16	0.95	ปานกลาง
- การจัดที่นั่งสำหรับให้บริการสื่อโสตทัศนแต่ละประเภท	2.97	1.02	ปานกลาง
- การจัดมุมวางสื่อโสตทัศนแต่ละประเภท	3.00	0.91	ปานกลาง
- การรบกวนของเสียงจากสื่อโสตทัศนแต่ละประเภท	3.07	1.04	ปานกลาง
- ความสะดวกในการขอใช้สื่อโสตทัศน	3.00	0.96	ปานกลาง
- ขั้นตอน ระเบียบ ข้อกำหนดและวิธีปฏิบัติในการใช้บริการสื่อโสตทัศน	3.09	0.74	ปานกลาง
- การกำหนดเวลาในการให้บริการสื่อโสตทัศน	2.97	0.92	ปานกลาง
- การจัดกิจกรรมกลุ่มแนะนำฝ่ายโสตทัศนศึกษาก่อนให้บริการ	2.90	0.92	ปานกลาง
- การจัดเตรียมสื่อโสตทัศนไว้ให้บริการ	2.93	0.81	ปานกลาง
- ความพร้อมในการให้บริการสื่อโสตทัศน	3.02	0.86	ปานกลาง
- การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของสำนักหอสมุดกลาง	3.04	0.96	ปานกลาง
ด้านประชาสัมพันธ์			
- การประชาสัมพันธ์เรื่องการใช้สื่อโสตทัศนในปฐมนิเทศนิสิตใหม่	3.08	1.01	ปานกลาง
- การแจ้งระเบียบปฏิบัติในการใช้สื่อโสตทัศนแก่ผู้ใช้บริการ	3.03	0.94	ปานกลาง

ตาราง 41 (ต่อ)

ปัจจัยที่ทำให้เกิดผลต่อการใช้สื่อไอศดทัศน์	$\bar{X}$	SD	แปลความ
- การแนะนำเกี่ยวกับสื่อไอศดทัศน์ที่มีไว้ให้บริการ	3.07	0.93	ปานกลาง
- ความทันสมัยของข้อมูลในการประชาสัมพันธ์ ของฝ่ายไอศดทัศน์ศึกษา	3.10	0.87	ปานกลาง
- ความต่อเนื่องของข่าวสารสนเทศของฝ่ายไอศดทัศน์ศึกษา	3.21	0.92	ปานกลาง
- ความทันสมัยของข่าวสารสนเทศของฝ่ายไอศดทัศน์ศึกษา	3.15	0.88	ปานกลาง
- มุมที่ติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ของฝ่ายไอศดทัศน์ศึกษาใน สำนักหอสมุดกลาง	3.08	0.88	ปานกลาง
- การเสนอการเคลื่อนไหวทางเทคโนโลยีทางการศึกษาของ ฝ่ายไอศดทัศน์ศึกษา	3.15	0.90	ปานกลาง
- การประชาสัมพันธ์สื่อใหม่ ๆ แก่ผู้ใช้บริการ	3.27	1.01	ปานกลาง

จากตาราง 41 แสดงว่าปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อไอศดทัศน์ในสำนักหอสมุดกลางของ
นิสิต ปรากฏว่า มีปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อไอศดทัศน์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ

ปัจจัยด้านสื่อไอศดทัศน์มี 7 ปัจจัย ซึ่งเมื่อเรียงตามลำดับปัจจัยแล้ว พบว่า ปัจจัยการนำ
เทคโนโลยีใหม่ ๆ มาให้บริการแก่ผู้ใช้ เป็นปัจจัยที่มีผลสูงสุดในด้านนี้ ($\bar{X} = 3.06$) ปัจจัยรอง
ลงมา คือปัจจัยที่เกี่ยวกับการคุณภาพของสื่อไอศดทัศน์ที่นำมาให้บริการ ($\bar{X} = 3.05$) ส่วน
ปัจจัยที่มีผลต่ำสุดในด้านนี้ คือปัจจัยที่เกี่ยวกับความพร้อมของไอศดทัศน์อุปกรณ์ที่จัดไว้บริการแก่
ผู้ใช้ ($\bar{X} = 2.91$)

ปัจจัยด้านบุคลากรมี 10 ปัจจัย ซึ่งเมื่อเรียงตามลำดับปัจจัยแล้ว พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวกับ
บุคลิภาพของบุคลากรในฝ่ายไอศดทัศน์ศึกษากับการให้บริการเป็นปัญหาสูงสุดในด้านนี้
($\bar{X} = 2.96$) ปัจจัยรองลงมา คือปัจจัยที่เกี่ยวกับการมีมนุษยสัมพันธ์และการสื่อสารของเจ้าหน้าที่
กับผู้ใช้บริการสื่อไอศดทัศน์ ($\bar{X} = 2.91$) ส่วนปัจจัยที่มีผลต่ำสุดในด้านนี้ คือปัจจัยที่เกี่ยวกับ
การให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่ต่อผู้ใช้บริการ ($\bar{X} = 2.85$)

ปัจจัยด้านบริการมี 10 ปัจจัย ซึ่งเมื่อเรียงตามลำดับปัจจัยแล้ว พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวกับ
การค้นหารายชื่อไอศดทัศน์วัสดุที่ต้องการใช้เป็นปัจจัยที่มีผลสูงสุดในด้านนี้ ($\bar{X} = 3.16$) ปัจจัย
รองลงมา คือปัจจัยที่เกี่ยวกับขั้นตอน ระเบียบ ข้อกำหนดและวิธีปฏิบัติในการให้บริการ
สื่อไอศดทัศน์ ($\bar{X} = 3.09$) ส่วนปัจจัยที่มีผลต่ำสุดในด้านนี้ คือปัจจัยที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม
กลุ่มแนะนำฝ่ายไอศดทัศน์ศึกษาก่อนให้บริการ ($\bar{X} = 2.90$)

ปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์มี 9 ปัจจัย ซึ่งเมื่อเรียงตามลำดับปัจจัยแล้ว พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์สื่อใหม่ ๆ แก่ผู้ให้บริการเป็นปัจจัยที่มีผลสูงสุดในด้านนี้ ($\bar{X} = 3.27$) ปัจจัยรองลงมา คือปัจจัยที่เกี่ยวกับความต่อเนื่องของข่าวสารสนเทศของฝ่ายไอศตทัศนศึกษา ($\bar{X} = 3.21$) ส่วนปัจจัยที่มีผลต่ำสุดในด้านนี้ คือปัจจัยที่เกี่ยวกับการแจ้งระเบียบปฏิบัติในการใช้สื่อไอศตทัศนแก่ผู้ให้บริการ ($\bar{X} = 3.03$)

ตาราง 42 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการไม่มาใช้สื่อไอศตทัศน
ในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ปัจจัยที่ทำให้เกิดผลต่อการไม่มาใช้สื่อไอศตทัศน	$\bar{X}$	SD	แปลความ
- ไม่เคยทราบเลยว่าสำนักหอสมุดกลางมีสื่อไอศตทัศนไว้บริการ	2.17	1.08	น้อย
- ไม่เคยได้รับข่าวสารการบริการของฝ่ายไอศตทัศนศึกษา	2.92	1.24	ปานกลาง
- ฝ่ายไอศตทัศนศึกษาไม่มีไอศตทัศนอุปกรณ์ที่ต้องการใช้	2.52	1.07	ปานกลาง
- ฝ่ายไอศตทัศนศึกษาไม่มีไอศตทัศนวัสดุที่ต้องการค้นคว้า	2.60	1.07	ปานกลาง
- ฝ่ายไอศตทัศนศึกษาไม่มีเจ้าหน้าที่แนะนำในการเลือกสื่อไอศตทัศนที่ต้องการใช้	2.94	1.23	ปานกลาง
- การค้นหาไอศตทัศนวัสดุของฝ่ายไอศตทัศนศึกษายุ่งยากและไม่สะดวก	2.96	1.09	ปานกลาง
- ไม่มีเจ้าหน้าที่คอยให้ความช่วยเหลือในการใช้สื่อไอศตทัศน	2.91	1.19	ปานกลาง
- การยืมและการคืนไอศตทัศนวัสดุของฝ่ายไอศตทัศนศึกษาไม่สะดวก	2.83	1.14	ปานกลาง
- ฝ่ายไอศตทัศนศึกษาไม่มีสื่อไอศตทัศนไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้	2.98	1.08	ปานกลาง
- สื่อไอศตทัศนของฝ่ายไอศตทัศนศึกษาไม่มีคุณภาพ	2.62	1.07	ปานกลาง
- นิสิตไม่สามารถจองห้องสื่อไอศตทัศนเองได้	3.34	1.26	ปานกลาง
- สื่อไอศตทัศนของฝ่ายไอศตทัศนศึกษาไม่ทันสมัย	2.89	1.17	ปานกลาง
- ฝ่ายไอศตทัศนศึกษามีข้อจำกัดในการให้บริการมากเกินไป	3.27	1.11	ปานกลาง
- ฝ่ายไอศตทัศนศึกษามีขั้นตอนยุ่งยากในการขอใช้สื่อไอศตทัศน	3.17	1.17	ปานกลาง
- ไม่ทราบว่าสื่อไอศตทัศนของฝ่ายไอศตทัศนศึกษาที่ให้บริการนั้นมีอะไรบ้าง	3.33	1.26	ปานกลาง

จากตาราง 42 แสดงว่าปัจจัยที่มีผลต่อการไม่มาใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต ปรากฏว่า มีปัจจัยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อเรียงปัจจัยที่เกี่ยวกับการบริการตามลำดับ กล่าวคือปัจจัยที่เกี่ยวกับการบริการที่นิสิตไม่สามารถจองห้องสื่อโสตทัศนเองได้เป็นปัจจัยสูงสุด ($\bar{X} = 3.34$) ปัจจัยรองลงมา คือปัจจัยที่เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ว่าฝ่ายโสตทัศนศึกษามีบริการอะไรบ้าง ($\bar{X} = 3.33$)

ตาราง 43 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านโสตทัศนอุปกรณ์และโสตทัศนวัสดุที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิตโดยจำแนกตามเพศ

เพศ	$\bar{X}$	SD	แปลความ
ชาย	3.04	0.60	ปานกลาง
หญิง	3.00	0.54	ปานกลาง

จากตาราง 43 แสดงว่าปัจจัยด้านโสตทัศนอุปกรณ์และโสตทัศนวัสดุที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิตที่มีเพศต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือนิสิตชายจะมีปัจจัยด้านโสตทัศนอุปกรณ์และโสตทัศนวัสดุที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางมากกว่านิสิตหญิง

ตาราง 44 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านโสตทัศนอุปกรณ์และโสตทัศนวัสดุที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต โดยจำแนกตามอายุ

อายุ	$\bar{X}$	SD	แปลความ
ต่ำกว่า 21 ปี	2.98	0.54	ปานกลาง
21 - 25 ปี	3.09	0.58	ปานกลาง
26 - 30 ปี	3.04	0.73	ปานกลาง
31 - 35 ปี	3.09	0.52	ปานกลาง
36 - 40 ปี	2.88	0.60	ปานกลาง
41 ปีขึ้นไป	2.86	0.56	ปานกลาง

จากตาราง 44 แสดงว่าปัจจัยด้านโสตทัศนูปกรณ์และโสตทัศนวัสดุมีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิตที่มีอายุต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ นิสิตที่มีอายุอยู่ระหว่าง 21 - 25 ปีและ 31 - 35 ปี มีปัจจัยด้านโสตทัศนูปกรณ์และโสตทัศนวัสดุ ที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต สูงสุดในขณะนี้ ($\bar{X} = 3.09$) ส่วนนิสิตที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไปไม่มีปัจจัยด้านโสตทัศนูปกรณ์และโสตทัศนวัสดุที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 2.86$)

ตาราง 45 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านโสตทัศนูปกรณ์และโสตทัศนวัสดุที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต โดยจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	SD	แปลความ
ระดับปริญญาตรี	3.02	0.56	ปานกลาง
ระดับปริญญาโท	3.08	0.59	ปานกลาง
ระดับปริญญาเอก	2.67	0.62	ปานกลาง

จากตาราง 45 แสดงว่าปัจจัยด้านโสตทัศนูปกรณ์และโสตทัศนวัสดุมีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิตที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ นิสิตที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท มีปัจจัยด้านโสตทัศนูปกรณ์และโสตทัศนวัสดุที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.08$) ส่วนนิสิตที่มีระดับการศึกษาปริญญาเอก มีปัจจัยด้านโสตทัศนูปกรณ์และโสตทัศนวัสดุที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 2.67$)

ตาราง 46 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านทัศนูปกรณ์และ
ทัศนวัตถุที่มีผลต่อการใช้อีโคโนมิคส์ในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต โดยจำแนกตาม
คณะ

คณะ/สำนัก/สถาบัน	$\bar{X}$	SD	แปลความ
- บัณฑิตวิทยาลัย	3.03	0.61	ปานกลาง
- พลศึกษา	3.03	0.57	ปานกลาง
- มนุษยศาสตร์	3.03	0.57	ปานกลาง
- วิทยาศาสตร์	2.99	0.59	ปานกลาง
- ศิลปกรรมศาสตร์	3.03	0.40	ปานกลาง
- ศึกษาศาสตร์	3.01	0.55	ปานกลาง
- สังคมศาสตร์	3.06	0.55	ปานกลาง

จากตาราง 46 แสดงว่าปัจจัยด้านทัศนูปกรณ์และทัศนวัตถุที่มีผลต่อการใช้อีโคโนมิคส์ในสำนักหอสมุดกลางของนิสิตที่สังกัดคณะต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ นิสิตคณะสังคมศาสตร์ มีปัจจัยด้านทัศนูปกรณ์และทัศนวัตถุที่มีผลต่อการใช้อีโคโนมิคส์ในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต อยู่ในระดับสูงในด้านนี้ ($\bar{X} = 3.06$) ส่วนนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ มีปัจจัยด้านทัศนูปกรณ์และทัศนวัตถุที่มีผลต่อการใช้อีโคโนมิคส์ในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 2.99$)

ตาราง 47 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านบุคคลที่มีผลต่อการใช้อีโคโนมิคส์ในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต โดยจำแนกตามเพศ

เพศ	$\bar{X}$	SD	แปลความ
ชาย	2.88	0.77	ปานกลาง
หญิง	2.90	0.67	ปานกลาง

จากตาราง 47 แสดงว่าปัจจัยด้านบุคคลที่มีผลต่อการใช้อีโคโนมิคส์ในสำนักหอสมุดกลางของนิสิตที่มีเพศต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ นิสิตหญิง มีปัจจัยด้านบุคคลที่มีผลต่อการใช้อีโคโนมิคส์ในสำนักหอสมุดกลางสูงกว่านิสิตชาย

ตาราง 48 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านบุคคลมีผลต่อการใช้สื่อโทรทัศน์ในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต โดยจำแนก ตามอายุ

อายุ	$\bar{X}$	SD	แปลความ
ต่ำกว่า 21 ปี	2.92	0.70	ปานกลาง
21 - 25 ปี	2.86	0.66	ปานกลาง
26 - 30 ปี	2.93	0.83	ปานกลาง
31 - 35 ปี	2.61	0.98	ปานกลาง
36 - 40 ปี	3.05	0.80	ปานกลาง
41 ปีขึ้นไป	3.14	0.40	ปานกลาง

จากตาราง 48 แสดงว่าปัจจัยด้านบุคคลมีผลต่อการใช้สื่อโทรทัศน์ในสำนักหอสมุดกลางของนิสิตที่มีอายุต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ นิสิตที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีปัจจัยด้านบุคคลที่มีผลต่อการใช้สื่อโทรทัศน์ในสำนักหอสมุดกลางของนิสิตอยู่ในระดับสูงในดัชนี ($\bar{X} = 3.14$) ส่วนนิสิตที่มีอายุระหว่าง 31 - 35 ปี มีปัจจัยด้านบุคคลที่มีผลต่อการใช้สื่อโทรทัศน์ในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 2.61$)

ตาราง 49 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านบุคคลที่มีผลต่อการใช้สื่อโทรทัศน์ในสำนักหอสมุดกลางของนิสิตโดยจำแนก ตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	SD	แปลความ
ระดับปริญญาตรี	2.90	0.68	ปานกลาง
ระดับปริญญาโท	2.88	0.81	ปานกลาง
ระดับปริญญาเอก	2.94	1.07	ปานกลาง

จากตาราง 49 แสดงว่าปัจจัยด้านบุคคลมีผลต่อการใช้สื่อโทรทัศน์ในสำนักหอสมุดกลางของนิสิตที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือนิสิตที่มีระดับการศึกษาปริญญาเอก มีปัจจัยด้านบุคคลที่มีผลต่อการใช้สื่อโทรทัศน์ในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต อยู่ในระดับสูงในดัชนี ($\bar{X} = 2.94$) ส่วนนิสิตที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท มีปัจจัยด้านบุคคลที่มีผลต่อการใช้สื่อโทรทัศน์ในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 2.88$)

ตาราง 50 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านบุคคลที่มีผลต่อการ
การใช้สื่อโทรทัศน์ในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต โดยจำแนก ตามคณะ

คณะ	$\bar{X}$	SD	แปลความ
- บัณฑิตวิทยาลัย	2.89	0.83	ปานกลาง
- พลศึกษา	3.16	0.58	ปานกลาง
- มนุษยศาสตร์	3.05	0.62	ปานกลาง
- วิทยาศาสตร์	2.64	0.60	ปานกลาง
- ศิลปกรรมศาสตร์	3.06	0.83	ปานกลาง
- ศึกษาาสตร์	2.87	0.75	ปานกลาง
- สังคมศาสตร์	2.85	0.72	ปานกลาง

จากตาราง 50 แสดงว่าปัจจัยด้านบุคคลมีผลต่อการใช้สื่อโทรทัศน์ในสำนัก
หอสมุดกลางของนิสิตที่สังกัดคณะต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ นิสิต
คณะพลศึกษา มีปัจจัยด้านบุคคลที่มีผลต่อการใช้สื่อโทรทัศน์ในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต
อยู่ในระดับสูงในด้านนี้ ($\bar{X} = 3.16$) ส่วนนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ มีปัจจัยด้านบุคคลที่มีผลต่อ
การใช้สื่อโทรทัศน์ในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 2.64$)

ตาราง 51 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านบริการที่มีผลต่อการ
ใช้สื่อโทรทัศน์ในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต โดยจำแนก ตามเพศ

เพศ	$\bar{X}$	SD	แปลความ
ชาย	3.10	0.53	ปานกลาง
หญิง	2.93	0.52	ปานกลาง

จากตาราง 51 แสดงว่าปัจจัยด้านบริการมีผลต่อการใช้สื่อโทรทัศน์ในสำนัก
หอสมุดกลางของนิสิตที่มีเพศต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ นิสิตชาย
มีปัจจัยด้านบริการที่มีผลต่อการใช้สื่อโทรทัศน์ในสำนักหอสมุดกลางสูงกว่านิสิตหญิง

ตาราง 52 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านบริการที่มีผลต่อการใช้
สื่อโซเชียลในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต โดยจำแนก ตามอายุ

อายุ	$\bar{X}$	SD	แปลความ
ต่ำกว่า 21 ปี	2.96	0.55	ปานกลาง
21 - 25 ปี	3.07	0.52	ปานกลาง
26 - 30 ปี	2.93	0.68	ปานกลาง
31 - 35 ปี	3.02	0.51	ปานกลาง
36 - 40 ปี	3.02	0.39	ปานกลาง
41 ปีขึ้นไป	3.05	0.47	ปานกลาง

จากตาราง 52 แสดงว่าปัจจัยด้านบริการมีผลต่อการใช้สื่อโซเชียลในสำนัก
หอสมุดกลางของนิสิตที่มีอายุต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ นิสิตที่มี
อายุระหว่าง 21 - 25 ปี มีปัจจัยด้านบริการที่มีผลต่อการใช้สื่อโซเชียลในสำนักหอสมุดกลาง
ของนิสิต อยู่ในระดับสูงในดัชนี ($\bar{X} = 3.07$) ส่วนนิสิตที่มีอายุระหว่าง 26 - 30 ปี มีปัจจัย
ด้านบริการที่มีผลต่อการใช้สื่อโซเชียลในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต อยู่ในระดับต่ำ
($\bar{X} = 2.93$)

ตาราง 53 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านบริการที่มีผลต่อการใช้
สื่อโซเชียลในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต โดยจำแนก ตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	SD	แปลความ
ระดับปริญญาตรี	3.00	0.53	ปานกลาง
ระดับปริญญาโท	3.06	0.55	ปานกลาง
ระดับปริญญาเอก	2.68	0.31	ปานกลาง

จากตาราง 53 แสดงว่าปัจจัยด้านบริการมีผลต่อการใช้สื่อโซเชียลในสำนัก
หอสมุดกลางของนิสิตที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ
นิสิตที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาโท มีปัจจัยด้านบริการที่มีผลต่อการใช้สื่อโซเชียลในสำนัก
หอสมุดกลางของนิสิต อยู่ในระดับสูงในดัชนี ($\bar{X} = 3.06$) ส่วนนิสิตที่มีระดับการศึกษา
ปริญญาเอก มีปัจจัยด้านบริการที่มีผลต่อการใช้สื่อโซเชียลในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต

อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 2.86$)

ตาราง 54 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านบริการที่มีผลต่อการใช้สื่อโทรทัศน์ในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต โดยจำแนก ตามคณะ

คณะ	$\bar{X}$	SD	แปลความ
- บัณฑิตวิทยาลัย	3.02	0.54	ปานกลาง
- พลศึกษา	3.16	0.54	ปานกลาง
- มนุษยศาสตร์	2.99	0.51	ปานกลาง
- วิทยาศาสตร์	2.97	0.50	ปานกลาง
- ศิลปกรรมศาสตร์	2.73	0.26	ปานกลาง
- ศึกษาศาสตร์	3.01	0.60	ปานกลาง
- สังคมศาสตร์	2.88	0.44	ปานกลาง

จากตาราง 54 แสดงว่าปัจจัยด้านบริการมีผลต่อการใช้สื่อโทรทัศน์ในสำนักหอสมุดกลางของนิสิตที่สังกัดคณะต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ นิสิตที่สังกัดคณะพลศึกษา มีปัจจัยด้านบริการที่มีผลต่อการใช้สื่อโทรทัศน์ในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต อยู่ในระดับสูงในด้านนี้ ($\bar{X} = 3.16$) ส่วนนิสิตคณะศิลปกรรมศาสตร์ มีปัจจัยด้านบริการที่มีผลต่อการใช้สื่อโทรทัศน์ในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 2.73$)

ตาราง 55 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์ที่มีผลต่อการใช้สื่อโทรทัศน์ในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต โดยจำแนก ตามเพศ

เพศ	$\bar{X}$	SD	แปลความ
ชาย	3.20	0.70	ปานกลาง
หญิง	3.08	0.66	ปานกลาง

จากตาราง 55 แสดงว่าปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์มีผลต่อการใช้สื่อโทรทัศน์ในสำนักหอสมุดกลางของนิสิตที่มีเพศต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ นิสิตชาย มีปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์ที่มีผลต่อการใช้สื่อโทรทัศน์ในสำนักหอสมุดกลางสูงกว่านิสิตหญิง

ตาราง 56 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านประชาสัมพันธที่มีผลต่อการใช้สื่อโซเชียลในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต โดยจำแนก ตามอายุ

อายุ	$\bar{X}$	SD	แปลความ
ต่ำกว่า 21 ปี	3.09	0.63	ปานกลาง
21 - 25 ปี	3.20	0.68	ปานกลาง
26 - 30 ปี	3.02	0.92	ปานกลาง
31 - 35 ปี	3.36	0.83	ปานกลาง
36 - 40 ปี	3.09	0.60	ปานกลาง
41 ปีขึ้นไป	2.47	0.51	น้อย

จากตาราง 56 แสดงว่าปัจจัยด้านประชาสัมพันธที่มีผลต่อการใช้สื่อโซเชียลในสำนักหอสมุดกลางของนิสิตที่มีระดับอายุต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ นิสิตที่มีอายุ ระหว่าง 31 - 35 ปี มีปัจจัยด้านประชาสัมพันธที่มีผลต่อการใช้สื่อโซเชียลในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต อยู่ในระดับสูงในค่านี ($\bar{X} = 3.36$) ส่วนนิสิตที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีปัจจัยด้านประชาสัมพันธที่มีผลต่อการใช้สื่อโซเชียลในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 2.47$)

ตาราง 57 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านประชาสัมพันธที่มีผลต่อการใช้สื่อโซเชียลในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต โดยจำแนก ตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	SD	แปลความ
ระดับปริญญาตรี	3.11	0.64	ปานกลาง
ระดับปริญญาโท	3.23	0.87	ปานกลาง
ระดับปริญญาเอก	2.84	0.67	ปานกลาง

จากตาราง 57 แสดงว่าปัจจัยด้านประชาสัมพันธที่มีผลต่อการใช้สื่อโซเชียลในสำนักหอสมุดกลางของนิสิตที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ นิสิตที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท มีปัจจัยด้านประชาสัมพันธที่มีผลต่อการใช้สื่อโซเชียลในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต อยู่ในระดับสูงในค่านี ($\bar{X} = 3.23$) ส่วนนิสิตที่มีระดับการศึกษาปริญญาเอก มีปัจจัยด้านประชาสัมพันธที่มีผลต่อการใช้สื่อโซเชียลในสำนัก

หอสมุดกลางของนิสิต อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 2.84$)

ตาราง 58 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านประชาสัมพันธที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต โดยจำแนกตามคณะ

คณะ	$\bar{X}$	SD	แปลความ
- บัณฑิตวิทยาลัย	3.19	0.85	ปานกลาง
- พลศึกษา	3.22	0.60	ปานกลาง
- มนุษยศาสตร์	3.04	0.63	ปานกลาง
- วิทยาศาสตร์	3.08	0.69	ปานกลาง
- ศิลปกรรมศาสตร์	2.69	0.50	ปานกลาง
- ศึกษาศาสตร์	3.13	0.68	ปานกลาง
- สังคมศาสตร์	3.12	0.52	ปานกลาง

จากตาราง 58 แสดงว่าปัจจัยด้านประชาสัมพันธมีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิตที่สังกัดคณะต่างกัน กล่าวคือ นิสิตที่สังกัดคณะพลศึกษา มีปัจจัยด้านประชาสัมพันธที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต อยู่ในระดับสูงในค่านี ($\bar{X} = 3.22$) ส่วนนิสิตที่สังกัดคณะศิลปกรรมศาสตร์ มีปัจจัยด้านประชาสัมพันธที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 2.69$)

ตาราง 59 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านต่าง ๆ ในการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต

ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศน	นิสิต ($N = 433$)		ลำดับที่
	$\bar{X}$	SD	
- ด้านโสตทัศนอุปกรณ์และโสตทัศนวัสดุ	3.02	0.80	3
- ด้านบุคคล	3.46	0.94	1
- ด้านบริการ	3.01	0.95	4
- ด้านประชาสัมพันธ	3.12	0.93	2

จากตาราง 59 แสดงว่าปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ ปัจจัยด้านบุคคลมีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิตอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.46$) ส่วนปัจจัยด้านบริการมีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 3.01$)

2.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อโสตทัศนของนิสิต

ตาราง 60 แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อโสตทัศนในการเรียนของนิสิต

รายการสื่อโสตทัศนตามข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
- วิทยุทัศน์	195	45.03
- สไลด์	81	18.71
- เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	13	3.00
- เครื่องเล่นเทป	71	16.40
- คอมพิวเตอร์	42	9.70
- ภาพยนตร์	6	1.39
- เลเซอร์ดิสก์	3	0.69
- คอมแพ็คดิสก์	6	1.39
- แผนที่	6	1.39
- ภาพโปสเตอร์	4	0.92
- ภาพนิ่ง	3	0.69
- CD-ROM	3	0.69
รวม	433	100

จากตาราง 60 แสดงว่านิสิตต้องการใช้วิทยุทัศน์ในการเรียนมากที่สุด คือจำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 45.03 ส่วน เลเซอร์ดิสก์ ภาพนิ่งและCD-ROM นิสิตต้องการใช้น้อยที่สุด คือ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.69

สรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์และ
นิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนของผู้ใช้บริการโสตทัศนใน
สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะ ซึ่งจะได้นำมาปรับปรุงงานบริการโสตทัศน ในสำนัก
หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาครั้งนี้ ทำการศึกษาจากอาจารย์และนิสิต ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร ในปีการศึกษา 2538

1. กลุ่มประชากร กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มี 2 กลุ่ม
 - 1.1 คณาจารย์ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ประมาณ 772 คน
 - 1.2 นิสิตทุกชั้นปี และทุกระดับ ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ประมาณ 4,988 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นอาจารย์ และนิสิต ในมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในปีการศึกษา 2538

- 2.1 กลุ่มประชากรที่เป็นอาจารย์สุ่มกลุ่มตัวอย่างมา 30% ของแต่ละคณะ คือ

2.1.1 บัณฑิตวิทยาลัย	3 คน
2.1.2 คณะพลศึกษา	27 คน
2.1.3 คณะมนุษยศาสตร์	32 คน
2.1.4 คณะวิทยาศาสตร์	51 คน
2.1.5 คณะศิลปกรรมศาสตร์	9 คน
2.1.6 คณะศึกษาศาสตร์	45 คน
2.1.7 คณะสังคมศาสตร์	25 คน
2.1.8 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์	5 คน

2.1.9	สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา	7 คน
2.2	กลุ่มประชากรที่เป็นนิสิตสุ่มกลุ่มตัวอย่างมา 10% จากคณะต่าง ๆ ดังนี้	
2.2.1	บัณฑิตวิทยาลัย	137 คน
2.2.2	คณะพลศึกษา	56 คน
2.2.3	คณะมนุษยศาสตร์	64 คน
2.2.4	คณะวิทยาศาสตร์	93 คน
2.2.5	คณะศิลปกรรมศาสตร์	6 คน
2.2.6	คณะศึกษาศาสตร์	107 คน
2.2.7	คณะสังคมศาสตร์	38 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ คณาจารย์และนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในปีการศึกษา 2538

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

2.1 ชุดที่ 1 สำหรับคณาจารย์ มี 3 ตอน คือ

2.1.1 ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของคณาจารย์ เป็นสภาพพื้นฐานทั่วไป เช่น เกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษาและคณะกรรมการที่สังกัด

2.1.2 ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของคณาจารย์ที่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการใช้อีโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่ามี 5 ระดับ จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านสื่อโสตทัศนอุปกรณ์และโสตทัศนวัสดุ มี 8 ข้อ ด้านบุคคล มี 9 ข้อ ด้านบริการ มี 12 ข้อ ด้านประชาสัมพันธ์ มี 9 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของคณาจารย์ ที่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการไม่มาใช้อีโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่ามี 5 ระดับ มีจำนวน 14 ข้อ

2.2 ชุดที่ 2 สำหรับนิสิต มี 3 ตอน คือ

2.2.1 ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนิสิต เป็นสภาพพื้นฐานทั่วไป เช่น เกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษาและคณะกรรมการที่สังกัด

2.2.2 ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิต ที่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่ามี 5 ระดับ จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านสื่อโสตทัศนอุปกรณ์และโสตทัศนวัสดุ มี 7 ข้อ ด้านบุคคล มี 9 ข้อ ด้านบริการ มี 12 ข้อ ด้านประชาสัมพันธ์ มี 9 ข้อ

2.2.3 ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิต ที่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการไม่มาใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ มีจำนวน 15 ข้อ

3. การสร้างแบบสอบถามและการเก็บรวบรวมข้อมูล การสร้างแบบสอบถามกระทำโดยศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร ตำราต่าง ๆ และจากงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งสอบถามปัญหาจากผู้ใช้และผู้ให้บริการเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงแล้วนำเสนอต่อประธานและกรรมการ จึงนำแบบสอบถามนั้นมาแจกให้คณาจารย์และนิสิต ดังนี้

3.1 การแจกแบบสอบถามให้คณาจารย์ กระทำโดยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามทุกคณะจากบัณฑิตวิทยาลัย แล้วนำไปให้เลขานุการสำนักของคณะต่าง ๆ แจกให้และผู้วิจัยไปปรับคืนด้วยตนเอง

3.2 การแจกแบบสอบถามให้นิสิต กระทำโดยขอความร่วมมือจากคณาจารย์ผู้สอนแต่ละวิชาของแต่ละคณะโดยนำไปแจกและเก็บรวบรวมด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เอสพีเอสเอส (SPSS) เพื่อหาค่าสถิติดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่และค่าร้อยละ เพื่อใช้วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ความคิดเห็นของคณาจารย์และนิสิตจากข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
2. ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของคณาจารย์และนิสิตที่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของคณาจารย์และนิสิต สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังต่อไปนี้

1. สำหรับคณาจารย์

1.1 สภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เป็นคณาจารย์หญิงมากกว่าคณาจารย์ชาย เป็นคณาจารย์ที่มีอายุตั้งแต่ 41 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปีขึ้นไปและมีวุฒิทางการศึกษาปริญญาโทมากที่สุด

1.2 กลุ่มคณาจารย์ที่มาใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง มีการใช้เป็นครั้งคราว มากที่สุด และที่มาใช้เป็นครั้งคราวเพราะไม่มีสื่อโสตทัศนที่ต้องการ โสตทัศนวัสดุมีน้อย และไม่ได้รับความสะดวกในการใช้สื่อโสตทัศน ส่วนคณาจารย์ที่ไม่มาใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางเพราะไม่ทราบว่าฝ่ายโสตทัศนศึกษามีสื่อโสตทัศนอะไรบ้าง และคณาจารย์ส่วนมากใช้สื่อโสตทัศนที่คณะที่สังกัด

1.2.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ โดยรวม คือ

1.2.2 การนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาให้บริการแก่ผู้ใช้

1.2.3 บุคลิกภาพของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการให้บริการ ไม่เหมาะสม

1.2.4 การจัดกิจกรรมของห้องสมุด ส่วนมากใช้พื้นที่ของฝ่ายโสตทัศนศึกษา ซึ่งจัดบ่อยครั้ง จึงทำให้เป็นปัจจัยหนึ่งมีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์

1.2.5 ขาดการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ทำให้คณาจารย์ผู้ใช้บริการไม่ทราบว่า ฝ่ายโสตทัศนศึกษา มีสิ่งใดเพิ่มขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงไปบ้าง

1.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ คือ

1.3.1 ไม่ทราบว่าฝ่ายโสตทัศนศึกษา มีสื่อโสตทัศนอะไรบ้าง

1.3.2 สื่อโสตทัศนที่มีอยู่ไม่ตรงกับเนื้อหาวิชาที่สอน

1.3.3 ไม่เคยได้รับข่าวสารจากฝ่ายโสตทัศนศึกษาเลยว่ามีอะไรบ้าง

1.4 ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

1.4.1 ด้านไอศหัตถนุปรกรรมและไอศหัตถนุวัตถุ กล่าวคือ เป็นกลุ่มคณาจารย์ชายที่มีอายุระหว่าง 31 - 35 ปี มีวุฒิทางการศึกษาปริญญาโท และเป็นคณาจารย์คณะบัณฉิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นกลุ่มคณาจารย์ที่มีปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อไอศหัตถนุในสำนักหอสมุดกลาง ด้านไอศหัตถนุปรกรรมและไอศหัตถนุวัตถุมากที่สุด

1.4.2 ด้านบุคคลด กล่าวคือ เป็นกลุ่มคณาจารย์ชายที่มีอายุระหว่าง 31 - 35 ปี มีวุฒิทางการศึกษาปริญญาโท และเป็นคณาจารย์สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยาเป็นกลุ่มคณาจารย์ที่มีปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อไอศหัตถนุในสำนักหอสมุดกลาง ด้านบุคคลดมากที่สุด

1.4.3 ด้านบริการ กล่าวคือ เป็นกลุ่มคณาจารย์หญิงที่มีอายุระหว่าง 31 - 35 ปี มีวุฒิทางการศึกษาปริญญาตรี และเป็นคณาจารย์คณะศึกษาศาสตร์เป็นกลุ่มคณาจารย์ที่มีปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อไอศหัตถนุในสำนักหอสมุดกลาง ด้านบริการมากที่สุด

1.4.4 ด้านประชาสัมพันธ์ กล่าวคือ เป็นกลุ่มคณาจารย์หญิงที่มีอายุระหว่าง 31 - 35 ปี มีวุฒิทางการศึกษาปริญญาโท และเป็นคณาจารย์คณะศึกษาศาสตร์เป็นกลุ่มคณาจารย์ที่มีปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อไอศหัตถนุในสำนักหอสมุดกลาง ด้านประชาสัมพันธ์มากที่สุด

1.5 กลุ่มคณาจารย์ที่มีปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อไอศหัตถนุในสำนักหอสมุดกลางด้านประชาสัมพันธ์มากที่สุด

2. สำหรับนิสิต

2.1 สภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เป็นนิสิตหญิง เป็นนิสิตที่มีอายุต่ำกว่า 21 ปี เป็นนิสิตระดับปริญญาตรี มากที่สุด

2.2 กลุ่มนิสิตที่มาใช้สื่อไอศดทัศน์ในสำนักหอสมุดกลาง มีการใช้เป็นครั้งคราว มากที่สุด และที่มาใช้เป็นครั้งคราวเพราะฝ่ายไอศดทัศน์ศึกษามีไอศดทัศน์วัสดุน้อย และการค้นหา รายชื่อไอศดทัศน์วัสดุ หายาก และไม่สะดวก ส่วนนิสิตที่ไม่มาใช้สื่อไอศดทัศน์ในสำนักหอสมุด กลางเพราะไม่ทราบว่าฝ่ายไอศดทัศน์ศึกษามีสื่อไอศดทัศน์อะไรบ้าง และไม่มีเจ้าหน้าที่แนะนำ การใช้สื่อไอศดทัศน์

2.2.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อไอศดทัศน์ในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต โดยรวม คือ

2.2.2 การนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาให้บริการแก่ผู้ใช้

2.2.3 บุคลิกภาพของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการให้บริการ ไม่เหมาะสม

2.2.4 ขั้นตอน ระเบียบ ข้อกำหนดและวิธีปฏิบัติในการให้บริการสื่อไอศดทัศน์ จึงทำให้เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้มีผลต่อการใช้สื่อไอศดทัศน์ในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต

2.2.5 ขาดการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสื่อใหม่ ๆ ทำให้นิสิตมีผลต่อการใช้ สื่อไอศดทัศน์ในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต

2.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการ ไม่มาใช้สื่อไอศดทัศน์ในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต คือ

2.3.1 นิสิตไม่สามารถจองห้องสื่อไอศดทัศน์เองได้

2.3.2 ไม่ทราบว่าฝ่ายไอศดทัศน์ศึกษามีบริการสื่อไอศดทัศน์อะไรบ้าง

2.3.3 ฝ่ายไอศดทัศน์ศึกษามีข้อจำกัดในการให้บริการมากเกินไป

2.4 ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อไอศดทัศน์ในสำนักหอสมุดกลางของนิสิต โดยแบ่ง ออกเป็น 4 ด้าน คือ

2.4.1 ด้านไอศดทัศนูปกรณ์และไอศดทัศน์วัสดุ กล่าวคือ เป็นกลุ่มนิสิตชายที่มี อายุระหว่าง 31 - 35 ปี อยู่ในระดับการศึกษาปริญญาโท และเป็นนิสิต คณะสังคมศาสตร์เป็น กลุ่มนิสิตที่มีปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อไอศดทัศน์ในสำนักหอสมุดกลาง ด้านไอศดทัศนูปกรณ์และ ไอศดทัศน์วัสดุมากที่สุด

2.4.2 ด้านบุคคล กล่าวคือ เป็นกลุ่มนิสิตหญิงที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป อยู่ในระดับ การศึกษาปริญญาเอก และเป็นนิสิตคณะพลศึกษาเป็นกลุ่มนิสิตที่มีปัจจัยที่มีผลต่อการ ใช้สื่อไอศดทัศน์ในสำนักหอสมุดกลาง ด้านบุคลากรมากที่สุด

2.4.3 ด้านบริการ กล่าวคือ เป็นกลุ่มนิสิตชายที่มีอายุระหว่าง 21 - 25 ปี อยู่ในระดับการศึกษาปริญญาโท และเป็นนิสิตคณะพลศึกษาเป็นกลุ่มนิสิตที่มีปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง ด้านบริการมากที่สุด

2.4.4 ด้านประชาสัมพันธ์ กล่าวคือ เป็นกลุ่มนิสิตชายที่มีอายุระหว่าง 31 - 35 ปี อยู่ในระดับการศึกษาปริญญาโท และเป็นนิสิตคณะพลศึกษาเป็นกลุ่มนิสิตที่มีปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง ด้านประชาสัมพันธ์มากที่สุด

2.5 กลุ่มนิสิตที่มีปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง ด้านบุคลคลมากที่สุด

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สาเหตุแห่งปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ผู้วิจัยแบ่งการอภิปรายออกเป็น 2 ตอน

1. สำหรับคณาจารย์ แบ่งการอภิปรายผลออกเป็นดังนี้

1.1 สภาพทั่วไป คณาจารย์ที่มีปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางเป็นคณาจารย์หญิงมากกว่าคณาจารย์ชาย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนคณาจารย์หญิงมากกว่าคณาจารย์ชายเกือบ 2 เท่า ทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนกระจายและคณาจารย์หญิงส่วนมากไม่ค่อยสัมผัสเครื่องโสตทัศนอุปกรณ์ที่เกี่ยวกับไฟฟ้า

1.1.1 คณาจารย์ที่มีอายุตั้งแต่ 41 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป เป็นคณาจารย์ส่วนใหญ่ที่มีปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยแห่งนี้เปิดทำการสอนมาแล้วเป็นเวลานาน และเมื่อการบริการของมหาวิทยาลัย มีปัจจัยสื่อโสตทัศนไม่พร้อมตามที่ต้องการ บางครั้งก็ก่อให้เกิดความอึดอัดและถดถอยทางด้านความตั้งใจและเอาใจใส่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

พุทธิพงศ์ พูนเกษตรวัฒนา (2531 : 51-54) ภรณ์ ทรัพย์พัฒนกุล (2517 : 105-107)

1.1.2 คณาจารย์วุฒิทางการศึกษาปริญญาโท ที่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง คงเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มประชากรในมหาวิทยาลัยมีคณาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาปริญญาโทมากกว่าปริญญาตรีและปริญญาเอกหลายเท่า โดยทางสถิติไม่ควรนำมาเปรียบเทียบ เพราะจะทำให้ผลที่ออกมาไม่อาจเชื่อถือได้

1.2 สภาพการใช้ห้องโสตทัศน กลุ่มคณาจารย์ที่มาใช้เป็นครั้งคราวมากกว่ากลุ่มคณาจารย์ที่มาใช้เสมอ ๆ คงเป็นเพราะปัจจัยของการจองห้อง ซึ่งห้องโสตทัศนมีจำนวนน้อยอยู่แล้ว คณาจารย์บางท่านใช้วิธีการจองอย่างค่อนแคะทั้ง ๆ ที่บางครั้งไม่ได้ใช้สื่อโสตทัศน

1.3 สภาพการใช้สื่อทัศนูปกรณ์และสื่อทัศนวัสดุ แม้จะมีเหตุแห่งปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้สื่อทัศนในสำนักหอสมุดกลางอยู่ในระดับปานกลาง แต่ก็มีปัจจัยหลายปัจจัยที่ค่อนข้างสูง เช่น การนำวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยมาบริการแก่ผู้ใช้ การจัดหาสื่อทัศนวัสดุจากภายนอกมาบริการแก่ผู้ใช้ และคุณภาพของสื่อทัศนซึ่งบางอย่างเก่าและล้าสมัย เช่น फिल्मสตริป เป็นต้น

1.4 สภาพของการบริหารงานบุคคล แม้จะมีเหตุแห่งปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้สื่อทัศนในสำนักหอสมุดกลางอยู่ในระดับปานกลาง แต่ก็มีปัจจัยหลายปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้สื่อทัศนอยู่บ้าง ซึ่งน้อยกว่าด้านอื่น ๆ เช่น บุคลิกภาพของเจ้าหน้าที่กับการให้บริการและการมีมนุษยสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่กับผู้ใช้บริการ คงเป็นเพราะเจ้าหน้าที่เกรงใจอาจารย์ นับเป็นสิ่งค้ำคอบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการ

1.5 สภาพการให้บริการ แม้จะมีเหตุแห่งปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้สื่อทัศนในสำนักหอสมุดกลางอยู่ในระดับปานกลาง แต่ก็มีปัจจัยหลายปัจจัยที่ค่อนข้างสูง เช่น การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของสำนักหอสมุด ซึ่งทุกครั้งใช้พื้นที่ฝ่ายสื่อทัศนศึกษาและมีหลายวันจึงทำให้การใช้ห้องสื่อทัศนและสื่อทัศนของคณาจารย์เสียไป การมีส่วนร่วมในการเสนอจัดซื้อสื่อทัศนูปกรณ์และสื่อทัศนวัสดุ ก็เป็นเหตุทำให้ได้สื่อทัศนที่ไม่ตรงกับเนื้อหาวิชาที่สอนของคณาจารย์ นอกจากนี้ บัณฑิตอน ระเบียบ ข้อกำหนดและวิธีปฏิบัติในการให้บริการสื่อทัศน เช่น จำนวนวัสดุและวันที่ยืมน้อยเกินไป

1.6 สภาพการประชาสัมพันธ์ เป็นเหตุแห่งปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้สื่อทัศนในสำนักหอสมุดกลางอยู่ในระดับปานกลาง แต่เป็นปัจจัยที่สูงกว่าด้านอื่น ๆ ทั้งหมด เช่น ความต่อเนื่องของข่าวสาร ความทันสมัยหรือทันต่อเหตุการณ์ของข่าวสาร และการประชาสัมพันธ์สื่อทัศนใหม่ ๆ แก่ผู้ใช้บริการ จึงเป็นเหตุที่มีผลต่อการเลือกใช้สื่อทัศนสูง เพราะเมื่อคณาจารย์ไม่ทราบว่าที่ฝ่ายสื่อทัศนศึกษาในสำนักหอสมุดกลางมีสื่อทัศนอะไรบ้าง นอกจากนี้คณาจารย์ส่วนมากใช้สื่อทัศนที่ภาควิชาและคณะที่มีไว้ให้บริการซึ่งสะดวกต่อการใช่มากกว่า

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า คณาจารย์มีปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้สื่อทัศนในสำนักหอสมุดกลางในทุกด้านที่กล่าวมา แต่ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้สื่อทัศนสูงสุด คือปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์ คงเป็นเหมือนการโฆษณาสินค้า เพราะเมื่อผู้ใช้ไม่ทราบข่าวสารสนเทศของการบริการนั้น ก็ไม่ทราบว่าจะใช้บริการนั้นได้อย่างไร

ข้อเสนอแนะของคณาจารย์

จากข้อเสนอแนะในแบบสอบถามของคณาจารย์ที่รวบรวมมาได้ พอสรุปได้ว่า คณาจารย์มีความต้องการใช้สื่อโสตทัศนในการเรียนการสอนที่เป็นวิดิทัศน์มากที่สุดและต้องการให้ฝ่ายโสตทัศนศึกษามีบริการการเรียนรายบุคคลมากขึ้น เช่น บทเรียนหรือโปรแกรมสำเร็จรูป เป็นต้น และการยืมโสตทัศนวัสดุที่เป็นวิชาการควรมีจำนวนวัสดุและวันยืมเพิ่มขึ้น

2. สำหรับนิสิต แบ่งการอภิปรายผลออกเป็นดังนี้

2.1 สภาพทั่วไป นิสิตมีปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง เป็นนิสิตหญิงมากกว่านิสิตชาย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนนิสิตหญิงมากกว่า นิสิตชายเกือบ 2 เท่า ทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนกระจายและนิสิตหญิงส่วนมากไม่ค่อยสัมผัสเครื่องโสตทัศนอุปกรณ์เกี่ยวกับไฟฟ้า

2.1.1 นิสิตที่มีอายุต่ำกว่า 21 ปี เป็นนิสิตระดับปริญญาตรี มีปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง คงเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มประชากรของมหาวิทยาลัยส่วนมากเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี

2.1.2 นิสิตระดับศึกษาปริญญาตรี มีปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง คงเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มประชากรในมหาวิทยาลัยมีนิสิตที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมากกว่าปริญญาโทและปริญญาเอกหลายเท่า โดยทางสถิติไม่ควรนำมาเปรียบเทียบ เพราะจะทำให้ผลที่ออกมาไม่อาจเชื่อถือได้

2.2 สภาพการใช้สื่อโสตทัศน กลุ่มนิสิตที่มาใช้เป็นครั้งคราวมากกว่ากลุ่มนิสิตที่มาใช้เสมอ ๆ คงเป็นเพราะฝ่ายโสตทัศนศึกษามีโสตทัศนวัสดุน้อย และไม่มีสื่อโสตทัศนที่ต้องการ จะศึกษาค้นคว้าทุกสาขาวิชา

2.3 สภาพการใช้โสตทัศนอุปกรณ์และโสตทัศนวัสดุ แม้จะมีเหตุแห่งปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางอยู่ในระดับปานกลาง แต่ก็มีปัจจัยหลายปัจจัยที่ค่อนข้างสูง เช่น โสตทัศนอุปกรณ์มีน้อย ความทันสมัยของสื่อโสตทัศน ความสัมพันธ์ระหว่างโสตทัศนวัสดุกับโสตทัศนอุปกรณ์ สื่อโสตทัศนใหม่ ๆ และคุณภาพของสื่อโสตทัศน ซึ่งบางอย่างมีน้อยไม่สัมพันธ์กัน เก่าและหล้าสมัย เช่น फिल्मสตริป และภาพยนตร์ เป็นต้น

2.4 สภาพของการบริหารงานบุคคล แม้จะมีเหตุแห่งปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางอยู่ในระดับปานกลาง แต่ก็มีปัจจัยหลายปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนของนิสิตอยู่มากทีเดียว ซึ่งมากกว่าด้านอื่น ๆ เช่น บุคลิกภาพของเจ้าหน้าที่กับการให้บริการและการมีมนุษยสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่กับผู้ให้บริการ การสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่กับ

ผู้ให้บริการ ความเข้าใจในหน้าที่ของบุคลากร คงเป็นเพราะเจ้าหน้าที่ขาดความเกรงใจต่อนิสิต

2.5 สภาพการให้บริการ แม้จะมีเหตุแห่งปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางอยู่ในระดับปานกลาง แต่ก็มีปัจจัยหลายปัจจัยที่ค่อนข้างสูง เช่น การค้นหา รายชื่อโสตทัศนวัสดุ การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการจัดซื้อสื่อโสตทัศน การจัด มุมวางสื่อโสตทัศนในแต่ละประเภทอันเป็นเหตุต่อเนื่องของการรบกวนของเสียงจาก สื่อโสตทัศนแต่ละประเภท เช่น โปรแกรมจากดาวเทียม โปรแกรมจาก IBC เป็นต้น นอกจากนี้ยังม การจัดการกิจกรรมต่าง ๆ ของสำนักหอสมุด ซึ่งทุกครั้งใช้พื้นที่ฝ่ายโสตทัศนศึกษาและมีหลายวันจึง ทำให้การให้บริการสื่อโสตทัศนของนิสิตเสียไป

2.6 สภาพการประชาสัมพันธ์ เป็นเหตุแห่งปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนใน สำนักหอสมุดกลางอยู่ในระดับปานกลาง แต่ก็มีปัจจัยหลายปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศน เช่น การประชาสัมพันธ์สื่อโสตทัศนใหม่ ๆ ความต่อเนื่องของข่าวสาร ความทันสมัยหรือ ทันต่อเหตุการณ์ของข่าวสาร จึงเป็นเหตุที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนเพราะนิสิตไม่ทราบว่าที่ ฝ่ายโสตทัศนศึกษาในสำนักหอสมุดกลางมีสื่อโสตทัศนอะไรบ้าง

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า นิสิตมีปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนัก หอสมุดกลางในทุกด้านที่กล่าวมา แต่ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนสูงสุด คือปัจจัย ด้านบุคคล คงเป็นเพราะนิสิตต้องสัมผัสกับเจ้าหน้าที่อยู่ตลอดเวลา รวมทั้งความเกรงใจของ เจ้าหน้าที่ที่มีต่อนิสิตน้อยกว่าอาจารย์และบางครั้งเมื่อนิสิตทำผิดก็ถูกตำหนิจากเจ้าหน้าที่

ข้อเสนอแนะของนิสิต

จากข้อเสนอแนะในแบบสอบถามของนิสิตที่รวบรวมมาได้ พอสรุปได้ว่า นิสิตมี ความต้องการใช้สื่อโสตทัศนในการเรียนที่เป็นวิดิทัศน์มากที่สุดและต้องการให้ฝ่าย โสตทัศนศึกษามีบริการการเรียนรายบุคคลมากขึ้น เช่น บทเรียนหรือโปรแกรมสำเร็จรูป เทปเสียง และคอมพิวเตอร์ในการช่วยค้นข้อมูล เป็นต้น

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จะเห็นได้ว่า ในการบริหารงานใด ๆ ก็ตาม ย่อมต้องมีปัญหาเกิดขึ้นทุกหน่วยงาน จะมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการ ครั้นเมื่อวิจัยทราบปัจจัย/ปัญหา และหรือสาเหตุนั้นแล้ว ก็ควรที่จะต้องรีบดำเนินการแก้ไข เพื่อให้งานนั้นได้พัฒนาและก้าวหน้า ไปในทิศทางที่ดีขึ้น เช่นเดียวกับ ฝ่ายโสตทัศนศึกษาในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ก็ต้องได้รับการแก้ไขและปรับปรุง เพื่อที่จะทำให้มีการใช้ สื่อโสตทัศนอย่างแพร่หลายและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในทุกระดับ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะได้มีการวิจัยหารูปแบบของการประชาสัมพันธ์ ที่จะทำให้
การประชาสัมพันธ์นั้นเกิดความน่าสนใจและสื่อความหมายได้ง่าย สะดวกและรวดเร็วต่อ
ผู้รับสาร
2. ควรให้มีการวิจัยเกี่ยวกับบุคลิภาพและความสามารถของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับ
การบริการสื่อโทรทัศน์

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เกื้อกูล คูปรัตน์ และคนอื่น ๆ. โสตทัศนศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2518
- เกื้อกูล วิชชาจากุล และคนอื่น ๆ. รายงานการวิจัยเรื่องความร่วมมือด้านโสตทัศนศึกษา ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2535
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2535-2539. ม.ป.ท., ม.ป.ป.
- คมสัน โพธิ์สุวรรณ. การศึกษาความพร้อมในการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- จารุวรรณ สิ้นธุโสภณ. หลักการบริหารและจัดการห้องสมุด. กรุงเทพฯ : ประเมษฐ์การพิมพ์, 2527.
- เฉลิมศักดิ์ ชูปวา. การศึกษาการดำเนินงานวัสดุโสตทัศนศึกษาในห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.
- ชูชาติ แสงประทีปทอง. การสำรวจสถานภาพ ปัญหา และความต้องการในการใช้สื่อการสอน ของอาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. การบริหารสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2526.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2535-2539. ม.ป.ท., ม.ป.ป.
- ทรงชัย ลิ้มปฤถะ. โครงการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- ธาดาศักดิ์ วชิรปริชาพงศ์. การเลือกและจัดหาวัสดุห้องสมุด. กรุงเทพฯ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2522.

นงลักษณ์ สุวรรณกิจ. คู่มือการปฏิบัติงาน งานโสตทัศนวัสดุ สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ : นงลักษณ์ สุวรรณกิจ, 2529. อัดสำเนา.

นิพนธ์ สุขปรีดี. โสตทัศนศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา, 2528.

นิตยปริญาโทวิชาเอกการอุดมศึกษา. นวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

ในระดับอุดมศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525

บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2535.

ปรีชา ทัพพะกุล ณ อยุธยา. การศึกษาปัญหาและความต้องการในการใช้สื่อ

การเรียนการสอนของครูช่างไฟฟ้ากำลัง ในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ, 2533. อัดสำเนา.

เป็รื่อง กุมท. "การพัฒนาอาจารย์," มหาวิทยาลัยของท่าน ศรีนครินทรวิโรฒ. 11(5) : 12 ธันวาคม 2518.

_____. การวิจัยสื่อและนวัตกรรมการสอน. ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519.

พวงเพ็ชร รื่นเริง. รายงานการวิจัยการศึกษาการใช้บริการวัสดุไมติพิมพ์ของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2532. อัดสำเนา.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 4.

สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ฟิงเกอร์ปรีน แอนด์ มีเคีย, 2535.

พุทธิพงศ์ พูนเกษตรวัฒนา. ปัญหาการเลือกการผลิต การใช้สื่อการสอน ของอาจารย์กลุ่มวิชา สถาปัตยกรรมและศิลปกรรม สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

ภรณ์ หารรรพพัฒนกุล. ปัญหาเกี่ยวกับการเลือก การผลิตและการใช้โสตทัศนวัสดุของอาจารย์ใน วิทยาลัยครูส่วนกลาง. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2517. อัดสำเนา.

ภูมิพลอดุลยเดช, พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. ประมวลพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาท. ม.ป.ท., ม.ป.ป.

ยาใจ พงษ์บริบูรณ์. "เทคนิคการสอนสำหรับระดับอุดมศึกษา," ศึกษาศาสตร์. 7(2) : 30-34;

กุมภาพันธ์-พฤษภาคม 2528

เขาวรินทร์ จันทนมัธุระ. ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของครูในระดับมัธยมศึกษา

กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., ม.ป.ป

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. ม.ป.ท., ม.ป.ป.

ลูกจันทร์ ภักษ์พันธ์ "การสอนแบบบรรยาย," รายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการสอนในมหาวิทยาลัยครั้งที่ 3. 8-21 ; 1-3 พฤษภาคม 2528.

วนิดา (นันทเสมอ) จึงประสิทธิ์. การบริหารและการบริหารงานโสตทัศนศึกษา. กรุงเทพฯ :

ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2532.

วาสนา ชาวหา. สื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : โอเคียนสโตร์, 2533.

วิจิตร ศรีสอาน. รายงานการศูจงานการบริหารการศึกษาในประเทศไทยองคณ 4-24 พ.ย 2515.

แผนกประชาสัมพันธ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.

วิบูลย์ ตามสัญญา. การศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้บริหาร และอาจารย์ในด้านการใช้สื่อ

การเรียนการสอนในวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : คณะคุรุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์

พระจอมเกล้า พระนครเหนือ, 2531. อัดสำเนา.

วีระ ไทพานิช. โสตทัศนศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528.

วีระ สุภากิจ. คู่มือการปฏิบัติงานฝ่ายโสตทัศนศึกษา สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. กรุงเทพฯ : วีระ สุภากิจ, 2535. อัดสำเนา

สมบูรณ์ สงวนญาติ. เทคโนโลยีทางการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : ภาคพัฒนาคำราแลเอกสาร

ทางวิชาการ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2534.

สวัสดิ์ วันภูงา. การสำรวจสถานภาพปัญหาและความต้องการในการผลิตและการใช้สื่อ

การสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ เทคโนโลยีและสื่อการศึกษา
(20301) : เอกสารการสอนชุดวิชา. โดย ชัยยงค์ พรหมวงศ์, นิคม ทาแดงและ
สมเชาว์ เนตรประเสริฐ. กรุงเทพฯ. ฝ่ายการพิมพ์ สำนักเทคโนโลยีทางการศึกษา,
2523.
- สุรัชย์ สิกขามันจิต. การผลิตวัสดุเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้า พระนครเหนือ, 2528.
- สุทิน จันทรธำ. การศึกษาปัญหาการผลิตและการใช้สื่อการสอนของครูผู้สอนสังกัดศูนย์
การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดเพชรบูรณ์. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- เสาวณีย์ สิกขามันจิต. เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
พระนครเหนือ, 2528.
- อรนุช เพียรช่าง. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานและสภาพจิตของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน
มัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ
: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์. ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

Association for Educational Communications and Technology. The Definition of Educational
Technology. Washington, D.C. : Association for Educational Communications and
Technology, 1977.

Best, John W. Research in Education 3 nd ed. Englewood Cliffe, New Jersey : Prentice-
Hall, Inc., 1977.

Brown, J. W. and others. AV Instruction . Media and Methods. 3rd ed New York :
McGraw, Hill, 1969.

- Brown, J. W. and others. Administering Educational Media : Instructional Media and Library Sciences. New York : McGraw-Hill Book Co., 1972.
- Dale, Edgar. Audiovisual Materials in Teaching. 3rd ed. New York : Holt Rinehart and Winton, Inc. McGraw-Hill, 1969.
- Davis, Henry C. "A Study of Instructional Media Equipment." Dissertation Abstracts. 3202-A. ; 31 January, 1971.
- De Kieffer, R E. And L W. Coehran. Manual of Audio Visual Techniques. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall, 1955.
- Erickson, Carlton W. and David H. Curl. Fundamentals of Teaching with Audiovisual Technology. 2nd ed. New York : Macmillan, 1972.
- Brickson, Carton W. Administering Audio-Visual Services. New York : Macmillan, 1959.
- _____. Foundamental of Teaching with Audio-Visual Teaching. New York : The Macmillan, 1965.
- Fusro, J. F. "Toward Library-College Media Center." Junior College Journal. 40-44; 4 April, 1970.
- Hass, Kenneth B. and Harry Q. Paaker. Preparation and Use of Audio-Visual Aids. 3rd ed. New York : Prentice-Hall, 1955.
- Kinder, J S. Audio Visual Materials and Techiques. 2nd Ed. New York : American Book, 1959.
- Kinder, J S. Using Audio Visual Materials in Education. New York : Litton Educational Publishing, 1965.
- Noel, W Francis. Audio-Visual Administration. IOWA : WMC Brawn, 1951
- Thomp, Jame. An Introduction to University Library Administration. 2 nd ed. London : Clive Bringley, 1974

Wittich, W A. and C F. Schuller. Audio-Visual Materials their Nature and Use. 2nd ed.
New York : Harper, 1957.

Wittich, W A. and C F. Schuller. Instructional Technology : It's Nature and Use. 5th ed.
New York : Harper & Row Publisher Incorporated, 1973.

Yarbro, Richard C. "An Investigation of the Audiovisual Programs in the Secondary Public
School of West Tennessee," Dissertation Abstracts. 4398-A; 31 March, 1971.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางของคณาจารย์และนิสิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

คำชี้แจงทั่วไป

แบบสอบถามฉบับนี้ มีไว้เป็นการทดสอบความรู้ของท่าน แต่เป็นเพียงอยากทราบถึงความต้องการและปัญหาการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร คำตอบของท่านจะไม่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการบริหาร การสอน การปฏิบัติราชการหรือการเรียนของท่านแต่อย่างใด จึงขอความกรุณาให้ท่านเขียนคำตอบหรือความคิดเห็นของท่านให้ตรงกับความเป็นจริงให้มากที่สุด ผู้วิจัยจะได้ใช้คำตอบของท่านวิเคราะห์เป็นภาพรวม มิได้แจกแจงเป็นข้อมูลของแต่ละบุคคล จึงไม่ส่งผลกระทบกระเทือนต่อตัวท่านแต่ประการใด แต่จะเป็นประโยชน์ต่องานวิจัย โดยการนำผลงานวิจัยไปปรับปรุงการดำเนินงานด้านสื่อโสตทัศนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อจะก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางการศึกษาต่อไป

ข้าพเจ้านายอัครเดช อุดมชัชวาล นิสิตปริญญาโท เอกเทคโนโลยีทางการศึกษา ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี มา ณ โอกาสนี้ด้วย

(นายอัครเดช อุดมชัชวาล)

หมายเหตุ ท่านคณาจารย์กรุณาส่งแบบสอบถามคืนที่สำนักงานเลขานุการคณะหรือที่ภาควิชาของท่าน

นิสิต ส่งแบบสอบถามได้ที่เคาน์เตอร์ชั้น 1 ฝ่ายโสตทัศนศึกษา สำนักหอสมุดกลางหรือส่งได้ที่ตัวแทนที่นำแบบสอบถามไปแจกท่าน

แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับคณาจารย์

แบบสอบถามงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศน ในสำนักหอสมุดกลาง ของ
อาจารย์และนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่เกี่ยวกับตัวท่านตามความเป็นจริง

1. เพศ

☐

ชาย

☐

หญิง

2. อายุ

☐

ต่ำกว่า 25 ปี

☐

25 - 30 ปี

☐

31 - 35 ปี

☐

35 - 40 ปี

☐

41 ปีขึ้นไป

3. วุฒิทางการศึกษาสูงสุดของท่าน

☐

ปริญญาตรี

☐

ปริญญาโท

☐

ปริญญาเอก

☐

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4. ภาควิชาที่สังกัด.....คณะที่ท่านสังกัด

☐

บัณฑิตศึกษา

☐

พลศึกษา

☐

มนุษยศาสตร์

☐

วิทยาศาสตร์

☐

ศิลปกรรมศาสตร์

☐

ศึกษาศาสตร์

☐

สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

☐

สังคมศาสตร์

☐

สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา

☐

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5 จำนวนปีที่ทำการสอนมาแล้ว

☐

1 - 5 ปี

☐

6 - 10 ปี

☐

11 - 15 ปี

☐

16 - 20 ปี

☐

20 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อการใช้สื่อโสตทัศนของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

- * โสตทัศนูปกรณ์ คือ เครื่องมือที่ใช้ในการสอน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายภาพยนตร์ ฯลฯ
- * โสตทัศนวัสดุ คือ วัสดุที่ใช้กับเครื่องมือการสอนหรือวัสดุที่มีความสมบูรณ์ในตัวของตนเอง เช่น เทปเสียง เทปวีดิทัศน์ สไลด์ फिल्मภาพยนตร์ หรือ แผ่นที่ ภาพโปสเตอร์ ภาพนิ่ง ฯลฯ
- * สื่อโสตทัศน หมายถึง ทั้งโสตทัศนูปกรณ์และโสตทัศนวัสดุ

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความตามความเป็นจริงของท่าน

1. ท่านเคยใช้สื่อโสตทัศนที่สำนักหอสมุดกลาง มศว ประสานมิตรบ้างหรือไม่
 - ☐ เคยใช้เสมอ ๆ (โปรดตอบคำถามข้อ 2)
 - ☐ เคยใช้บ้างเป็นครั้งคราว (โปรดตอบคำถามข้อ 3)
 - ☐ ไม่เคยใช้เลย (โปรดตอบคำถามข้อ 4)
2. สาเหตุที่เคยใช้สื่อโสตทัศนที่สำนักหอสมุดกลางเสมอ ๆ เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - ☐ ทราบว่าหอสมุดกลางมีบริการสื่อโสตทัศนที่ต้องการ
 - ☐ ทราบว่าหอสมุดกลางมีบริการห้องโสตทัศน
 - ☐ ได้รับความสะดวกในการใช้บริการ
 - ☐ สถานที่เหมาะสมและสะดวกต่อการใช้สื่อโสตทัศน
 - ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
3. สาเหตุที่ใช้สื่อโสตทัศนที่สำนักหอสมุดกลางเป็นครั้งคราว เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - ☐ ไม่ค่อยได้รับความสะดวกในการใช้บริการสื่อโสตทัศน
 - ☐ ฝ่ายโสตทัศนศึกษามีโสตทัศนูปกรณ์ไม่ตรงกับความต้องการ
 - ☐ ฝ่ายโสตทัศนศึกษามีโสตทัศนวัสดุน้อย
 - ☐ ห้องโสตทัศนไม่เหมาะสมต่อการใช้สื่อโสตทัศน
 - ☐ การค้นหาโสตทัศนวัสดุยากและไม่สะดวก
 - ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4. สาเหตุที่ไม่เคยใช้ เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ไม่ทราบว่าหอสมุดกลางมีสื่อโสตทัศนไว้บริการ
- ☐ ไม่ทราบว่าหอสมุดกลางมีห้องโสตทัศนไว้บริการ
- ☐ ไม่ทราบว่าหอสมุดกลางมีสื่อโสตทัศนอะไรบ้าง
- ☐ ไม่มีโสตทัศนอุปกรณ์ที่ต้องการใช้
- ☐ ห้องสื่อโสตทัศนไม่เหมาะสมต่อการใช้อุปกรณ์โสตทัศน
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

5. นอกจากที่สำนักหอสมุดกลาง ท่านเคยใช้อุปกรณ์โสตทัศนที่ใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ภาควิชาที่ท่านสังกัดอยู่ ☐ ภาควิชาอื่น ๆ
- ☐ โครงการสำนักสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาของมหาวิทยาลัย (คึก14)
- ☐ ไม่เคยใช้อุปกรณ์โสตทัศนที่ใดเลย

6. ท่านต้องการใช้อุปกรณ์โสตทัศน ประเภทใดบ้าง

- 6.1
- 6.2
- 6.3

7. สาเหตุที่ท่าน ใช้ หรือ ไม่ใช้ บริการสื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง มศว ประสานมิตร

7.1 ใช้เพราะ.....

7.2 ไม่ใช้ เพราะ.....

8. ในอนาคตท่านคิดว่า สื่อโสตทัศน ประเภทใด จะมีบทบาทในด้านการเรียนการสอนมากที่สุด

.....

.....

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนของฝ่ายโสตทัศนศึกษา ในสำนักหอสมุดกลาง

ของคณาจารย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ระดับของปัญหา ตามความเป็นจริงของท่าน

สำหรับผู้ที่เคยใช้สื่อโสตทัศนที่ฝ่ายโสตทัศนศึกษาในสำนักหอสมุดกลางเสมอ ๆ และใช้เป็น
ครั้งคราวโปรดตอบคำถามข้อ 1 - 39

ประเด็นของปัญหา	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านสื่อโสตทัศนอุปกรณ์และโสตทัศนวัสดุ					
1. จำนวนของโสตทัศนอุปกรณ์ที่มีให้บริการ					
2. จำนวนของโสตทัศนวัสดุที่มีให้บริการ					
3. การจัดหาโสตทัศนวัสดุจากภายนอกมาให้บริการแก่ผู้ใช้					
4. ความพร้อมของโสตทัศนอุปกรณ์ที่จัดไว้ให้ตามที่ผู้ใช้ร้องขอ					
5. ความทันสมัยของโสตทัศนอุปกรณ์ที่มีไว้ให้บริการ					
6. ความสัมพันธ์กันระหว่างโสตทัศนวัสดุกับโสตทัศนอุปกรณ์					
7. การนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาให้บริการแก่ผู้ใช้					
8. คุณภาพของสื่อโสตทัศนที่นำมาให้บริการ					
ด้านบุคคล					
9. การจัดบุคลากรในตำแหน่งหน้าที่กับความสามารถ					
10. ความเข้าใจในภาระหน้าที่ของบุคลากรในฝ่ายโสตทัศนศึกษา					
11. การให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่ต่อผู้ที่มาขอใช้บริการ					
12. การให้ความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ในการใช้สื่อโสตทัศน					
13. การให้ความร่วมมือของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการสื่อโสตทัศน					
14. การสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่กับผู้ใช้บริการสื่อโสตทัศน					
15. ความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ในการแนะนำการใช้สื่อโสตทัศน					

ตอนที่ 3 (ต่อ)

ประเด็นของปัญหา	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
16. การมีมนุษยสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่กับผู้ใช้บริการสื่อ โสตทัศน					
17. บุคลิกภาพของเจ้าหน้าที่ฝ่ายโสตทัศนศึกษากับการให้ บริการ					
<u>ด้านบริการ</u>					
18. การมีส่วนร่วมในการเสนอจัดซื้อโสตทัศนอุปกรณ์และ โสตทัศนวัสดุกับฝ่ายโสตทัศนศึกษา					
19. การสืบค้นหารายชื่อโสตทัศนวัสดุที่ต้องการ					
20. การจัดที่นั่งสำหรับให้บริการสื่อโสตทัศนแต่ละประเภท					
21. การจัดมุมวางของสื่อโสตทัศนแต่ละประเภท					
22. ความสะดวกในการขอใช้ห้องสื่อโสตทัศน					
23. ขั้นตอน ระเบียบ ข้อกำหนดและวิธีปฏิบัติในการให้บริการ สื่อโสตทัศน					
24. การกำหนดวันเวลาในการให้บริการสื่อโสตทัศน					
25. การจัดเตรียมโสตทัศนอุปกรณ์และโสตทัศนวัสดุไว้ล่วงหน้า ในการขอใช้ห้องสื่อโสตทัศน					
26. ความพร้อมในการให้บริการสื่อโสตทัศน					
27. ช่วงเวลาการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของสำนักหอสมุดกลาง					
28. ความสะดวกในการให้บริการสื่อโสตทัศน					
29. การให้บริการจองห้องล่วงหน้า					
30. การให้บริการจองโสตทัศนวัสดุล่วงหน้า					
<u>ด้านประชาสัมพันธ์</u>					
31. ความชัดเจนของการประชาสัมพันธ์ในกิจกรรมต่าง ๆ ของฝ่ายโสตทัศนศึกษา					

ตอนที่ 3 (ต่อ)

ประเด็นของปัญหา	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
32. การแนะนำเกี่ยวกับการขอใช้สื่อโสตทัศนที่มีไว้บริการ					
33. ความทันสมัยของข้อมูลในการประชาสัมพันธ์ ของฝ่ายโสตทัศนศึกษา					
34. ความต่อเนื่องของข่าวสารสนเทศที่ท่านได้รับ					
35. ความเป็นปัจจุบันของข่าวสารสนเทศ					
36. มุมที่ติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ของสำนักหอสมุดกลาง					
37. การเสนอการเคลื่อนไหวทางเทคโนโลยีทางการศึกษาของ ฝ่ายโสตทัศนศึกษา					
38. การแจ้งระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการมาขอใช้บริการสื่อ โสตทัศน แก่ผู้ใช้บริการ					
39. การประชาสัมพันธ์สื่อใหม่ ๆ แก่ผู้ใช้บริการ					

ข้อคิดเห็น/เสนอแนะ.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 4 ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนของฝ่ายโสตทัศนศึกษา ในสำนักหอสมุดกลาง

ของคณาจารย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ระดับของปัญหา ตามความเป็นจริงของท่าน

คำถามตั้งแต่ข้อ 40 - 53 สำหรับผู้ที่ไม่เคยใช้บริการฝ่ายโสตทัศนศึกษา

ประเด็นของปัญหา	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
40. ไม่เคยทราบเลยว่าสำนักหอสมุดกลางมีสื่อโสตทัศนไว้บริการ					
41. ไม่เคยทราบเลยว่าสำนักหอสมุดกลางมีห้องโสตทัศนไว้บริการ					
42. ไม่เคยได้รับข่าวประชาสัมพันธ์การบริการของฝ่ายโสตทัศนศึกษา					
43. ฝ่ายโสตทัศนศึกษาไม่มีโสตทัศนอุปกรณ์ที่ต้องการจะใช้ในการสอน					
44. ไม่ทราบว่าสื่อโสตทัศนที่ให้บริการที่ฝ่ายโสตทัศนศึกษานั้นมีอะไรบ้างและประเภทใดบ้าง					
45. ห้องโสตทัศนของฝ่ายโสตทัศนศึกษาไม่พอเหมาะกับกลุ่มนิสิตที่สอน					
46. ฝ่ายโสตทัศนศึกษามีข้อจำกัดในการให้บริการมากเกินไป					
47. ฝ่ายโสตทัศนศึกษาไม่มีโสตทัศนวัสดุที่ตรงกับเนื้อหาวิชาที่สอน					
48. ฝ่ายโสตทัศนศึกษามีขั้นตอนการให้บริการที่ยุ่งยากซับซ้อน					
49. ฝ่ายโสตทัศนศึกษาอยู่ห่างไกลจากห้องเรียนประจำไปมาไม่สะดวก					
50. ฝ่ายโสตทัศนศึกษาไม่มีผู้แนะนำในการใช้สื่อโสตทัศน					
51. สื่อโสตทัศนของฝ่ายโสตทัศนศึกษาไม่มีคุณภาพ					
52. การจองห้องโสตทัศนไม่ได้รับความสะดวก					
53. ไม่มีห้องทดลองการใช้สื่อโสตทัศนก่อนสอน					

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ.....

[illegible][illegible][illegible][illegible][illegible]

As a result of the above, the following information is provided:

แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับนิสิต

แบบสอบถามงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้อีโคโนเทคโนโลยี ในสำนักหอสมุดกลาง ของ
อาจารย์และนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่เกี่ยวกับตัวท่าน ตามความเป็นจริง

1. เพศ

☐

ชาย

☐

หญิง

2. อายุ

☐

ต่ำกว่า 21 ปี

☐

21 - 25 ปี

☐

26 - 30 ปี

☐

31 - 35 ปี

☐

36 - 40 ปี

☐

สูงกว่า 41 ปี

3. กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่.....ในระดับการศึกษา

☐

ปริญญาตรี

☐

ปริญญาโท

☐

ปริญญาเอก

☐

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4. สาขา/วิชาเอก.....คณะที่ท่านสังกัด

☐

บัณฑิตศึกษา

☐

พลศึกษา

☐

มนุษยศาสตร์

☐

วิทยาศาสตร์

☐

ศิลปกรรมศาสตร์

☐

ศึกษาศาสตร์

☐

สังคมศาสตร์

☐

อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อการใช้สื่อโสตทัศนที่ฝ่ายโสตทัศนศึกษาในสำนักหอสมุดกลาง
ของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

* โสตทัศนูปกรณ์ คือ เครื่องมือที่ใช้ในการสอน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ เครื่องฉายสไลด์ เครื่อง
ฉายภาพยนตร์ ฯลฯ

* โสตทัศนวัสดุ คือ วัสดุที่ใช้กับเครื่องมือการสอนหรือวัสดุที่มีความสมบูรณ์ในตัวของมันเอง
เช่น เทปเสียง เทปวีดิทัศน์ สไลด์ फिल्मภาพยนตร์ หรือ แผนที่ ภาพโปสเตอร์ ภาพฉีก ฯลฯ

* สื่อโสตทัศน หมายถึง ทั้งโสตทัศนูปกรณ์และโสตทัศนวัสดุ

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความตามความเป็นจริงของท่าน

1. ท่านเคยใช้สื่อโสตทัศนที่สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
บ้างหรือไม่

- ☐ เคยใช้เสมอ ๆ (โปรดตอบคำถามข้อ 2)
☐ เคยใช้บ้างเป็นครั้งคราว (โปรดตอบคำถามข้อ 3)
☐ ไม่เคยใช้เลย (โปรดตอบคำถามข้อ 4)

2. สาเหตุที่เคยใช้เสมอ ๆ เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ทราบว่าหอสมุดกลางมีบริการสื่อโสตทัศนและห้องโสตทัศน
☐ มีสื่อโสตทัศนที่ต้องการใช้
☐ สถานที่เหมาะสมและสะดวกต่อการใช้สื่อโสตทัศน
☐ ได้รับความสะดวกในการใช้บริการ
☐ เพื่อหาข้อมูลในการทำรายงาน/ทำวิจัย
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

3. สาเหตุที่ใช้บ้างเป็นครั้งคราว เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ไม่ค่อยได้รับความสะดวกในการใช้บริการสื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง
☐ สำนักหอสมุดกลางไม่มีสื่อที่ต้องการใช้
☐ สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางมีอยู่จำกัด ขอยืมไม่ค่อยได้
☐ ห้องโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง ไม่มีความสะดวกในการใช้สื่อโสตทัศน
☐ การค้นหารายชื่อโสตทัศนวัสดุในสำนักหอสมุดกลาง หายากและไม่สะดวก
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

4 สาเหตุที่ไม่เคยใช้ สื่อโสตทัศนที่สำนักหอสมุดกลาง เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ไม่ทราบว่าสำนักหอสมุดกลางมีห้องโสตทัศนไว้บริการ
☐ ไม่ทราบว่าสำนักหอสมุดกลางมีสื่อโสตทัศนอะไรบ้าง
☐ ไม่มีเจ้าหน้าที่แนะนำการใช้สื่อโสตทัศน
☐ สำนักหอสมุดกลางไม่มีสื่อโสตทัศนอุปกรณ์ที่ต้องการใช้
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. นอกจากที่สำนักหอสมุดกลาง ท่านเคยใช้สื่อโสตทัศนที่ใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ คณะ/ภาควิชาที่ท่านเรียนอยู่ ☐ คณะ/ภาควิชาอื่น ๆ
☐ โครงการสำนักสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาของมหาวิทยาลัย (ตึก 14)
☐ ไม่เคยใช้สื่อโสตทัศนที่ใดเลย ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

6. ท่านต้องการใช้สื่อโสตทัศน ประเภทใดบ้าง ในการศึกษาค้นคว้า

- 6.1
 6.2
 6.3

7. สาเหตุที่ทำให้ท่าน ใช้ หรือ ไม่ใช้ บริการสื่อโสตทัศนที่ฝ่ายโสตทัศนศึกษาในสำนักหอสมุดกลาง

- 7.1 ใช้เพราะ
 7.2 ไม่ใช้ เพราะ

8. ในอนาคตท่านคิดว่า สื่อโสตทัศน ประเภทใด จะมีบทบาทต่อการเรียนมากที่สุด

.....

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง ของนิสิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับของปัญหาตามความเป็นจริงของท่าน

สำหรับผู้ที่เคยใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลางเสมอ ๆ และใช้เป็นครั้งคราวโปรดตอบคำถาม

ข้อ 1 - 38

สำหรับผู้ที่ไม่มาใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง โปรดตอบคำถามข้อ 39 - 53

ประเด็นของปัญหา	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านโสตทัศนอุปกรณ์และโสตทัศนวัสดุ					
1. จำนวนของโสตทัศนอุปกรณ์ที่มีไว้ให้บริการ					
2. จำนวนของโสตทัศนวัสดุที่มีไว้ให้บริการ					
3. ความพร้อมของโสตทัศนอุปกรณ์ที่จัดไว้บริการแก่ผู้ใช้					
4. ความทันสมัยของสื่อโสตทัศนที่มีไว้ให้บริการ					
5. ความสัมพันธ์กันระหว่างโสตทัศนวัสดุกับโสตทัศนอุปกรณ์					
6. การนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาให้บริการแก่ผู้ใช้					
7. คุณภาพของสื่อโสตทัศนที่นำมาให้บริการ					
ด้านบุคคล					
8. การจัดบุคลากรในตำแหน่งหน้าที่กับความสามารถ					
9. ความเข้าใจในภาระหน้าที่ของบุคลากรในฝ่ายโสตทัศนศึกษา					
10. การให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่ต่อผู้ใช้บริการ					
11. การให้ความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ในการใช้สื่อโสตทัศน					
12. การขอยืมสื่อโสตทัศนวัสดุจากเจ้าหน้าที่					
13. การบริการให้ยืมและคืนสื่อโสตทัศน					
14. การสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่กับผู้ใช้บริการสื่อโสตทัศน					
15. ความรู้ความสามารถในการแนะนำการใช้สื่อโสตทัศนของเจ้าหน้าที่ในฝ่ายโสตทัศนศึกษา					

ตอนที่ 3 (ต่อ) ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้อีโสตทัศนศึกษาในสำนักหอสมุดกลาง ของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับของปัญหาตามความเป็นจริงของท่าน

ประเด็นของปัญหา	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
16. การมีมนุษยสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่กับผู้ใช้บริการสื่อโสตทัศนศึกษา					
17. บุคลิกภาพของบุคลากรในฝ่ายโสตทัศนศึกษากับการให้บริการ					
<u>ด้านบริการ</u>					
18. การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดซื้อโสตทัศนอุปกรณ์และโสตทัศนวัสดุกับฝ่ายโสตทัศนศึกษา					
19. การค้นหารายชื่อโสตทัศนวัสดุที่ต้องการใช้					
20. การจัดที่นั่งสำหรับให้บริการสื่อโสตทัศนแต่ละประเภท					
21. การจัดมุมวางสื่อโสตทัศนแต่ละประเภท					
22. การรบกวนของเสียงจากสื่อโสตทัศนแต่ละประเภท					
23. ความสะดวกในการขอใช้สื่อโสตทัศน					
24. ขั้นตอน ระเบียบ ข้อกำหนดและวิธีปฏิบัติในการให้บริการสื่อโสตทัศน					
25. การกำหนดเวลาในการให้บริการสื่อโสตทัศน					
26. การจัดกิจกรรมกลุ่มแนะนำฝ่ายโสตทัศนศึกษาก่อนให้บริการ					
27. การจัดเตรียมสื่อโสตทัศนไว้ให้บริการ					
28. ความพร้อมในการให้บริการสื่อโสตทัศน					
29. การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของสำนักหอสมุดกลาง					
<u>ด้านประชาสัมพันธ์</u>					
30. การประชาสัมพันธ์เรื่องการใช้สื่อโสตทัศนในปฐมนิเทศนิสิตใหม่					

ตอนที่ 3 (ต่อ) ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง ของนิสิตมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับของปัญหาตามความเป็นจริงของท่าน

ประเด็นของปัญหา	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
31. การแจ้งระเบียบปฏิบัติในการใช้สื่อโสตทัศนแก่ผู้ใช้บริการ					
32. การแนะนำเกี่ยวกับสื่อโสตทัศนที่มีไว้ให้บริการ					
33. ความทันสมัยของข้อมูลในการประชาสัมพันธ์ ของฝ่ายโสตทัศนศึกษา					
34. ความต่อเนื่องของข่าวสารสนเทศของฝ่ายโสตทัศนศึกษา					
35. ความทันสมัยของข่าวสารสนเทศของฝ่ายโสตทัศนศึกษา					
36. มุมที่ติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ของฝ่ายโสตทัศนศึกษาใน สำนักหอสมุดกลาง					
37. การเสนอการเคลื่อนไหวทางเทคโนโลยีทางการศึกษาของ ฝ่ายโสตทัศนศึกษา					
38. การประชาสัมพันธ์สื่อใหม่ ๆ แก่ผู้ใช้บริการ					

ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็น.

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 4 ปัจจัยที่มีผลต่อการไม่มาใช้สื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง ของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

คำถามตั้งแต่ข้อ 39 - 53 สำหรับผู้ที่ ไม่ มาใช้บริการสื่อโสตทัศนในสำนักหอสมุดกลาง

ประเด็นของปัญหา	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
39. ไม่เคยทราบเลยว่าสำนักหอสมุดกลางมีสื่อโสตทัศนไว้บริการ					
40. ไม่เคยได้รับข่าวสารการบริการของฝ่ายโสตทัศนศึกษา					
41. ฝ่ายโสตทัศนศึกษาไม่มีโสตทัศนอุปกรณ์ที่ต้องการใช้					
42. ฝ่ายโสตทัศนศึกษาไม่มีโสตทัศนวัสดุที่ต้องการค้นคว้า					
43. ฝ่ายโสตทัศนศึกษาไม่มีเจ้าหน้าที่แนะนำในการเลือกสื่อโสตทัศนที่ต้องการใช้					
44. การค้นหาโสตทัศนวัสดุของฝ่ายโสตทัศนศึกษายุ่งยากและไม่สะดวก					
45. ไม่มีเจ้าหน้าที่คอยให้ความช่วยเหลือในการใช้สื่อโสตทัศน					
46. การยืมและการคืนโสตทัศนวัสดุของฝ่ายโสตทัศนศึกษาไม่สะดวก					
47. ฝ่ายโสตทัศนศึกษามีสื่อโสตทัศนไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้					
48. สื่อโสตทัศนของฝ่ายโสตทัศนศึกษาไม่มีคุณภาพ					
49. นิสิตไม่สามารถจองห้องสื่อโสตทัศนเองได้					
50. สื่อโสตทัศนของฝ่ายโสตทัศนศึกษาไม่ทันสมัย					
51. ฝ่ายโสตทัศนศึกษามีข้อจำกัดในการให้บริการมากเกินไป					
52. ฝ่ายโสตทัศนศึกษามีขั้นตอนยุ่งยากในการขอใช้สื่อโสตทัศน					
53. ไม่ทราบว่าสื่อโสตทัศนของฝ่ายโสตทัศนศึกษาที่ให้บริการนั้นมีอะไรบ้าง					

ภาคผนวก ข
รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา

1. ผศ.องอาจ จิยะจันทน์ ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. ผศ.ดร ไพโรจน์ เบาใจ ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. คร.วีระ สุภากิจ ภาควิชาบริหารการการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายอักรเดช ชี้อสกุล อุดมชัชวาล

วัน เดือน ปี เกิด 15 พฤษภาคม 2493

สถานที่เกิด อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 114/14 หมู่ที่ 5 ตำบลมหาสวัสดิ์ อำเภอบางกรวย
จังหวัดนนทบุรี

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน พนักงานห้องสมุด

สถานที่ทำงานปัจจุบัน สำนักหอสมุดกลาง

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การศึกษา

พ.ศ. 2505 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดสังฆประดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

พ.ศ. 2511 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนประสงศ์ธาระวิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

พ.ศ. 2516 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

พ.ศ. 2524 การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตปทุมวัน

พ.ศ. 2538 การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร